

Tėviškės žiburiai

Nr. 41 (198)

004666

TORONTO, Ontario, 1953 m. spalio (October) mėn. 15 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
SAVAITRASTIS
Laidis
KanaDOS Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugijo
941 Dundas St. W., Toronto

KLB Krašto Tarybos II sesijos ZODIS KANADOS LIETUVIAMS

Broliai lietuviai, gyvename didelių sukrėtimų laikais. Lietuvių tauta ir Lietuvos kraštas skaudėsiu dienų gal dar niekad nėra turėję. Mes, lietuviečiai, išėjome į tremtinį turime didelę pareigą suprasti gyvenamojo mato iškeliamus uždavinius ir mums tenkančią atsakomybę. Gyvename svetingame demokratinėje laisvės krašte, kuris suprantą mūsų jausmus savo tėvų žemei ir vertina bei brangina kiekvienos tautos įtaką Kanados didelei atečiai kurti. Tai jau ne viena proga pasibrezti jos dabartiniai vadai. Pirmintini, būtų tik pareiškimai imigracijos ministerio Hon. W. Harris arba min. pirmininko Hon. L. St. Laurent. Jų mintis neseniai įvykusioje Lietuvių Dėnoje Hamiltone gražiai sustraukė Hamiltono burmistras P. Lloyd D. Jackson: "Mes nenorime kanadiečių, kurie pamiršta savo tėvų kraštą, savąją kultūrą, savąją dainą".

Mes lietuviai galime didžiausius, kad mums tai negali būti taikoma. Mes dar nepamiršome, kas esame ir jungiamės į Kanados gyvenimą su savitu lietuvišku veidu, atnešdami jai senosios lietuviškos kultūros lobius, kaip plytelę į jos kūrybinį namą. Vienus metus mes pergyvenome jau organizuoti ir visus apjungiantį ir visus atstovaujantį lietuvišką vienetą — Kanados Lietuvių Bendruomenę, kurios gimimą pasveikino oficialiu raštu pats vyriausybės galva Hon. L. St. Laurent. Dirbame metus su siklausydami ir organizuodami mes apmėsdami naujosios organizacijos tinklą visame krašte.

KLB Krašto Taryba, susirinkusi antrajai sesijai Toronto mieste 1953 m. spalio 10-11 d., siūnia karštus sveikinimus visiems geros valios lietuviams visoje plačiojoje Kanados srityje, reikią padėką visiems per tuos metus dirbusiems lietuviškajam reikalui ir kviečia visus dar glaudžiau susiburti, dar ryžtingiau dirbti tiems didiesiems uždaviniams, kuriuos numato PLB ir mūsų krašto statusas: lietuvių bei išlaikyti, lietuviškajai kultūrai puoselėti ir Lietuvos laisvės kovai remti. Mūsų nėra daug, bet sujungtas ryžtas jau sudaro jėgą.

Tad vieningu, suderintu žingsniu didžiųjų uždavinių keliu!

KLB Kr. Tarybos sveikinimas Kersteniui

Pone, Tamstos ryžtas stoti ginti bolševikinės tiranijos pavergtų ir žudomų tautų, Tamstos kongresui pasiūlyta ir praveista rezoliucija sudaryti komisiją, kuri ištirtų Pabaltijo valstybių pavergimo aplinkybes bei tų tautų, jų kultūros, jų ūkio, jų viso gyvenimo naikinimą per tuos ilgus užsitęsusių okupacijos metus, visų Kanados lietuvių širdis pripildė dėkingumu ir pagarbos jausmais Tamstai.

Visus Kanados lietuvių apjungiančios ir atstovaujančios Kanados Liet. Bendruomenės Krašto Taryba, susirinkusi II-jai sesijai Toronto mieste 1953 m. spalio 10-11 d., naudojasi proga pareikšti savo pagarbą ir dėkingumą visų Kanados lietuvių vardu Tamstai pone Ch. Kerstenai,

o taip pat Tamstos bendradarbiams. Mes prašome perduoti visų Kanados lietuvių padėką Tamstos vadovaujamoms komisijoms.

Mes Kanados lietuvių, užtikrinamės visokeriopą paramą jų darbui ir labai dėjuotumės, jei mums taip pat būtų leista paremti jį savo parodymais, nes ir mūsų tarpe yra nemaža tokių, kurie savo akimis matė mūsų tėvų žemės pavergimą ir patys yra patyrę bolševikinės tiranijos pančius.

Te Dievas laimain Jūsų pradėdamą didelį teisybės darbą, Jūsų kovą už didžiuosius žmonių idealus ir Jūsų didžiųjų demokratinį laisvės tėvynę Jungtinių Amerikos Valstybes, kurios teisingai yra tapusios visų nusikraustųjų ir kenčiančiųjų viltimi.

KLB Kr. Tarybos II sesija

KLB Krašto Tarybos II sesija, vykusį pereiną šeštadienį ir sekmadienį, spalio 10-11 d., Toronto, Liet. Namuose, praėjo sklandžiai, dirbanti ir be jokių sutrikimų ar konfliktų. Tai gal gražiausias iš visų kadai nors buvusių Kanados lietuvių centrinių suvažiavimų.

Trumpai apibūdinti didelių įvykių nelengva, bet pabandytume čia pateikti trumpą sesijos apžvalgą.

Sesijoje iš 40 atstovų truko 8. Sesija atidarė KLB Krašto Valdybos pirmininkas J. Matulionis, po trumpo sveikinimo pakvietęs sugiedoti Tautos Himną. Į preidiumą pasiūlymą atstovai: O. Indrelėnė, V. Meilus ir A. Sapoka, kurie primami kitų nesilaikant.

Posėdžių vedimą perėmus A. Sapoka, sekretoriauti pakvičiama dr. A. Sidlauskaitė ir J. Gaizutis. Darbų tvarka priimama pasiūlytoji Kr. Valdybos be pakeitimų. Pirmiausia sudaromos dvi komisijos: rezoliucijų, sveikinimų bei redakcinė — dr. A. Juozapavičius, P. Liaukevičius, St. Prapuolenytis ir nominacijos, kuriai pavedama paruošti organų rinkimus — K. Andriuskevičius, inž. Slizys ir kun. dr. J. Tadaras. Po to seka Kr. Valdybos ir prie jos veikusiu organų pirmininkų af jų pavaduotojų pranešimai, kurie išryškina pereiną metų KLB gyvenimą, rūpesčius, pastangas, laimėjimus, klūtis bei nepasisekimus ir sugestijas atečiai.

KV pirmininkas J. Matulionis išklaia organizacinio gyvenimo naujakuriškumą, dėlko Valdybai daugiausia dėmesio teko skirti į organizacinius reikalus, į ieškojimą tikslesnių kelių orga-

nizaciniams pagrindams nutiesti. Tam teko stebėti kitų kraštų Liet. Bendruomenių gyvenimą, surinkti medžiagą ir padarius sprendimus apmesti organizacijai tinkla, tinkama Kanados sąlygomis. Toliau pirmininkas apibūdina, kokie reikalai iškilo ir kas padarėta.

Baigta formuoti Kr. Tarybos I sesijoje sudaryta Švietimo Komisija, sudarytas KLB Šalpos Fondas, svarstyta krašto vadovimo tautos organo sudarymas, bet nuspręsti palikta šiai sesijai ir šioje srityje neadaug tėsptėta nuveikti. Šiuo metu jau veikia Pabaltiečių Taryba, pasi-reikianti nors bendrais birželinio deportacijų minėjimais, bet galinti savo veiklą išplėsti. Raginamas sudaryti apylinkėse žurnalistų būrelis, kurie sektų vietos kanadiškos spaudos atsilie-pimus, liečiančius Lietuvą ir lietuvių, ir, kur reikia, dėl jų atsilieptų, nevisur įvykdytas. Užsimojimą padaryti propagandos su Harrison knyga ir kitais pasirodžiusiais raštais sutrukdė stoka lėšų. Kersten komisijai medžiagos surinkimas pavestas apylinkėse, kurios ir pasiūnėja ALTui galutinai apdibrėti.

Kol nėra Kultūros Fondo, nutarta organizuoti laikiną pakaitalą — Premijų ir Stipendijų Fondą, kurio statuto projektas pateikiamas Tarybai. Intelektuali klubų tikslas išjudinti visuomenės gilesnėms problemoms nagrinėti. Jų dar nesuorganizuoti, bet laukiami, kad susioraganizuos. Užsimojimas paruošti Kanados lietuvių gyvenimo istoriją — Kanados Lietu-viai — tebestovi vietoje, nes neatsirado ieškomo mecenato. Teks kitų kelių ieškoti. Sporto komi-

ja sudaryta, mėniniškai vis dar nesuorganizuota. Kr. Valdyba pradėjo tyrinėti ir ūkinis bei socialinius klausimus, kurių tvarkymas dar ateities reikalas. Apylinkių šiaudien yra 19. Pastangos sukurti eilę seniųjų vasių dar nedavė, nes labai sunku susirūti su smulkiais būre-liais.

Kontaktui su apylinkėmis buvo suauktas pirmininkų suvažiavimas, kurio žymiausias nutarimas buvo solidarumo mokesčio išrinkimo pasidalinimas tarp KLB ir TFondo organų. Nutarta kiekvienam išrinkti savą dalį — KLB 60%, TF — 40%. Taip šiuo metu ir vykdoma. Dėl to buvo išanksto susitarta su TF atstovybe. Tas pats suvažiavimas priėmė Hamiltono suilumą ruošti Lietu-vių Dienas, kurių pirmąją Hamiltono apylinkė gražiai ir su-ruošė. Baigdamas pirmininkas apgailestavo, kad lėšų stoka ne-leido sutvarkyti biuro reikalių, tad techniški veikimo sąlygų sudarymas bus svarbus naujos valdybos uždavinys.

KV iždinkinas J. R. Simanavičius detalizuodamas pranešė, kad Valdyba per tuos metus pajamų turėjo \$992.86, o išlaidų \$750.88, tad balanse \$241.98. Pajamas, be solidarumo mokesčio, kurio Centrai tenkančios dalies gauta \$502,78, sudarė CLOK likutis \$250.60 ir susilikvidavusių KLS skyrių pervedimai.

Švietimo Komisijos pirmininkas A. Rinkūnas suglaustai, bet ryškiai aptarė švietimo padėti. Komisijos turimomis žiniomis, šeštadieninėse pradžios mokyklose mokosi apie 500 vaikų, nors Kom. gvyta kontakta pasisekė užmegsti ne su visomis mokyklo-(Nukelta į 3 psl.)

Taika per jėgą

Niujorko bendradarbio
ALMAUS

me išsisukti kaltinami? Todėl sukurkime standartą, kurio prilaikytų visi išmintingieji ir taurieji. Dievė Apvaizda mums padės".

Neima Maskvon konferuoti JAV respublikonų administracija nesiskubino ir šiuo kartu su 78-mečių Winstonu eiti Maskvon riestauti. Churchillis norėtų žydiškai su Malenkovu pasiderėti — aš tau tau tu man tau. Nes Malenkovo su Eisenhoweriu pranašauta dvikova prasidėjo. Pirmuosiuose rundose ryškėja "sveiko kūno, sveikos dvasios" milžino pranašumas. "Taika per jėgą" — naujajai "išlaisvinimo" papildančia strategija — Amerika aiškiai lenkia. Tironų šaliai meiliau būtų klasta ar smurtu, kaip iki šiolai pasinaudoti, bet milijonai pabėgėlių ir JTautos varžo. O ir atomuose, nors didžiadvaisiškai remiami britų pažangiųjų mokslininkų, ruseliai toli gražu atsilieka. Pastarosios savaitės naivūs JAV augsčiau-sių pareigūnų prieštaravimai svarstant klausimą ar TSRS turi ar neturi A&H, akivaizdžiai rodo, jog JAV apsisprendė, kad 1) "išlaisvinimo" politika atominiam amžiumi nėra pakankama ir ją praplėstė "Taikos per jėgą" siekimu; 2) kad TSRS atominių bombų tikriausiai DAR neturi, bet 3) kad JAV politika turi būti vedama "marant, jog sovietai A&H bombas jau turi", kaip pasakė prezidentas.

Jungtinės Europos Valstybės dar tolimas reikalas

Prieš spalio 20 d. Hagoje susirenkant Prancūzijos, V. Vokietijos, Belgijos, Italijos, Olandijos ir Luxemburgo užsienio reikalų ministeriams svarstyti Jungtinės Europos konstitucijos projekto rugsėjo 22 d. Romon suvažiavo to reikalo aptarti vi- sių valstybių užsienio r. mi-nisterių augsti pareigūnai.

Suvažiuoti suvažiavo, tačiau savo darbo sėkmingumu abejo-ja. Svarbiausia klūtis kad šia-sias Prancūzija, kuri bijo, kad tokioje Europoje dominuotų Vokietija. Belgija, atrodo, taip pat nelinkusi atsisądėti dalies suve-remumo. Vokietijos delegacija atvyko nusistatęsi derybų ba-zę pasiūlyti paruoštą projektą, bet ją atrodė galėsi paremti tik Italijos ir Olandijos delegacijos.

Atominės energijos lėktuvai D. Britanijos aviacijos pramonininkų grupė, atvykusi į JAV, sukėlė didelį susidomėjimą, kai jos vadovas patvirtino, kad britai ruošiasi pastatyti atominę energiją varomą lėktuvą. Eš, tai busias milžinas lėktuvas, kuris be sustojimo galėsias apskris-ti visą žemę ir galėsias vežti 200 keleivius. Jis sversias 250 tonų. Tokio lėktuvo brėžiniai jau esą paruošti tačiau visa tai įvykdyti reikią 25 metų.

— Londonas. — Didž. Britanijoje išadalintos maisto kortelės, kurios galios iki gegužės 15 d. Maisto ministeris Lloyd parei-škė turis vilčių, kad tai bus jau paskutinės kortelės ir toliau maistas bus pardavinėjamas laisvai.

— Vašingtonas. — JAV darbo ministeriu paskirtas J. P. Mitchell, armijos sekretoriaus pava-duotojas. Kaip ir jo pirmtakas Durkin, Mitchell yra katalikas.

Nedarbo pašalpa sergantiems

Nuo š.m. rugpiūčio 3 d. pra-dėjo veikti nedarbo šalpos ista-tymo papildymas, kuris leidžia pašalpą gauti ir sergant, jei tik darbininkas darbo yra netekęs ne dėl ligos, bet yra susirgęs jau būdamas bedarbiu.

Iki šio papildymo buvo reika-laujama, kad nedarbo pašalpą kiekvienas bedarbis atsiimtų as-meniškai. Kadangi susirgę nega-li atvykti patys, tai pašalpos būdavo nutraukiamos. Buvo lai-zkoma, kad toks darbininkas ne-dirba ne dėl to, kad negautų

Prezidentas šios naujosios po-litikos neprisiminė paskutinėje spaudos konferencijoje — tokių klausimų net nebūta, — betgi jis pasisakė ruošias savo užsienių politikos raktinę kalbą, kurios pagrindinė linija, drįstame pra-našauti, primins kitą respubli-konų Prezidentą — Išlaisvinto-ją Abromą Linkolną: "Žinome, kaip užtikrinti taiką. Ir pasaulis tiki, kad žinome. Mes turime jė-gą ir atsakomybę. Privalome kil-diai užtikrinti, arba prasmingai prarasti, paskutinę didžiausią žemės viltį. Mūsų kelias yra aiš-kus, taikingas ir nuosirdus, toks — kad juo eidami mes busime remiami viso pasaulio".

Maskvos radijas ir "Pravda", paskutiniomis dienomis pradėjo piktai pulti Eisenhowerio būsi-mąją "taikos per jėgą" politiką. Eš, "JAV-bės, viešai kalbėda-mos apie pasaulio įtampos suma-žinimą, tikrumoje prisima jėgos tarptautiniuose santykiuose po-litiką".

Prisiminė Pabaltijo valstybes

Sąlyginis demokrato Steven-sono siūlymas TSRS-gai užtik-rinti jos 1939 metų sienas(!) bu-vo respublikonų atsargiau svar-tytas. Aiškumo pareikalavo ve-lionis Bobo Tafto vieta per-emės Kalifornijos senatorius William F. Knowland. Respubli-konų lyderis senate sutiktų su ši-tokiu pasiūlymu, su sąlyga, jei "Kremlius pavergtusios kraštuose įgalins laisvus rinkimus. Prie-singu atveju jom tai reikštų "vi-sišką pavergtų tautų atidavimą sovietiniais tirionams", tai netik-nebūtų garbinga taika, bet tie-siog "kita Jalta ar Münchenas".

Kalbėdamas apie rinkimus "satelituose" — JAV-se ši savo-ka įvairiai suprantama — Know-land sąrašo pabaigoje išvardijo ir Latviją, Lietuvą bei Estiją. Mr. Dulles, Valstybės sekretorius se-kančią dieną šoko padėties tai-syti, kad ir vilkas būtų sotus ir avelė nepaliesita. Jis priminė, jog juk tikrumoje JT savaime ga-rantuoją savo narių "nepuoli-mą", jį užklaustas dėl Knowland pareiškimio pasakė, jog jo oficia-li nuomonė buvusi pareikšta pa-skutiniuoje kalboje JT-se. — "taika nebus ilgametė, jei atme-tama laisvųjų rinktos vyriaus-ybės koncepcija". Pats preziden-tas buvo dar rezervuotesnis — Stevensonas pateikęs daug būdų ir juos Valst. Departamentas atydziai studijuojas.

Laikosi Theodoro Rooseveltto patarimo

Respublikonas prezidentas Th. Rooseveltas, kurį dar prisimena (Nukelta į 2 psl.)

Prez. Eisenhoweris atvyks į Otavą

Dar prieš Kanados parlamen-to rinkimus buvo plačiai kalba-ma, kad viesėdamas Vašingtone gegužės mėn. ministeris pir-mininkas L. St. Laurent pakvietė prezidentą Eisenhowerį atvykti į Kanadą ir kad prezidentas pa-žadėjęs. Dabar jau oficialiai pa-skelbta, kad prezidentas su po-nia atvyks lėktuvu į Otavą lap-kričio 13 d. ir išvyks taip pat lėk-tuvu lapkričio 15 d., atseit maž-đaug praleis čia savaitgalį, nuo penktadienio iki sekmadienio. Šeštadienį pasakys kalbą jung-tiniam atstovų rūmų ir senato posėdy. Penktadienį iškilmingus pietus suruoš generalgubernatorius, o šeštadienį prezidentas

Europoje pastarąją savaitę ir padėtis isitempė ir kaikuriuos pro-biemos paastėjo. Įtampai atpalaiduoti D. Britanija vis dar tebe-kelia reikalavimą 4 galybių galvų susitikimo. Už tai pasisakė aną savaitę vykusio darbiečių konvencija, tą reikala užkcentavo per-aitą savaitę vykusioje konservatorių konvencijoje Churchillis, ku-ris kartu užtikrino, kad norima tai suorganizuoti tik su JAV žinia. Tuo tarpu JAV ir Prancūzija dar esą priešingos, bet jį turis vilčių perkalbėti. Prancūzija tuo tarpu pasisakė tik už sovietų rugsejo 29 d. siūlytą 5 užsienių r. minis-terijų konferenciją, t.y. su Kinija, kurioje būtų svarstomas ir Prancūzijai taip rūpūs Indokini-jos klausimas. D. Britanija taip pat uoliai remia JAV iškeltą su-manymą sudaryti Rytų ir Va-karų valstybių nepuolimo pak-tą, kuris, kaip sakoma, turėtų apimti sovietus saugumo ga-rantijomis. Dėl 5 ministerių kon-ferencijos šiuo metu redaguoja-mas atsakymas Maskvai. Dėl ne-puolimo pakto JAV buvo ir kri-tiškų pasisakymų: Dulles pa-reiškė, kad faktiškai toks paktas jau yra, tai JT charta, o geriau-sia garantija esanti Europos Gy-nimo Bendruomenė. Pasak sen. Knowland, toks paktas būtų įmanomas tik tada, jei sovietai patestintuose kraštuose leistų savetis laisvus rinkimus.

Prezidentas Eisenhoweris sa-vo vienoje kalboje pareiškė, kad atominis energijos atradimas ne-gali atnešti pasauliui nelaimę, kad pavojus yra didelis ir JAV privalo pasiruošti apsaugai nuo puolimo. Tai priminė nesena pa-siūlymą civilių apsaugai paskirti 10 bilijonų, ir kalbas, kad JAV dėmesys turėtų būti sukoncent-ruotas ne Europoje, bet į pačių JAV apsaugą. Visa tai sužadino Europą, kuri gali pasilikti be JAV apsaugos. Britų oro pajėgų viršininkas maršalas Tender pa-reiškė, kad būsianti klaida, jei JAV dėmesį sukoncentruotų vien į savo krašto gynybą. Rusi-ja tada, esą, pasidarytų peragere-syvi ir jos puolimo pavojus pa-didėtų. Atseit britai bijo likti vieni, bet JAV vis pesioja, lyg jos tam ir tėra, kad D. Britanija saugumą garantuotų. Bendros pastarosios savaitės nuotaikos buvo vidėlto už ginklavimosi sustiprinimą. Visus jaudina So-vietų turima vandeninė bomba, nors laikada dar tebereikiama abejonių ar tai tiesa. Karo sek-torius Wilson dar praieitą sa-vaite pareiškė tuo abejojęs. Sovietai esą bent 3-4 metais dar atsilieka.

Triesto klausimas pereiną sa-vaite dar labiau paastėjo. Kai Britai ir JAV paskelbė įvykdy-siančios savo nutarimą Triesto miestą ir jį administruojama zonos dalį perduoti Italijai, Ju-goslavijoje ir pačiame Trieste prasidėjo protesto demonstraci-ja.

Triesto klausimas pereiną sa-vaite dar labiau paastėjo. Kai Britai ir JAV paskelbė įvykdy-siančios savo nutarimą Triesto miestą ir jį administruojama zonos dalį perduoti Italijai, Ju-goslavijoje ir pačiame Trieste prasidėjo protesto demonstraci-ja.

Triesto klausimas pereiną sa-vaite dar labiau paastėjo. Kai Britai ir JAV paskelbė įvykdy-siančios savo nutarimą Triesto miestą ir jį administruojama zonos dalį perduoti Italijai, Ju-goslavijoje ir pačiame Trieste prasidėjo protesto demonstraci-ja.

Prez. Eisenhoweris atvyks į Otavą

Dar prieš Kanados parlamen-to rinkimus buvo plačiai kalba-ma, kad viesėdamas Vašingtone gegužės mėn. ministeris pir-mininkas L. St. Laurent pakvietė prezidentą Eisenhowerį atvykti į Kanadą ir kad prezidentas pa-žadėjęs. Dabar jau oficialiai pa-skelbta, kad prezidentas su po-nia atvyks lėktuvu į Otavą lap-kričio 13 d. ir išvyks taip pat lėk-tuvu lapkričio 15 d., atseit maž-đaug praleis čia savaitgalį, nuo penktadienio iki sekmadienio. Šeštadienį pasakys kalbą jung-tiniam atstovų rūmų ir senato posėdy. Penktadienį iškilmingus pietus suruoš generalgubernatorius, o šeštadienį prezidentas

Buvusiems belaisviams leidžia pasilikti

Neseniai Kanados spaudoje buvo plačiai rašoma apie susek-tus du vokiečius belaisvius, ku-ris buvo pasprukę iš stovyklos ir taip gyveno pakeistom pavar-dėm nelegaliai iki šiol. Dabar nuspresta jiems suteikti imi-grantų teises, jei sveikata pasi-rodys atitinkanti imigracijos is-tatymo reikalavimams.

Jau anksčiau dviem buvu-siems belaisviams imigrantų te-sės buvo pripažintos. Dar tokie 5 buvę belaisviai tebėra krašte pasislėpę — valdžios organams nežinomi.

— Otava. — Kanados pirmuo-jo ambasadoriu Ispanijai pa-skirtas gen. ltn. M. Pope. Iki šiol Kanada Ispanijoje teturėjo pre-kybinį atstovą.

— Stockholm. — Spalio 3 d. į Gotlando salą atplaukė dar 4 lenkai bėgliai. Iš jų vienas pa-galiau apsisprendė grįžti, o 3 pa-prašė pabėgėlių teisių.

jos prieš ambasadas bei konsu-latus, buvo net langai išdauzyti, o Tito pagrąsino pasiūsiąs į tą zoną ir savo kariuomenę, kaip tik ten įžengs italai. Jugoslavų kariuomenė ištrūkę traukia į zonos pasienį, o prieš Triesto uostą sustojo 15 Jugoslavų laivų korvečių. Reikaltė ir uostą įplaukė 3 JAV naikintojai, o sa-jungininkų kariuomenės vadas pareiškė, kad "savo kariuo-mene ten pasieks ilgiau, t.y. kol atvyks italai. Tokiam atvejy Tito beabėję savo kariuomenės nedrįs siųsti, bet jis pasiuntė protesto lotas, reikalaujamas nutarimą atsaukti. Vakarėčiams problema ne lengva. Reikia pa-tenkti į Italiją, kuri grąsina pa-sitvarkyti iš viso Europos orga-nizacijų darbo, bet nesinori at-stviti. Tito, kuris galėtų pasukti veidą Maskvos kryptimi, kur jo laisvė. Tačiau sakoma, kad viesėdamas Londone jis su to-kiuo sprendimu buvo sutikęs, nes Trieste ir zonoje istikrųjų gyventojų daugumą sudaro ita-lai, pagal 1950 m. davinius yra 239,000 italų ir 63,000 slovenų ir kroatų. Greičiausia jis nori tik išgauti platesnių teisių toms ma-žuoms tautoms.

Rytų Vokietijos prezidentu perrinktas W. Pieck.

Guanioje (kaiminystėje Vene-cuelos) britai sulaukė didelių nemalonumų. Pagal prieš 6 mėn. paskelbtą kolonijos konstituciją sudarytoji vyriausybė pasirodė komunistuojanti. Britų gubernatorius, 6 is 7 ministerių nušalinęs, kolonijos valdymą perėmė pats ir pasikvietė kariuomenės policijai pagalbon. Ministeriai kaltinami patys organizavę strei-kus, vedę prokomunistinę propa-gandą ir ruošę sukurti komunistinę valstybę. Britai prie to negali prileisti ir ruošiasi pa-ruošiti naują konstituciją. Tuo tarpu nušalintieji ministrai ža-da skųstis JT dėl laulzomų "de-mokratinio teisių".

Korejoje tebesitampoma su negrįžtančių belaisvių byla. Jų kalbinimas vis dar nepradėtas. P. Korejėčiams pažadėjus pagelbėti belaisviams išsiveržti iš stovyklos, JAV karo policija pradėjo patruliuoti neutralioje zo-noje, o JAV kariuomenės daly-nys ten pat išsidėstė su atsuk-tais ginklais prieš Seulą, iš kur korejėčių puolimo galima lauk-ti. Toje painiovoje Indija emė grąsinti iš Korejos savo kariuo-menę ir deegaciją atšauksianti. Nesusipratimams išaiškinti JAV delegavo į Koreją savo ambasa-dorių Indijoj.

Korejos konferencijos klau-simas tebėra pakibęs ore. JAV vėl užklauskė Koreją ar ji nori dalyvauti konferencijoje ir kada bus pasiruošę.

Naujas JAV ir JT kariuome-nės Tolim. Rytuose vadas gen. John E. Hull spalio 6 d. perėmė pareigas iš gen. Mark W. Clark, kuris išeina į atsargą.

Egiptas paskelbė, kad D. Bri-tanija iškelsi naujų reikalavi-mų ir derybų užkliuvusios. Bri-tai sako, kad jie nieko naujo ne-reikalauja ir jokių naujų reika-lavimų nekėlia. Jie tik reikalau-ja, kad jų kariuomenė galėtų į Suezą sugrįžti betkurio mo-mento, kai nutars JT. Egiptas tuo tarpu yra sutikęs britus įlei-ti tik, kai būtų užpulta kuri ara-bų valstybė ir sutinka tartis, kaip pasielgti, jei būtų užpulta Turkija. Yra dar likę neįsprę-ti ir smulkesnių klausimų.

Irano prokuratura paskelbė, kad už pastangas atgaivinti ko-munistinę Tudeh partiją, užda-rytą prieš 4 mt., bus baudžiama mirties bausme karo lauko teismo. Mossadegho byla teismo dar nenagrinėta. Jis ginsis pats, be advokato.

Tėviškės žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS

Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Sapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Kultūrų Draugija
Prenumerata: Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemauja \$10 laikui garbės prenumeratoriui
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Tel.: EM. 3-4265

"ELTA" TOBULĖJA

Siuo metu pasaulyje veikia dvi "Eltos". Viena dažniausiai žymima "Elta-Tass", kita tiesiog "Elta". Pastaroji randasi Respublikos ir yra VLIKo VT Informacijos Tarnybos organas. Lietuvių laikraštinių pakeidavimai Almaus Žurnalistinėje Apkeitoje jais ir būtų pasilikę, jei ten nebūtų papūtę nauji vėjai. J. Obolėnui su Vyt. Alseika, "Eltos" Informacijos Biuletenis daro vis geresnį ir rimtesnį įspūdį. Tai pripažįsta ir pasaulio lietuvių spauda kuri vis dažniau juo naudojasi. Pastebėtina, jog kiti neranda reikalo pažymėti, iš kur žinia paimta, nežinūrini to, kad biuletėnis nemokamas. "Elta" turėtų reikalauti, kad šaltinis būtų atzīmimas. Gyvena me juk Vakarų pasaulyje.

Biuletėniuose įdomūs pasaulio spaudos atsiliepimai, liečia lietuvių ir jų problemas. Lietuvių laikraštinių pakeidavimai, kaip ir biuletėnis, turi laikraščio tikslus, originalia kalba vardo, numerio ir datos.

"Eltos" apžvalgos turėtų būti griežtai objektyvios, tikslios,

trumpos. Nr. 25 Kersteno apsilankymo VLIKo apžvalga, galėję būti bent puslapiu trumpesnė. Aprašant Zalkausko kalbą, 13 eilučių tarpe, mintis "smurtas, padarytas mūsų tautai" pakartotas tris kartus. Būtinai, žymint svetimačius žymėti jų vardo inicialus. "Eltos" biuletėnis nėra laikraštis, bet informacija skirtas leidinys. Nekas, kaip patys "elitininkai" sukranto medžiagą ir pateikia ją spausdinimui. "Eltos" paskirtis būtų pateikti medžiagą, iš kurios redaktoriai lipdytų savuosius laikraščius. Skyrelį, "Pasaulio Lietuvių Bendruomenę" ar tik nereikėtų suskaldyti: Kultūra, Politika, Ūkis, Menas, o juose išskaidyti valstvbėmis.

"Elta" turėtų vengti naudotis laikraščio informacijomis, bet gauti žinias per savąjį tinklą.

Skelbiamas žinias "Elta" turėtų rūpestingai išstudijuoti ir pasitikrinti, kad nepasikartotų "prašovimai", kaip su "sensacine" LTSR vėliava, arba Dulles noru pakeisti "Atlanto Chartą", vietoj "Jungtinių Tautų", kaip tikrumoje jis projektuojama.

A. Žinias.

GEDIMINAS GALVA

Derybos dėl Korėjos

Pasiruošimas politinei konferencijai

Paliaubos Korėjoje atnešė pasauliui kaikiuriuos pragiedrulių. Kraujo pralėjimas sustabdytas. Tūkstančiai belaisvių, kurie patyrė komunistinę "globą", vėl pateko laisvėn. Tačiau tie pragiedruliai tebuvo laikinas vilsties svistelėjimas. Besiruošiant politinei konferencijai Korėjos klausimams išspręsti, vėl užgula niūrus debesys, kurie daugiau kalba apie ateinančią audrą, negu taiką.

Politinė konferencija turi įvykti ne vėliau spalio 28 d. Praėjusioje JTO pilnatoje ir jos kairiuose padalinuose — politiniame ir saugumo komitetuose — ilgokai buvo svarstytas pasiruošimas jai. Sovietai siekė ją išplėsti ir būtinai įjungti raudonąją Kiniją. Maskvai nepavyko. Iš Vakarėčių pusės tedalyvaus tik dalyvavę Korėjos kare, išskyrus Pietų Afrikos Sąjungą. Ten iškilo eilė šaltinių klausimų, pav. Indijos dalyvavimas toje konferencijoje. Maskvos samoningai palaikytas ir raudonosios Kinijos skatinimas, kad vakariečius suskaldžius, kad vakariečius suskaldžius. Tuo tarpu nusistatytą aiškiai derybininkus padalyti į laisvojo ir komunistinio pasaulio šalis. Jei Kremliaus atstovai yra linkę dalyvauti konferencijoje, galės sėsti tame pat suole, kuriame užtikis savo globotinius š. korėjiečius.

Dvi Korėjos

Trejus metus užsitęsęs Ko-

rejos karas supylė kapų milijonus, paliko sunaikintą Korėją ir tūkstančius našlaičių, tiesiančių ranką pagalbai. Tačiau dvi Korėjos pasiliko. Šiaurės Korėjos vyriausybė turėjo ilgus pasitarimus Maskvoje. Per dvi savaites Kremlius pamokė, kaip šiauriečiai komunistai turi toliau elgtis. Maskva pažadėjo suteikti paramą šiauriečiams atstatyti. Ko verti tie pažadai šiauriečiams, kurie buvo ir yra Maskvos įrankiu, ten esančius griuvėsius pašalinti ir žmogui suteikti progos pabūti žmogumi, parodys ateitis. Tik pastarojo reikalo Sovietai negali patvarkyti, nes jie patys neturi laisvės, nei žmoniškumo.

Pietų Korėjos demokratine respublika toliau yra nusistatęsi kovoti už visos Korėjos laisvę ir jos suvienijimą. Jos prezidentas Syngman Rhee buvo griežtai nusistatęs prieš paliaubas, nes jos patarnaus ne vien Kimajai pasiruosti, bet ir šiauriečiams sustiprėti. Jis gerai žino, kad tie visi dalykai mažai ką gera žada. JAV turėjo nemažai vargo jį įtikinti, pasirašyti karinę santarvę ir pažadėti paramą sunaikintam kraštui ūkiškai atsikurti. Ir tie visi įvykiai mažai nūramino kietąjį prezidentą, kuris savo gyvenime turėjo progos gerai pažinti ne vien azijiečius, europiečius, bet ir amerikiečius. Jis atvirai pratarė: politinė konferencija Korėjoje nepavykus, laisvoji pietiečių respublika vėl pradės karą komunistų pavergtam kraštui išlaisvinti.

Korėjos svarba

Iki šio karo Korėja pasauliui buvo veik tiek pat žinoma, kaip Uganda ar Kenija Afrikoje. Apie ją gal daugiausia žinojo katalikų ir protestantų misijonieriai, ten skelbę krikščionišką tikėjimą. Kai karo frontas mokė pasauliui įsidėmėti tokios keistos vietovardžius: Seul, Pjongjang, Pusan, Tezon, Inčon prasidėjo nepaprastos reikšmės kova. Sovietai toje kovoje siekė užimti vieną po kitos tas vietoves, kurios sudaro Azijos saugumo raktą. Korėjos pusiasalis priklausė tai nepaprastos reikšmės strateginei sričiai, kurioje patenka Japonija, Riukiu, Formozos, Filipinų ir Indonezijos salos. Japonų žodžiais Korėja yra ginklas, kuris taikomas ir Japonijos širdį. Kitais žodžiais Korėja yra lieptu Tokio pavergti.

Nėra ko stebėtis, kad Rusija ir Japonija jau senokai pradėjo rungtis dėl to liepto. Rusai jau 1861 m. siekė vyrauti Korėjos sąsiauryje, skiriančiame tą pusiasalį nuo Japonijos. Japonija tuomet nubudo iš istorinio snuulio. Britai nelaukė iki japonai darys atitinkamus žygius, įkūrė karinio laivyno bazę Geltonojoje jūroje. Rusiškąjį meška 1895 m. jau iškėlė koją į Korėją. Šis įvykis sukrėtė japonus. 1905 m. rusams nesekmingas karas su japonais, nors pakiloje nuotaiškoje rusai žadėjo kepurėms užmėtyti juos, Tokijui praverė dur-

ris į Korėją, kurią padarė savąja provincija. Ir tą šalį jie valdė iki pastarojo karo pabaigos.

Šios rugtynės aiškiai nusako Korėjos svarbą, ypač šiandien, kai Maskvos įtaka vis didėja Azijos žemyne. Ji patampa milžiniška pilimi, nes kinietiškoje Mandžiūrijoje, kuri padaryta ginklų kalve ir kariuomenės stovykla, šiandien sėdi Sovietai. Todėl vargu galima pavadinti Dulles pasiūlymą ganėtinai toli siekiančiu, kai jis š.m. rugsėjo 18 d. kalboje nurodė, kad amerikiečiai gali atitraukti savo kariuomenę, jei tai padarys kiniečiai ir Sovietai. Cia pat reikia pastebėti, kad Sovietai gali atitraukti kariuomenę iš Korėjos, nes ten jos ir neturi, bet kiekvieną tinkamą metu jie gali įsakyti žygiuoti kiniečiams, kad žaibo smūgiu pavergs visą Korėją.

Bandomieji balionai

Pasauliui jau pabodo tuščiažodžiavimas apie taiką, kai kiekvienai palydimi vis didesnės įtampos ir net pasaulinio mąsto grėsmės. Jei Sovietai iki šio laiko laidino ir erdvę vis naujų balionų, dażytus įvairiomis spalvomis, tat išplaukia iš sovietinės politinės programos. Kuriam tikslui Vakariečiai tarpautinėje politikoje tartininkavo sovietinei tarpautinei politikai, kai jie savo kraštuose jau pradėjo ne vien suosti, bet net varžyti komunistų kolonas? Ir jei atydziai stebėti tos visos derybos ir net kaikiurie pusiaukelės karai, pav. karas Indokinijoje, yra patarnavimas ne vien Prancūzijos komunistams, bet ir Kremlui. Kuriam tikslui vakariečiai tat daro? Ar, pagaliau, nebus atėjęs metas liautis žaibus tals balionais?

Zinovjev, Lenino patikėtinis, kuris vėliau Stalino buvo sunaikintas, dar 1920 m., sausio mėn. tarė: "Mes reikalingi Azijoje 800 mil. kolonistų". Sovietai ten jau turi per 500 milijonų. Jie jau yra užėmę gana svarbias strategines vietoves, tačiau siekia jie visu lanku apdrausti Azijos saugumą įgijant visą grandinę salų ir Korėjos pusiasalį.

Dinaminė politika

Korėjos klausimas yra įterptas eilėje kitų svarbių reikalų, kurie apsprendžia pasaulio saugumą. Todėl ten vienokios ar kitokios derybos negalės patikinti pasauliui taikos, nei saugumo. Tokiojo padėty negalime laukti iš Korėjos derybų ko nors netikėto, kas galėtų maloniai pasauliui nusteibinti.

Dulles visuotinės politikos veikla yra teisinga. Nūdieną Korėjos negalima išskirti iš eilės kitų klausimų ir pasakyti: teibūnie pavergtos ir naikintos tautos Sovietuose, telieka padalyta Vokietija, tevyksta karas Indokinijoje, teisingai komunistas Azijoje, tetarnauja Kinija Rusijos imperialistiniams įgeidžiams, o mes snekėsimes apie šalį, kurioje neseniai kraujas pūdo ir visuotiniai griuvėsiai ją nusejo. Kai Korėja yra tik eilės klausimų dalis, visai nesvarbu kas sėdės už derybų stalo, kuriuos sutarimus pasirašys, nes esminiai susitarimai, kuriuos turėtų padaryti su Sovietais, šiandien taip pat bereikšmiai, kaip ir tos tuščiaividurės kalbos

apie taiką ir laisvę, kai budelis aukai galvą kerta. Kremlius teibūnie tik vieną isakymą, kurį jis vykdys be atvangos — sunaikinti laisvąjį pasaulį, pavergti iki paskutinio laisvąjį asmenį ir įgyvendinti tokio mąsto vergiją, kuri teibūnie Sovietuose.

Vieton šnektų testoja veiksmų, tesutaria laisvųjų tautų baubelis ir teapsisprendžia pavergti tautų atstovai vieningai veikti. Šiandieną yra imanomos vienintelės "derybos" kai laisvieji susijungę atstatys geležinį kumštį prieš kruvinąjį, kuriuo Kremlius visam pasauliui šiandieną grumuoja. Jei Sovietai meta pirštine, laisvosios tautos ir laisvėje esą pavergtų tautų atstovai tepakelia ją.

KAUNO JŪRA

Pavergtieji lietuviai su užsidegimu puolėsi plėtoti Maskvos pžadą Lietuvoje pastatyti didžiulę elektrinę. Nemuna užtvėnkus ties Kaunu ir įkūrus Kauno jūrą, kaip jie ten užtvanką vadina. Bolševikai, bene vaduodamiesi daugiau strateginiais nei LTSR ekonominiais sumetimais, šią mintį metė pernai paskelbę naująjį niekad neužbaigiamą TSRS penkmečia planą. Lietuviai išlikę inžinieriai ir mokslininkai gyvai puolėsi prieš šio pozityvaus sumanymo ir jau su pirmaisiais pavasario mėnesiais, po ilgu posėdžių žiemos metu, Chemijos ir Cheminės Technologijos Institutas išsūstė savo pirmąją ekspediciją. Išvykusi "į tas vietas, kur numatoma sukurti Kauno jūrą".

(tikslī vieta iki šiolai laikoma paslaptyste. Žinovai laisvajame pasaulyje spėlioja, jog užtvanka galinti būti sumaukta ties Vičiūnais prie Petrašiūnų), šī ekspedicija įstūrusi "Nemuno ir jo apylinkėse esančių podirvių vandenių cheminę sudėtį". Balandžio pabaigoje Vilniaus universiteto laboratorijos įtemptai dirbusios prieš atšviežytą pavązdžių. Vasaros metu tyrinėjimo darbai dugno vietoje buvę uoliai tęsiami. Be chemikų vėliau prie "kompleksinės" ekspedicijos, pagal gerai informuotus patikimus šaltinius, dirbė "geologai, geografs, kalbininkai, architektai ir tautosakininkai". Iš to spėjama, jog "jūra" užliesianti didelę plotą.

Aim.

Kaip suimtas Berija?

Rusų emigrantų gerai informuotas laikraštis "Socialistinės Viesnik", leidžiamas Paryžiuje ir Niujorke, paskelbė nebus atėjęs metas liautis žaibus tals balionais?

Zinovjev, Lenino patikėtinis, kuris vėliau Stalino buvo sunaikintas, dar 1920 m., sausio mėn. tarė: "Mes reikalingi Azijoje 800 mil. kolonistų". Sovietai ten jau turi per 500 milijonų. Jie jau yra užėmę gana svarbias strategines vietoves, tačiau siekia jie visu lanku apdrausti Azijos saugumą įgijant visą grandinę salų ir Korėjos pusiasalį.

riausiai jau prieš tai buvęs informuotas apie numatytą Berijos suėmimą. Nuo to laiko Berija dingęs iš viešumos.

Birželio 27 d. buvęs suauktas centro komiteto posėdis, kuris Berijos reikalui betgi nepadaręs "reikalingų išvadų". Pasitarimai nusitraukė iki liepos 1 d. Kadangi plenumas vis nesutikęs sankcionuoti Berijos suėmimo, tai Malenkovas, paskatintas Molotovo ir Bulganino, suėmęs visą eilę centro komiteto narių. Taip po tų "valymų" iš likusių partijos vadovybės narių suauktas visumos susirinkimas liepos 8 d. jau nutarė Beriją pašalinti iš visu vietų, o spaudoje ir susirinkimuose buvo pradėta nepaprastai smarki akcija prieš bolševikines vidaus reikalų ir saugumo ministerijas, kaip nepatikimiausias režimui. Tuo būdu buvusi netiesioginiai, kaip pastebi "Neue Zürcher Zeitung", sustiprinta raud. armijos įtaka.

Taika per jėgą.

(Atkelta iš 1 pusl.)

seniausiu JAV lietuviai ateiviai, sakė: "Daug pasieki, jei švelniai kalbėsi, o rankoje laikysi storiausį vėzdą". Kai praėjusią savaitę Cincinnati, Ohio, "Milling Machine Co." pradėjo pirmosios priešatominės slėptuvės statybą, keturi faktoriai Kremliaus vyriausiojoje būstinėje kėlė paniką: 1) savaitę prasilinkus nuo Ispanijos bazių aplaistymo, NA TO bosas gen. Gruenther spalio 7 pranešė, jog nusprendęs Izmiran, (buv. Smrnia) perimti taktinės karo aviacijos 6-ją eskadrą, sudarytą iš Graikijos ir Turkijos lėktuvų, vadovaujamą JAV gen. R. S. Eaton (karo metu per valandą šios bazės sunaikintų pagrindinę TSRS naftos pramonę Kaukaze prie Baku); 2) B-52 strato-atominiai bombonešiai specialiu įsakymu gaminami pilnu tempu ir netrukus jų gamybai bus perduoti dar trys milžiniški fabrikai, kurių adresus lengvai galima rasti JAV spaudoje. Pasenę B-36 gį praėjusią savaitę vygdė virš Šiaurės Poliaus tokį pasiskraidymą, kad Sovietų radaro stotys ir naikintuvai visą laiką buvo aliarmo stovyje. Tuo pačiu metu apie 10 šių milžinų buvo pasiusta į šiaurės Afrikos bazes — visai sumaišant sovietų žvalgybą. Tie patys šaltiniai tvirtino, jog Malenkovas ir Co. labiausiai išsigande, kad kiti B-36 naudoje kokius tai paslaptinius instrumentus, kurie anuliavę sovietų radaro veiklą; 3) Maskvą nervino neaiškius švedų neutralumas. Jie įtaria, kad švedai turį su NATO slapta "draugiškumo" sutartį. Girdi, kai tik kokie NATO manevrai — jūroje ar ore — tuo pačiu metu visad manevruoja ir švedai. Praėjusį savaitgalį švedų manevruose, kuriuose vykdytos operacijos prieš priešą neva išmestus krašto gilumoje parašutininus, sovietus išgąsdinę švedų kariuomenės pūgus apšaravimas; 4) Maskvai nepatinka, prancūzų nuolaidumas dėl Vokietijos. JA V-bėms ir D. Britanijai pagrasi nus, kad Prancūzijai neratifiuojant EGB pakto Vokietija bus kitu būdu apginkluota, prancūzai rodo nusileidimo žymių ir Europos kariuomenę susiformuotų labai greit, nes viskas seniai paruošta.

Prancūzus ypač veikia JAV grasinimas atitraukti savo kariuomenę į Ispaniją, Britaniją ir š. Afriką.

Britų nusistatymas Britų politikui, ypač Churchillio ir Edeno matosi, niekad nebuvo lengva suprasti. Churchillis laiko, jog prez. Eisenhoweriui, jei ir norėtų, su rusais kalbėtis neleistų "dešinysis respublikonų partijos sparnas"... (ir Amerikos lietuviai tikėkit Almui). Tad tik jis, 78-tis Churchillis, tesas laisvas susitikti su Malenkovu. O susitikti jis noris dėl to, kad jam labai smalsu, kas gi

Norintiems pirkti tabako ūkį

Jau laikas apie tai pagalvoti dabar. Galimas tikras ūkio apžiūrėjimas tik nesant sniego ir nesusalusiai žemei.

Mes dirbame keturiose ir manau, kad pasirinkimas pas mus nemažesnis, negu kitur.

JUOZAS ŽEMAITIS

113 NORFOLK ST. S., SIMCOE, ONT. TEL. 1243M

S. GERBAUZ REAL ESTATE

Vokiečiu, kariai rusu, nelaisvėje

Gegužės pirmoji belaisvių stovykloj

(Pabaiga)

Pasaulio proletariato šventės dieną niekas nedirbo. Nuvargę ir alkani belaisviai gulinėjo ant savo guolių, pilnų blakių. Kartais tai vieną tai kitą dilgėlę sriuba nugundavo į išvietę Tarškantis garsiakalbis prie barakų kampo suposi vėjau. Kalbos, nesibaigiančios plojimų audros, įsakymai, patrankų šūviai, tankų riedėjimas ir lėktuvų užimas Maskvos parade vaiduokliškai skambėjo tuščiam stovyklos rajone.

Vidurdienį spiegiantys švilpukai sušvilpė tarp barakų su šauksmais, raginančiais dalyvauti gegužės pirmosios šventime. Lėtai, be ūpo belaisviai šliaužė nuo guolių, vilkosi skurdžiais drabužiais ir judėjo link susirinkimų salės. Su keiksmiais ir grasinimais aktyvistai vijo atsilikėlius iš prausyklo.

— Greičiau! Nebandykite išsisukti! Gal norite, kad jūsų vardai būtų išbraukti iš sąrašo? Pasiskubinkite!

Pagaliau visi buvo vietoje. Stovyklos vyresnysis susiukavo plaukus, pasitampė savo naują kostiumą ir, išėjęs per vartus, pranyko komendantūroje. Belaisviai sėdėjo tingiam susnūdime, kaikiurie ant drėgnų grūdų. Dvokiančių supuvusių drabužių

ir žmonių prakaito suvilotos blakės kaip migla apglėdė juos. Kartais tai šen tai ten pasigirdavo sargybinių įspėjimai: "Pasidėk savo cigaretę! Sabotažniškas".

Senieji komunistai susitelkė į kampa. Jie rūkė ir plepėjo, nekrepdami dėmesio į sargybinius. Aktyvistai nedrįso jų užkabinti.

— Ar girdėjot tą beproty? Nori išbraukti mus iš sąrašo, tas toks ir toks... Ir dar duoda suopras, lyg tai būtų mums kokia malonė leidžiant čia būti. Smirdaliūs!

— Taip. Galiu jums pasakyti, kad mano pirmas žygis, kai pateksiu į Berlyną, bus pas Wilhelmą — aš turėsiu jam šį tą papasakoti.

— Jis gali padėti savo seniems draugams.

— Ar pasiutai? Nori pranykti kaip Heinz Neumann ar Remmele, ar Hugo Eberlein ir kiti. Baltplaukis spartakistas pertraukė:

— Vyručiai, nusiraminkite! Galėsite savo pyktį išlieti, kai būsite namuose. Palaukit, kol ten bus! — Nuo priešų patys apsiginsim, bet, Dieve, apsaugok mus nuo draugų, — murmėjo vienas iš jų ir tuojaus pradėjo balsu garsiai šaukti. — Per penkioliką metų kiekvienas centas partijai, kiekviena laisva minutė partijai, o po to mėnesiai ir metai kalėjime ir koncentracijos stovykloje! Purvini šunės! — Jo žodžiai nuskambėjo salėj.

Senasis vyras sučiupo jį už

rankos.

— Karoli! Susivaldyk! Nedaryk bėdos! Nėra jokios prasmės! Nepažudyk savęs belikus tik dešimt minučių iki pabaigos!

Praėjo dešimt minučių, valanda, gal dvi. Staiga durys atsidarė su visu smarkumu.

— Ramiai! — surekė stovyklos vadovas atraptuodamas komendantui rusiškai. — Tamsta, majore, visa stovykla yra pasiruošusi gegužės pirmos, minėjimui!

Komendantas sutojo po Stalino portretu. Stovyklos pareigūnai sugiedojo sovietų himną. Vadovas atidarė minėjimą:

— Prašom statyti kandidatus į garbės prezidiumą. Aš siūlau kaip pirmą kandidatą didįjį sovietų tautos vadą generalissimą Stalina.

Pradėjo pats ploti. Komendantas plojo. Aktyvistai plojo.

— Siūlau...

Komendantas staiga pašoko. — Kodėl nėra pojiomo? Nei šauksmų? Dar kartą: Ura-a-a draugai Stalinai!

Keletas ura-a-a pasigirdo ir šiek tiek plojimų. Majoras užkaiato:

— Įsakau ploti! Paskutinį kartą, ploti. Draugai Stalinai ura-a!

Tas pastatė seną kominterną agentą ant kojų:

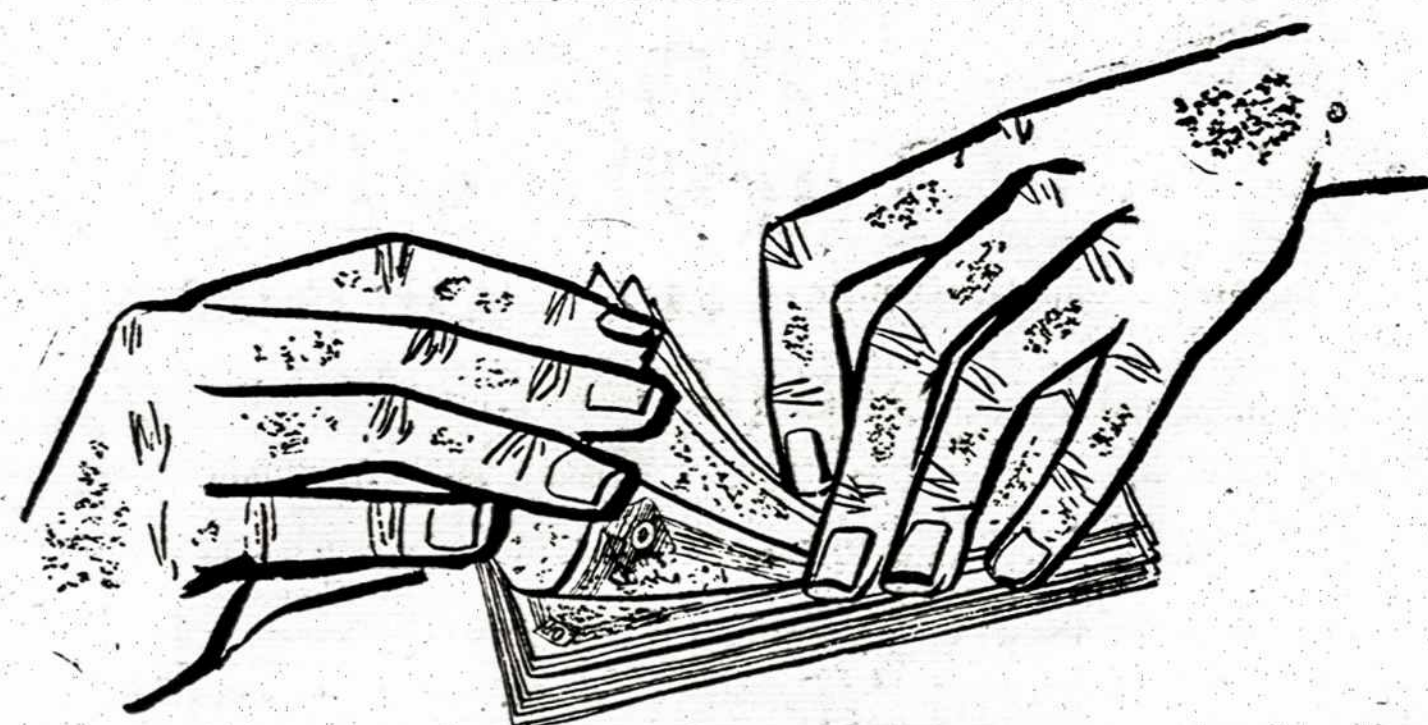
— Drąsiau, vyrai, paskutinį kartą! Duodu žodį! Paskutinį kartą! Draugai Stalinai ura-a-a!

— Jis sušuko taip garsiai, kaip tik galėjo. Visi pasekė. Dvi minutes, tris, penkias, kol komendantas sutubė.

— Užtenka. Dabar draugai

(Nukelta į 9 psl.)

Ką darytumėte su tūkstančiu....?

Taip, mes turime galvoje puikius kanadiškus dolerius! Suskaičiuokite juos...?

Jūsų širdis pradėtų smarkiau plakti ir jūs negalėtumėte pakankamai skubiai grįžti namo pranešti šios geros naujienos.

Iš karto, gavus tūkstantį, atrodytų jums kaip sapnas. Bet ar tai teisybė?

Beveik kiekvienas... jeigu jis tik pasiryš... gali sukruti tūkstantį, arba nemažą dolerių sumą...

Jūs Kanados Taupymo Lakštų pagalba... nes... jūs galite gauti sau lakštą, dėdami dolerį prie dolerio, mėnesio po mėnesio, visai to nepajusdami.

Jei jūs būtumėte pradėję atidėti kasdien po 56¢, prasidėjus pirmajai Kanados Paskolos Lakštų serijai, ir iki šiol būtumėte išsėję — šiandien jau turėtumėte tūkstantį dolerių... ir net daugiau.

Daug, daug kanadičių tai daro, ir tės tai toliau.

Naujoji 8-toji Kanados Taupymo Lakštų serija prasidėjo, kad padėtų Jums įstoti į tūkstančio dolerių kelią.

Jūs galite to pasiekti įmokėdami grynais arba ratomis, kaip jums patogiau.

Per jūsų banką, investicijų agentą arba per jūsų kompanijos Algu Taupymo Planą.

CANADA SAVINGS BONDS

VISUOMET ISKEIČIAMI PO 100 CENTŲ DOLERIUI, PLIUS FOLOKAŲS KIEKVIENAME BAKE.

PRADEDAMA PARDAVINĖTI SPALIO 19-TĄ DIENĄ

Lietuvis siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas 2220
Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

KAIP VERTINAMI VOKIETIJOS RINKIMŲ VAISIAI

Pradžios pirmajam svaiguliui, vokiečių ir pasaulinė spauda mėgina Vokietijos parlamento rinkimus įvertinti iš esmės. Kažgi iš tikro jie parodė? Neutrals vokiečių žurnalas "Der Spiegel" Nr. 38/1953, kuris paprastai labai dažnai perleidžia per dantį Adenauerį ir jo vyriausybę, pažymi, kad

dabar CDU, laimėjusi 1953 m. fed. parlamentą 50%, yra pati tvirtiausia trijų epochų frakcija. Kaižinėje Vokietijoje vad. tautiniais liberalais per 1874 m. rinkimus ir reichstaga laimėjo tik 39%, o naciai 1933 m. reichstaga — vos 45%. Adenaueris "nušlavė" ir šias abi epochas. Tačiau ar galima laukti, kad Adenaueris dabar pasuks diktatorių pėdomis? Atsako į tai britų liberalų "Manchester Guardian": "Tačiau Adenaueris — mes esame tikri — neturi nė mažiausio noro pasiekti mirusio diktatoriaus pėdomis". Vokiečių socialdemokratų ir visų kitų kraštų socialistai, nors ir tyledami dėl Malenkovo grėsinimų vokiečiams, juos praleidami veik negirdomis, iš anksto pranašavo, kad Dullės pasakytoji kalba reikšusi "JAV įsikūnijimą į Vokietijos vidaus reikalus" ir, kaip Italijoje de Gasperiui, taip čia Adenaueriui atnešianti pralaimėjimą. Tačiau dėl to britų nepriklausomas dienraštis "Evening Standard" pastebi: "Vokiečių tauta, kaip atrodo, ir Dullės pastabas neatkreipė jokio dėmesio". Tik britų buv. darbo partijos gynybos ministras Shinwellis pareiškė nuogąstavimą, kad, girdi, "toks didelis Adenauerio laimėjimas sudaro galimą grėsmę taikai Europoje".

Tuo tarpu tas pats "Der Spiegel", palygindamas šiuo parlamento rinkimų pasiekimus su socialdemokratų rezultatais su ankstesniais, pastebi, kad socialdemokratų balsų skaičius procentais niekad nepasiekė 30.

1920 m. jie laimėjo 22%, 1924 — 26%, 1928 — 30%, 1930 — 25%, 1932 — 22%, 1933 — 18%, 1949 — 29% ir 1953 — 29%. Partija, kaip pažymį jos partijos narys pastorių H. Alebertzas, niekad neįstengė išimti iš partinių rėmų ir pasiekti plačiausias liaudies masės. Skaičius milijonais "Der Spiegel" taip nusako: už Adenauerio politiką pasisakė 18 mil. (CDU, liberalų FDP, nacionalistų DP, vokiečių pabėgėlių BHE ir bavarų partijos BP balsuotojai), prieš 9.3 mil. (socialdemokratų SPD, komunistų KP D, vad. "neutristų") GVP ir desiniųjų radikalų DRP), visiškai nepareikšė jokios nuomonės 5.9 mil. (nedalyvavusieji rinkimuose ir pripažinti negaliojančiais balsai), o 14.2 mil. (gyvenantieji Berlyne ir Sovietų zonoje) — neturėjo visiškai jokio galimumo pareikšti savo nuomonę. Tačiau svarbiausias koalicijos partijos CDU organas "Union in Deutschland" dažnai deda Rytų zonas vokiečių pasisakymus ir reikšia nuomonę, jog didžioji tos zonos gyventojų masė daugiau pritaria Adenauerio politikai, negu opozicijos socialdemokratų užimtajai linijai.

Idomu ir vad. biurų viešajai nuomonei reikšti pasisakymai. Neumanno biuras 1952 m. spalio ir 1953 m. liepos mėn. visai eilei vokiečių iš įvairiausių sluoksnių ir profesijų pateikė tokį klausimą: "Yra žmonių, kurie teigia, kad Vokietija yra turtingųjų rojus ir vargšų pragaras. Kažkas manote apie tai: ar tai tiesa ar ne?"

Ir štai kokią jis gavo rezultatą: 1952 m. spalio mėn. 53% apklaustųjų atsakė, kad tai nėra tiesa, 20% — kad neturi savo tikros nuomonės ir 27% — kad tai yra tiesa. O šiuo metų liepos mėn. apklaustųjų jau 62% patvirtino, kad jų įsitikinimu tai yra melas, 18% pareiškė neturi tuo reikalu aiškios nuomonės ir tik 20% — kad tai yra tiesa. Apklausinėjamiesiems buvo pastatytas ir kitas klausimas: "Kaip jūs manote, ar Adenaueris pirmoje eilėje rūpi Vokietijos gerovę, ar jam svarbesni yra kiti kurie nors interesai?"

Šių metų liepos mėn. apklaustųjų net 66% patvirtino, kad Adenaueris trokšta tik geriausio Vokietijai, ir vos 3% pareiškė nuomonę, kad jam daugiau rūpi Katalikų Bažnyčios reikalai, negu visos Vokietijos. Net jo priešai pripažįsta, kad tokio didelio laimėjimo, kurio nesitėkė jo artimieji draugai, Adenaueris pasiekė pirmoje eilėje savo asmeninio prestižo dėka. Tuo tarpu socialdemokratai, reaguodami į laimėjimus, nutarė išeiti į masės ir pasidaryti liaudies partiją, kuri palaikytų labai artimą kontaktą tarp vadovybės ir plačiųjų liaudies masių. Sudariusios koa-

litija, kitos grupės pasiryžo koaliciją palaikyti ir toliau ir dar ją pritraukti vokiečių pabėgėlių atstovus BHE. "Der Spiegel" žiniomis, komunistai ir SED partija Rytų Vokietijoje, reaguodami į dabartinės koalicinės vyriausybės laimėjimus, jau vėl pradeda gąsdinti Vakarų Berlyną galima blokada, o šiuo metu pasisuntę daugiau bolševikinių smogikų, kad jie organizuotų Vakarų Berlyno sektoriuose sąmyšius ir gyventojų nepasitenkinimą. Taip pat Vak. Vokietijoje jie konstatuojamas sustiprėjus komunistų agentų veikimas.

Tuo būdu socialdemokratų sapnas po rinkimų valdyti Vokietiją, kaip pastebi net jų pačių draugai, subliuško, nors jie palyginti gavo balsų žymiai daugiau nei turėjo. Dar daugiau: prieš rinkimus vokiečių profesionalų sąjungos šaukė: reikia išrinkti geresnį parlamentą. Ir tikrai geresnis buvo išrinktas, nors dėl to apstulbo patys prof. sąjungų vadai. Tuo tarpu, kaip britų prof. sąjungos daugiau suka nuo komunistų bei kairiųjų socialistų tolyn, imdamos su konservatorių vyriausybe net bendradarbiauti, vokiečių socialistų vadovaujamos prof. sąjungos vis dar kietai laikosi savo senosios nuostatos, nors oficialiai ir pripažindamos rinkimų metu pareikštą vokiečių tautos valią. Kur nepripažinti, jei jau net tokio masto politikai, kaip liberalų šulais ir teorikas prof. W. Röpke negali atsisąjūti aiškiai Vokietijos subrendimo parodymu, kategoriku pasisakymu prieš visokią chaosą ir tūciai plepėjimą. Britų nepriklausomas dienraštis "Evening Standard", priklausęs lordui Beaverbrookui, eina dar toliau: "Adenaueris — tai yra milžinas prie Reino, šiandien pati pajėgiausioji politinė figūra prie Reino".

Šiandien Adenaueris turi tokį ginklą, kurio neturėjo nė Hitleris, būtent — amerikiečių palankumą ir paramą. Laikraštis daro išvadą, kad su šia parama Adenaueris su laiku skelbs naują kryžiaus žygį Vokietijai sujungti ir atstatyti. Kaip įvertina laimėjimą patys Adenauerio bendradarbiai? Štai "Volksbote" skelbia, kad toks laimėjimas yra niekad negirdėtas Vokietijos istorijoje. Su CDU nuėjo visos krašto gyventojų sferos. Už kancelerio politiką ypač jaunimas, darbininkai ir pabėgėliai. Be jų paramos nebūtų iškovota

tokios pergalės. Šių dienų jaunimas trokšta ne gražių frazių, bet realių darbų. Kiti artimi CDU spaudai laikraščiai pažymi, kad 4 milijonai naujai balsavusiųjų, kaip sprendžiama iš rinkimų rezultatų, tarp kurių 3 mil. sudarė jaunimas ir 1 mil. Rytų pabėgėlių, paėmė kairiųjų raudonąsias tvirtoves, kaip Frankfurtą, Muncheną, Hamburgą, Stutgartą, Kielį, Hildesheimą, Karlsruhe, Braunschweigą ir visą eilę kitų. CDU sumusė socialistus Ruhr krašte. Net tokiam Solingene komunistų vadas M. Reimannas gavo no-kautą. Taip pat Württemberg-Baden valstybės min. pirm. Maierio, pasizymėjusio katalikų neapykanta ir jų teisiu siaurimu, ypač mokyklų srityje, sapnas po rinkimų pasidaryti visos V. Vokietijos kancleriu išgaravo kaip melsvas dūmelis. Čia CDU balsų skaičius iš 39.7 (1949) pakilo iki 52.4%, kai tuo tarpu jo vadovaujama liberalų DVP, nors ir neklusdama savo centro FDP direktivų, iš 17.6 nukrito iki 12.7, gi jo koalicijos balsų skaičius iš 52.2 — iki 41.1%. Bavarijoje, kur valdo kr. demokratų ir socialdemokratų koalicija, CSU iš 27.4 išaugo iki 47.9 ir dabar yra dvigubai stipresnė už socialdemokratų SPD. Reino krašte — Pfalze CDU gavo absoliutinę balsų daugumą 52.1%; net raudonajame Hambruge CDU balsų skaičius iš 19.7 pakilo iki 36.7%, raudonajame Hesene — iš 21.4 į 32.2, Schleswige Holsteine iš 30 į 47 etc.

Raudonajaus Vokietijos pramonės srityse Adenauerio partija šį kartą laimėjo tiek, kiek iš viso niekad ten nėra laimėjusi.

Kodėl? O todėl, kad, kaip pažymi senas socialdemokratų veikėjas, buv. parlamento ilgametis pirmininkas P. Lobe, vokiečių socialdemokratai eina klaidingu keliu ir sako "ne" ten, kur kitaip elgtis reikalauja gyvybiniai vokiečių tautos interesai. Tik viename Bremeno mieste, kuris apie Maierio kultūrkampą nerodė nieko žinoti ir kurio socialdemokratų šulais nesėkė centro pėdomis, socialistams pavyko apginti savo senąsias pozicijas. Užtat dabar socialistai su kairiaisiais liberalais ir komunistais stengiasi visokiems būdais šmeižti Adenauerį, kad jis noris eiti Hitlerio pėdomis etc. O uždevikas iš anapus geležinės uolžingos savo spaudoje ir per radijus šaukia, kad "reikia sudaryti bendrą liaudies frontą su socialdemokratais ir kitais Vokietijai nuo fašizmo gind". Tačiau kaip iš tikro vokiečiai, ypač gyvenantieji anapus geležinės uolžingos, "liaudies frontus" žiūri, būdingai pavaizduoja kad ir rinkimų rezultatai vokiečių pabėgėlių stovykloje Wente-forfe. Ten socialdemokratai su savo bevanistine politika, kuriai smarkiai priešinosi tiek prancūzų socialistai, tiek net toks žymus socialistų šulais, kaip P. H. Spaakas, tegavo vos 87 balsus, kai CDU surinko net 2022. Už Adenauerį ypač ryškiai pasisakė darbininkai Munchene, Frankfurte ir kitur. Badene Württemberge socialistai pirmą kartą po 1911 metų turėjo Stuttgarte mieste darbininkų vadovybę perleisti CDU, o visame krašte krikščioniškos demokratės daugiau atstovauja tikrų darbininkų (8) nei socialdemokratų (3). Raudonajame Zem. Saksonijos krašte tiesiog atsivėrė žemė po socialdemokratų kojų ir ten CDU išėjo iš rinkimų stipriausioji partija. Panašių dalykų yra apstu. O reikia atsiminti, kad

niekas nebuvo išvystęs tokios stiprios rinkiminės kampanijos, kaip kairieji. Pvz. iš Rytinės zonos prieš rinkimus kasdien buvo pasiūnčiama į Vak. Vokietiją po 50.000 propagandinių laiškų.

Ir vis dėlto vokiečių tauta parodė tokį valstybingumą ir savo subrendimą, kaip dar niekad.

Iš rinkimų rezultatų pasidarė O reikalingas išvadas ne tik opozicijai, perorganizuodama kai kur vyriausybės (garsusis Maieris taip pat jau neteko min. pirmininko posto), bet ir patys rinkimų laimėtojai, ryždamiesi dar tvirtčiau žygiuoti pasirinktuju keliu. "Šis bendrai iškovotas mūsų laimėjimas reiskia drauge mums ir išpareigojimą atkurti Vokietiją sujungtoje Europoje", — rašė, kanclerio pavestas, vokiečių krikščionių demokratų vyr. vadovybės ir kanclerio vardu dr. Tillmans Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijai ir prof. M. Krupavičiui, atskaidamas į pastarojo pareikštus po rinkimų Adenaueriui laimėjimus. Ir tuo keliu jie iš tikro sėkmingai žygiuos toliau.

O atstacius Vokietiją ir sujungus jos žemes, bus einama toliau ir į kitų pavergtų Rytų Europos kraštų konkretų išlaisvinimą, — rašė Kerstena ir ALT atstovus priėmusios JAV ambasadorės Romoje organas "Life" savo milijoniniais skaitytojams...

V. R.

(Atkelta iš 1 pusl.)

mis. Vaikų darželių veikla po 1 Toronto ir Montreale, abu vedami seserų vienutėlių, augštesnėji lit. kursai pernai veikė Torontose, o šiemet ir Montreale paruošė darba. Svet. Kom. Komisija paruošė šeštą pr. mokykloms programą, ji informavo apie pasirodžiusius vadovėlius ir svarstė augštesniųjų kursų programų klausimą. Svet. Kom. vasaros metu suorganizavo 2 savaitės vasaros stovyklą, kuri gerai pasisekė ir net davė pelno \$469.88, kurie laikomi kaip atskiras fondas stovyklos reikalams. Šiaip Svet. Kom. pajamų turėjo \$153.22, išlaidų \$147.75, tad balanse \$5.40.

Salpos Fondo pirmininkas I. Tamasauskas nurodė, kad SF galutinai suorganizuotas tik vasario gale, pirmiausia buvo užsimoję surinkti \$1000, už kurį pasiūta Vokietijon 13.158 svarai cukraus. Dabar visą dėmesį kreipia į organizavimą salpos vargo mokykloms, kurių Vokietijoje yra 14 su 16 mokytojų ir apie 300 vaikų. Nusistatyta jas išlaikyti, o tam reikia \$4000 metams. Mokyklos paskirstytos atskirų kolonijų patronažui. SF nustatė veiklos planą net sezonams. Taip spalio mėn. skirtas rinkliavoms aplankant lietuvių butuose, gruodžio — rūbų rinkliavoms ir tt. Aparatų dar sunkiai veikia. Dalis kolonijų ryšio nepalaiko, neatsiunkia ir neaišku ar turi SF skyrius bei įgaliotinius. O reikalas labai didelis. Juk Europoje dar apie 10.000 lietuvių, iš kurių 6.556 šėlptini, jų tarpe 2068 vaikai iki 16 metų, 619 žmonių, 388 kitokių chroniškių ligonių, 285 invalidai, 686 seneliai ir tt. Persiuntimo reikalai sutvarkyti susitarus su BALFu ir kainuoja tik iki Niujorko pasiūstų. Lengvatų galimybę pačioje Kanadoje dar vis tebeieškoma ir yra vilčių, kad gal padės Raud. Kryžius. Suorganizuojant pirmą \$1000 pusę tos sumos gauta iš Toronto.

Vasario 16 gimnazijai Remti Komisijos pranešimą padarė jos narys J. Kardelis. Kom. sudaryta dar CLOK, KV prašant liko veikti ir dar prisiėmė rūpestį kaupti lėšas gimnazijos rūmams išmokėti. Mokiniams išlaikyti per Kom. rankas perėjo 1952 m. \$987.33, 1953 — \$691.60, nors nevisi būreliai šalpą vykdė per ją. Pinigai pasiūsti ir kasoje tėra \$10.60. Nutarta paskelbti rūmams išmokėti rinkliavą po 50c nuo žmogaus.

Sporto Komisijos pirmininkas K. Sapokinas apgailestavo, kad sporto klubai negauna paramos, be pinigų negali veikti ir iš esmės 3 klubų — Vyts Toronto, Tauras Montrealy ir Kovas Hamiltonone — du pastarieji sunkiai besilaiko, negalėjo net vykdyti žaidynes Čikagone. Jei negaus paramos, yra pavojaus, kad negalės veikti, o tai reiskia, kad nebeprisitauginsim prieauglio.

Tautos Fondo Atstovybės vardu pranešimą padarė P. Adamonis. Kanadoje TF iš viso surinkta \$21.120.64, iš kurių VLIKui pasiūsta \$20.420.43. Atsčiai pasidarytas išlaidas dabar turima \$211.42. Atstovybės veikla Hamiltonone (stipriausioji, daugiausia davusi), Winnipege, Londone, Lethbridge, Calgary, Windsor ir Torontose. Kitur dar organizuojamos. Šiemet pajamų gauta žymiai mažiau, vos apie pusę, kaip pernai. Tai gal dėl persitvarkymų ir kt. reikalų.

Kontrolės Komisijos pranešimą padarė K. Andriuskevicius. K. Kom. patikrinta veikla visų organų, kurie tik turėjo piniginių reikalų ir niekur jokių trūkumų, nei pinigais, nei knygvedyboje nepastebėta.

Nesusipratimams ir Skundams Spresti Komisijos pirmininko V. Užupio pranešimas buvo trumpas. Iki šiol neseniai tegautas pirmas skundas iš St. Catharines, kuris bus svarstomas toliau po šios sesijos. Komisija teberenka medžiagą savo veiklos statutui sudaryti, suderinti jį su kitų kraštų bendruomenių panašiais ofganais.

Po visų pranešimų buvo po kelėtą klausimų pranešėjams, bet ne esminių, o diskusijos dėl pranešimų bei KV ir jos organų veiklos vyko antrajame tos dienos posėdyje po pietų pertraukos.

Diskusijos, užtemusios deivę visą antrąjį posėdį, deivę, nebuvo labai giles. Jose labiausiai pasireiškė atstovai J. Juškaitis pakartotinai neesminiais priekabingais priekabais, reikštais labai griežta forma, kurie priminti tikrąją padėtį vis liko tušti. Kad ir neapimdami KV ir jos organų veiklos visumos, bet konstruktiviau pasisakė Kardelis, Liaukevičius, Prapuolenytė ir kairieji kiti, bet tai lietu dabiausia tuos klausimus, kurie buvo numatyti aptarti atskirai sekančiuose darbų punktuose, tad jų minčių čia neryškinsime.

Posėdžio pabaigoje buvo per-

KLB KRAŠTO TARYBOS II SESIJA

eičia prie 5 darbų tvarkos punkto — Kr. Tarybos rinkimų statuto pagrindu, kurį referavo K. Grigaitis, supažindinęs su trimis projekto variantais: 1) Rinkti apylinkėmis, 2) Kaip buvo rinkta — apygardomis ir 3) Vienu sąrašu visai Kanadai. Kr. Tarybos nariai dar laikant narius KV, Kontr. Kom., Nesusipr. ir Skundams Kom. pirmininką, apylinkių pirmininkus ir senjūnus. Kandidatų skaičių numatoma nustatyti pagal apylinkėje sumokėjusių solidarumo mokesčių skaičių.

Projektų svarstymas paliktas kitos dienos posėdžiui. O tuo tarpu atstovai išsiskirstė pasirosti vykdyti į operetę arba į kabalutų balių.

Sekandią dieną posėdis prasidėjo po specialiu Kr. Tarybai skirtu pamaldų 10 val. 30 min. rytą. Visas pirmasis posėdis praejo bediskutuojant tą vakar pradėtą Kr. Tarybos sudėties bei sudarymo klausimą. Jų eigoje išryškėjo pageidavimas, kad į Kr. Tarybą įeity praktiškąjį Bendruomenės darbą dirbantys elementai, t.y. apylinkių pirmininkai bei Krašto Valdybos nariai, jei kurie iš jų nebūtų iš Kr. T. atstovų tarpo, ir dar atskiru sąrašu, bendru visai Kanadai, renkami 40 asovų, kurių rinkimo smulkias taisykles paskelbs Kr. Valdyba.

Kiti darbų tvarkos punktai jau daug greičiau buvo išspėsti. Pirmiausia buvo priimti KLB Salpos Fondo ir Svetimo Komisijos statutai padarius tik nedidelį neesminių pataisų. Pirmąjį referavo I. Tamasauskas, o antrąjį A. Rinkūnas. Kiek daugiau diskusijų sukėlė kun. dr. J. Gutausko referatus Premijų ir Stipendijų Fondo statutas, nes buvo iškeltas Kultūros Fondo kūrimo klausimas. Po ilgokų diskusijų šis statutas priimtas, bet kartu pavesta Kr. Valdybai iki sekandio Tarybos suvažiavimo paruošti K. Fondo statutą, kuris tada ir turės būti įkurtas.

Po to J. Matulionis referavo laisvės kovai Kanadoje taltinkančio organo sudarymo reikalą. Tokį organą sudaryti pavesta Kr. Tarybai ir aptarti jo uždaviniai, suatrakti specialioje rezoliucijoje.

Ateinančių metų samatą referavo KV išdinininkas J. R. Simanavičius, suvedęs ją iki \$1.500. Ta proga pakeistas pereinamojo sesijoje nustatytas solidarumo mokeskis — nuo ateinančių metų pradžios sumažinamas iki \$2, kartu siūlant jį išrinkti pusmėnesiais. (Cia primintina, kad pagal priimtus Kr. T. rinkimų principus kandidatu gali būti ir kandidatus siūlyti tik solidarumo mokesčių sumokėję).

Sveikinimus bei rezoliucijas komisijos vardu referavo St. Prapuolenytė. Tai buvo: padėkos už sėkmingą darbą buvusiai Kr. Valdybai ir Hamiltono apylinkės valdybai už Lietuvos Die nos suorganizavimą; rezoliucija dėl Bendruomenės angliškai vadinimo Federation, dėl pasirūpinimo dar šiais metais išgyti stovyklavimo ir kit. reikalams ūkį, dėl krašto laisvinimo tautos organo sudarymo, padėka laikraščiams ir liet. radijo val. už nemo-kamą skelbimą visų KLB organų žinių, žodis Kanados lietuviams (mūsų atskirai spausdinamas), sveikinimas broliams už geležinės uždangos, sveikinimai ir padėka Kanados vyriausybei, taip pat JAV kongreso nariui Ch. Kerstenui (atskirai spausdinama), VLIKui, Lietuvos diplomatams per gen. konsulą ir ALTui.

Suvažiavime atsiųstą Krašto Valdybą ir kiti KT rinktieji organai. Valdybos rinkimai šį kartą tiek daug laiko nebeapreikalavo. Sesijos pradžioje išrinktoji nominacijos komisija jau turėjo nemažai sutikusių kandidatų asmenų, dar kelias buvo pasiūlyta visų atstovų, tad liko tik techniškas balsavimo pravedimo bei balsų suskaičymo klausimas, o kiti organai — Svetimio, Skund. bei Nesusipratimams ir Kontrolės Komisijos — pagaliau sutiko veikti tos pačios sudėties iki kandencijos pabaigos.

Į Kr. Valdybą išrinkti: V. Meilūsis, J. Matulionis, K. Grigaitis, J. Yobukynas, inž. J. Slizys, kun. dr. J. Gutauskas, inž. dr. A. Jozapavičius, J. Strazdas, V. Vaidomajis; kandidatai: J. R. Simanavičius, J. Zaliaduonis ir P. Budreika.

Kol vyko balsų skaitymas ir dar kurį laiką rezultatus paskelbus buvo pasidalinta mintimis bendrais klausimais, padarant sugestijų dėl valdybos veiklos, be jokių nutarimų.

Sesija buvo baigta, kaip ir pradėta, Tautos Himnu. Dar prieš tai Toronto apylinkės pirmininkai Beržinskis pakvietus, KT atstovai ir svečiai nuėjo į žemutines patalpas užkandai bei kavutei, kur jau "atspujant" po ilgą įtempto darbo jaukioje draugystėje pasišnekučiuota, net kalbų dar išklausa ir sudainuota.

Beje, pietų pertraukos metu buvo visus pakviestus Kr. Valdybą. Mes čia nevertiname sesijos darbų iš esmės, kaip kurių sprendimų taiklumo ar tikslumo, tačiau jos pačios darbų eiga buvo sklandi ir gerų vilčių teikianti. Tuo tenka tikrai pasidžiaugti, laukiant, kad ir senosios trinties kelius nebebus grįžtama, o Valdybai ir visiems organams linkint geros sėkmės bei visų tautiečių tautos.

St. G.

VELTUI

Schick gražins pilną kainą... ir jūs galite pasilaikyti skutimo įrankius

SCHICK

Injector skutimo įrankių dėžutė

ŠTAI KĄ JŲS DARYKITE:

Šiandien — geriausiame nusikurtimui pasulyje — pirk naujus SCHICK INJECTOR SKUTIMOSI ĮRANKIUS, už reguliaria kainą tik \$1.25.

Naudokitės visais dvidešimt "Aukso įpakavimė" peiliukais, kurie padės jums nusikusti švelniausiai, švariškai, saugiausiai ir greičiausiai, negu kuomet nors esate skutęsis.

Tuomet pasiūskite mums (1) tuščią peiliukų dėžutę: (2) užpildytą dėžutę rasta instrukcijos blanką ir (3) specialią gražinimo pažymėjimą (Refund certificate), rūpestingai užpildytą. Naudokitės žemiau pridėdamą pažymėjimą arba tai, kuri jums duos paravėjus. Siųskite: Eversharp, Inc., 355 King St. West, Toronto 28.

ŠTAI KĄ MES DARYSIME:

Mes tuojau jums gražinsime \$1.25, kuriuos jūs užmokėjote. Arba, jei jūs pagedausite, mes atsiųsime jums dvi Injector peiliukų dėžutes, kiekvienoje po 20 (viso 40), kurių vertė — \$1.50.

Todėl pasinaudokite skubio šiuo nepaprastu pasiūlymu! Ištikinsite, kad tik SCHICK INJECTOR SKUTIMOSI ĮRANKIAI suteikia jums šiuos potogumus: pakiečia automatiškai peiliukus ir tuo pačiu juos "surunkina", preciziška rankenėle — nesisukinėja, nereikia prikaityti... "rinka" prie jūsų veido — po nosimi, aplink lūpas... Tai yra vienintelis skutuvus, naudojantis nepaprastai aštriu "Aukso įpakavimė" peiliukus. Tai gi įsigykite SCHICK INJECTOR SKUTUVĄ dar šiandien — arba rytoj rytą, ir jūs būsite patenkinti tai padarę!

Šis pasiūlymas daromas jums įrodyti, kad SCHICK INJECTOR SKUTUVAS ir peiliukai padeda jums švelniau, švariiau, greičiau ir saugiau nusikusti. Bet paskubėkit... mažai beliko!

Mes jums gražinsime \$1.25

ŠTAI KĄ JŲS GAUSITE:

- Aukso padengto SCHICK Injector skutuvą
- 20 labai aštrių "Aukso įpakavimė" peiliukų
- Patogią plastinę dėžutę kelionėms

Pasiūlymas duodamas tik vienas — vienam klientui

Šiuo pažymima, kad aš pirkau vieną \$1.25 vertės Schick Injector skutuvą ir tuo išpildžiau šio pasiūlymo sąlygas. Priede: naujojo Schick Injector Skutuvu instrukcijų lapelis ir tuščia 20-ties peiliukų dėžutė, kuri buvo pridėta prie skutuvo.

Prošau ☐ atsiųsti man \$1.50 vertės Injector skutimosi peiliukų 2 dėžutes po 20 peiliukų kiekvienoje. arba ☐ gražinti man \$1.25.

Užpildyti paravėjus: Pirkėjo pavardė (rašyti spausdintomis raidėmis)

Adresas: Miestas, Prov. Pirkėjo parašas

Šis specialus pasiūlymas ribotas: duodama tik kartą vienam pirkėjui ir duodama kiekvienam individualiai. Kupona turi pasirašyti pirkėjas ir jis kitiems asmenims negalioja. Kad nepasirodys jo vertė, reikia šį pažymėjimą, instrukcijų lapelį ir tuščią peiliukų dėžutę pasiųsti prieš nustatytą datą, t.y. 1953 m. gruodžio 31 d. vidurnaktį. (Prisiminkite, kad turite laiko išnaudoti skutimosi skubumą.)

Siųskite: Eversharp, Inc., 355 King St. West, Toronto 28.

KAD ŠIS PASIŪLYMAS GALIOTŲ, ŠI PAŽYMEJIMA SIŪSKITE KARTU SU INstrukcijų LAPELIU, RASTU DEŽUTĖJE IR TUŠČIA 20 PEILIUKŲ DEŽUTĖJE.

Melody THEATRE

Theatre for the Best European Pictures 346 College St. KI 6319

(Tramvajaus stotis tarp Spadina ir Bathurst)
Informacijos telefonais KI. 0850, KI. 6319

Dėmesio! Dėmesio!

SENSATION IN SAN REMO

Vokiečių filmas su angliškais parašais

Pradedama pirmadienį, spalio 12 d. ir tęsis iki šeštadienio Šeštadienį nuo 2 val. pp

Užburiantis melodijų ir spalvų sapnas. Puikaus miesto prie mėlynos jūros istorija. Riviera ir jos spindinčios spalvos. Ritmo karalienė MARIKA RÖCK vaidina, šoka ir dainuoja su PETER PASETTI šiame naujame spalvotame, muzikiniame vokiečių filme.

PUIKUS PRIEDAI VISUS MALONIAIKVIEČIAME

Geriausios kokybės — metai po metų

"Coke" yra registruotas ženklas COCA-COLA LTD.

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Švietimo problemos

Keistas dalykas, mokslineiškai patyrtas, jog didžiojoje galybės elnių žmonių inteligencijos vidurkis puolas. Sakoma, jog problema darosi ypač skaudi JAV-se, kur 1953 m. išleistų inžinierių skaičius buvo net visu 13.000 permažes. Jei mažojoje Lietuvoje nepriklausomybės laikais kaikas mego pūsti "inteligentų be darbų" problemą, tai šiuo metu inteligentijos labai trūksta. Trūksta pradžių ir vidurinių mokyklų mokytojų, trūksta profesorų, inžinierių. "Tiesa" džiaugiasi, kad pagal TSKP XIX suvažiavimo direktyvas greitai laiku būsių įgyvendintas pilnas vidurinis mokslo Tarybų Lietuvos miestuose. Tačiau pačios kompartijos laikraščio sutinka, jog pirmiausia turės būti nugulę dvi pagrindinės kliūtys: mokytojų trūkumas ir patalpų. Rūpina taip pat ir mokinių trūkumas pirmosiose klasėse, kai jose yra karo ir badmečio metais gimę lietuviai. Tačiau vyresnysios klasės ir universitetai yra perpildyti gausiu 1935-1940 m. laisvos Lietuvos atžalynu, kurį sovietai taip atkakliai siekia paversti bolševikais. Ant pirmąją galima suskaičiuoti mokyklas, kurios buvo pastatytos tarybiniais laikais. Ir tos pačios daugiausios perstatytos. Tikros tarybinės mokyklos išsiskiria savo rusiška architektūra, taip primenantis caro laikų pastatus.

Per metus Vilnius labai pasikeitęs

Plepus "Tiesos" korespondentas išspasakoją, kaip Vilnius greit keičiasi ir jį prigrūdus rusų ir mongolų kilmės kolonistų iš "plačiosios tėvynės". Gedimino gatvė — perkrikštyta į Stalino prospektą. Ja vyksta tarybinės valdžios parodai. Katedros aikštė dabar vadinama Lenino vardu. Joje pastatytas paminklas Ilijai. Aikštėje įtaisyti "gelii kilimai". Parodų metu gražioji popuosiūni priešaš aikštė esą konservatoriai rūmai. Viršum jų fasado kabinami Lenino ir Stalino paveikslai... Geležinkelio stoties aikštėje pastatytas mižninkas paminklas Staliniui (Vilniuje yra skandalingos darbininkų trūkumas A.). Išpuštos Krievniovskio ir Pilies aikštės. Vilniaus puošmena laikomas GPU steigėjo "vilniečio" Dzeržinskio vardo tiltas, kurį vakarais apšviečia iliuminacijos, nuspalvinančios bronzinės darbininkų, kolūkiečių, moksleivių ir karių skulptūras.

"Tiesos" korespondentas išspasakoją, jog girdejs Vilniaus kompartijos naujajai bosq paskelbiant, jog garvežių depo darbininkas Mesteikis, kartu su "Elfos" fabriko darbininku Dilba pradėję dirbti 1955

m. antrosios pusės sskaita. Pogal "Tiesos" paskutinis kainų sumažinimas balandžio mėnesį kiek pakėlė pavergtųjų lietuvių perkimo galią. Girdi, vien balandžio-gegužės mėnesiais vilniečiai išpirkė 1,5-3 kartus daugiau medžiagų, avalynės, dviračių, laikrodžių ir kitų dalykų, negu pernai tuo pačiu laiku. Tačiau "Tiesa" ne nebando tarybinės statistikos lyginti su 1940 metų Vilniaus statistika, kad sulygintų, kiek "išpirko" Vilniaus prekių per vieną pačią pirmą dieną ji užgrobo. A.).

Tarybinės spaudos padėtis

Spaudos dienos proga J. Navickas, LKP CK propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjo rusu (veliau paskirtas J. Smilgevičius) pavadojausio pateikė šio tikiu duomenų apie spaudą, kuria tiek rūpinasi LKP partija. LTSR šiuo metu išleina 9 respublikiniai laikraščiai, 4 sričių laikraščiai, 87 rajonų bei miestų laikraščiai, 120 MTS ir daugybė kitokių laikraščių... (Stambesni propagandiniai leidiniai yra: "Tiesa", "Komiunizmo Tiesa", "Raudonoji Vėliava", "Kauno Tiesa", "Tarybinė Klaipėda", "Kommunistas", "Pergalė", "Valstiečių laikraštis", "Krasnoja Vremia", "Molodezj Litvy"... Standar — lenkiškas, "Literatūra ir menas", "Po Spalio Vėliava", "Kolkietio Draugas", "Raudonasis Artojas", "Tarybinis Mechanizatorius", "Sovetskaja Litva", "Zvaigždučių" ir kiti. A.).

Pasak Navicko, bendras tiražas 900.000 egz. Navickas prikiša visai šiai spaudai, jog joje trūksta reikiamo "užmojo ir gilumo". Laikraščiai esą paviršutiniški, neturi tinkamo aktyvo, laikraščiai nepakanamai kovoją prieš kolūkių artelijų įstatų pažeidimus. Dažnas laikraštis išskiro išleidęs "politinio budrumo klausimus". "Laispniškai" iš socializmo perinant ir komunizma, skaitytojus reikia auklėti... reikia skiepyti lietuviams darbo žmonėms beribį atsidavimą tėvynei, rūpinimąsi stiprinti tarybinės tėvynės gynybos stiprinimu. Būtiny virstyti neigalestingą kovą prieš kapitalizmą liekanas žmonių samonėje, ryžtingai demaskuoti karo kurstytojus, buržuazinę nacionalistinę ideologiją ir konkretūs jos skleidėjus. Tuo pačiu metu reikia auklėti tarybinis skaitytojus tarybinio patriotizmo, tautų draugystės, proletarinio internacionalizmo dvasia".

Navickas baigia užtikrinimu, jog "Kovoje už komunizmą, triumfą visame pasaulyje mūsų spauda buvo, yra ir bus galingas ginklas partijos rankose".

HAMILTON, Ont

Rekolekcijos Hamiltono lietuvių parapijoje pradedamos sekmdienį, spalio 18 d., ir tęsis visą savaitę. Pamaldos ir pamokslai bus 9 val. ryto ir 7 val. v. kiekvieną dieną. Jas praves jėzuitas Tėvas Borevičius iš Čikagos.

Kristaus Karaliaus šventės minėjimas ruošiamas Ateitininkų kuopos spalio 25 d. 5 val. pp., parapijos salėje.

Oficialioje dalyje A. Gurevičius iš Toronto paskaita. Meninė programą išpildys mūsų gražūs jaunimas, pasirodydamas su dainomis, deklamacijomis, piano ir dainų solo.

Vasario 16 gimnazijai remti komisija spalio 6 d. per BALFą gimnazijai pasiuntė \$327,26. Šią sumą sudarė rugsėjo 13 d. AV parapijos bažnyčioje rinkliava \$142,26; apyl. v-bos paskirtoji dalis pelno iš Pirmosios Liet. Dienos Kanadoje \$125 ir naujai sudarytų 3 rėmėjų būrelių rugsėjo mėn. aukos.

Šiuo metu Hamiltone veikia 5 rėmėjų būreliai: Katalikių Moterų D-jos, sudaryta s.m. pradžioje, I. Varno suorganizuotas liepos mėnesį ir paminėtieji 3, suorganizuoti k-jos. Iš viso dabar čia savo mėnesinę auką po \$1 prie gimnazijos išlaikymo yra prisidėję 80 lietuvių ir mėnesinė auka po \$3 (Igno Varno būrelis) — 7 lietuviai.

Komisija būrelius ir toliau organizuoja. Mielieji hamiltoniečiai prašomi prie mūsų vienintelės gimnazijos laisvajame pasaulyje išlaikymo prisidėti. "Eikime per pasaulį, gera darydami" (vysk. Brizgys).

Aukų vaju TF baigia įpusėti. Pirmasis atsiskaitęs yra Ap. Petrusaitis, iš 34 tautiečių surinkęs \$62, kas sudaro \$1,82 vidurkį. Gi bendras 1952 m. viso vajuus vidurkis buvo \$1,64. Pradžią tuo tarpu džiuginanti. Tikėkimės, kad vajuus pabaiga bus dar gra-

žesnė. Hamiltoniečiai lietuvių gal duos progos naujai patarlei įleisti šaknis: "Lietuvius tvirtėja — širdis jo gerėja".

— Spalio 3 d. kun. dr. J. Tadarauškas Aušros Vartų bažnyčioje suteikė Moterystės sakramentą Giedraičiui Romualdai ir Vyšniauskaitei Gražinai.

— Rugsėjo 27 d. Jurgelis Klemas įteikė Augustino, alpmų "Tėvynę Lietuvą" Canadian Cottons Ltd. James St. N. fabriko superintendantui.

Tai yra vienas iš gražiausių mūsų reprezentacinių leidinių anglų kalba. Ši alpmų dar galima gauti pas TT. Pranciškonus — 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.Y. Kaina \$55.

— Spalio 4 d. "Capitol" kino salėje Kanados Katalikų jaunimo atstovų suvažiavime meninę programą be kitų tautybių buvo kvesti išpildyti ir lietuviai. Mūsų tautinių sokių grupę, vedama V. Panavaitės, ir mišrus choras, vedamas dirig. Untulio, pasirodė iš visų tautybių geriausiai ir susilaukė entuziastiško publikos įvertinimo.

Skaudi nelaimė. Spalio 4 d. darbovietėje smarkokai apdegė Vincas Sakevičius. Nelaimė įvyko sprogus cinko lydymo krosniai. Sprogimo metu V. S. dėjo į ją cinko gabalus. Laimė, kad ugnis ji pagriebė jau spėjusį kiek pabėgti nuo krosnies. Pavojaus gyvybei nėra, bet gydytojų nuomone teksią ligoninėje ilgiau pagulėti. V. Sakevičius guli General Hospital.

Šioje ligoninėje jau antrą savaitę gydosi A. Patamsis. Jam susidarė didesnės komplikacijos su skilvio liga. Manoma, kad tęsiasi operuoti. Ligonis jaučiasi gerai ir laukia pažįstamų. Jis guli Cooper 4.

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų sergantiems — greitos sveikatos. Sk. St.

SUDBURY, Ont.

Kun. A. Sabaliauskas kasyklų mieste viešojo trejetą dienų, apklankė savo senus pažįstamus ir įsigijo naujų pažinčių. Pasinaudodami saležiečio misijonieriaus apsilankymu daug kas priejo išpažinties. Sekmdienį po sumos pasakė idomų pamokslą ir išplatino 80 egz. savo parašytų ir verstų knygų "Nuo Imsrės iki Orinoko" ir "Siela už sielą". Vakare Kristaus Karaliaus mažojoje salėje kalbėjo apie Indiją ir Venecuelą. Po paskaitos parodė nejudomų paveikslų iš Venecuelos miesto ir kaimo gyvenimo. Po to, liet. bažnytinio komiteto iniciatyva buvo suruostos svečio pagerbtuvės - kavutė, kur skardžiai skambėjo gražios lietuviškos dainos. Žmonių buvo labai daug ir svečias savo iškalbingumu ir patriotizmu paliko neišdildomą įspūdį. Ypač buvo sužavėti viengungiai, nes misijonierius, atjaušdamas jų sunkią nedalią, kaikiuriems jau tą patį vakarą paliko Venecuelos lietuvačių adresų, o kitiems pažadėjo atsiųsti vėliau per vietos kapelioną. Pasirodo, kad jis, be kitų talentų, yra taip pat ir geras piršlys.

Svečias buvo daug kur pakviestas, bet tesuspėjo aplankyti tik Kriaučeliūnus, Rakščius, J. Dambrauską, senąjį lietuvių jo

graziame nuosavame vištų ūkyje, Grinius, Gabrėnus ir Kraujėlius. Prie kavutės parengimo prisidėjo visi, bet ypač pasižymėjo Kriaučeliūnai ir S. Rakščienė, o Gabrėnai su Kraujėliais priėmė pas save svečio palodyvą. Iš čia svečias išvažiavo į Otavą ir Montrealį.

K. Ožalui padaryta ausies operacija.

J. Andriui padaryta vidurių operacija. Abu tautiečiai jau grįžo namo iš ligoninės.

Sudburikišis.

Paieškojimai

Jonas Lapinskas ieško savo tėvų, brolių ir seserų, paskutiniu laiku gyvenusių Šiauliuose. Praešti: J. Lapinskas, 17 Stanley Ave., Toronto, Ont., Canada.

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

GIMDYMO PAGALBA
PRIIMA IR LANKO LIGONIUS NAMUOSE

RAXLEN KLINIKA, TORONTO
500 PARLIAMENT STREET

Pirmadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val.
Antradieniais nuo 1-4 p.p.
Trečiadieniais nuo 9-12 ir 1-4 val. p.p.
Ketvirtadieniais nuo 9-12 val.
Penktadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val. vak.
Šeštadieniais nuo 9-2 val. p.p.
Telefonai: klinikos PR. 4467, namų MI. 8880.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 — OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informaciją lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

MES PATARNAUJAME
TEISINGAI
SKUBIAI
SAVO KALBOJ

\$500 — \$1.500

Galite gauti per mūsų biurą, tiek už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

\$5.500 įmokėti. 7 k. pusiau atskiras mūrinis namas su garažu ir šoniniu įvažiavimu. Indian Rd. — Bloor raj. Pilna kaina \$11.500.

\$6.500 įmokėti. 8 k. atskiras mūrinis namas su šoniniu įvažiavimu ir garažu. Netoli būsimos naujos bažnyčios. Kaina \$17.000.

\$4.000 įmokėti. St. Clair rajone, 6 k. atskiras mūrinis namas su šoniniu įvažiavimu ir 2 garažais. Kaina \$14.000.

Įmokėti \$6.000, 8 k. pusiau atskiras gražus namas, didelis kiemas ir mūrinis garažas. Pilna kaina \$16.000.

P. Dambrauskas

Telef. įsteigos OL. 8443
Namų JU. 6198

V. Jučas

Biznio telef. OL. 8444
Namų telef. OL. 6718

EDMONTON, Alta.

Edmonton Lietuvių Namų statybos darbai eina pirmyn. Po dviejų mėnesių darbo jau išpildė stogo konstrukciją. Iki šiol dar nereikėjo samdyti darbo jėgos, visą darbą atlieka patys lietuviai taltų formoje. Jau yra išdirbta virš 2000 darbo valandų. Gražus tai mūsų tautiečių susiklausymo ir pasiryžimo pavyzdys. Kol dar buvo planuojamas namų statymas, nevenias dėl jų abejojo ir būgštavo. Dabar, kai jau matosi sienos ir stogas, išsiblaškę ir visos abejonės. Visi laukiami tos dienos, kada galėsime susirinkti savoje pastogėje. Ta diena priklausys nuo tolimesnės darbo eigos ir, žinoma, nuo piniginių išteklių.

"Misericordia" ligoninėje rugsėjo 16 d. staiga mirė Anelė Prankienė, 45 metų amžiaus. Jau buvo pasveikusi po operacijos ir rengėsi grįžti namo, bet vos peržengė ligoninės duris, sukniubo ir tuoj mirė nuo širdies smūgio. Laidotuvis įvyko Thorsby miestelyje, dalyvaujant gausiam apylinkių lietuvių būriui ir lietuviui kunigui. Paliko velionė gausią aštuonių vaikų šeimą.

Naujai atvykę lietuviai Edmontone nusistovėjo. Daugelis išsigijo namus ir nemano kitur "laimės ieškoti". Baltakių šeima pardavė savo ūkį ir nusipirko mieste naują, modernų "apartment" namą. Pirkto namus ir atsikėlė gyventi į miestą taip pat Zaleskienė su dukterimi iš Sylvan Lake. Vėtrinarjos gydytojas Paulius Gudjurgis, visą vasarą dirbęs Edmontone, irgi ieško pirkto namo ir atgabendį šeimą, kuri yra likusi Athabaskoje. Iš Anglijos paskutiniu metu atvažiavo Genė Balaševičė, Jonas Balašys ir Edvardas Melikauskas.

Benius Pašukonis, sekmingai baigęs Alberta University geologijos studijas, pradėjo dirbti prie naujų naftos šulinių gręžimo Lethbridge apylinkėse. Jis yra gimęs Kanadoje, bet visur ir visuomet save laiko lietuviu. Taip pat baigė "Education" fakultetą Vladas Jekanta. Kiti devyni lietuviai šiais metais tęsia augstąjį mokslo universitete.

Seštadieninė vaikų mokykla savo darbą pradės tik nuo ateinančių Kaledų. Tikimasi iki to laiko pabaigti bent dalinai Lietuvių Namų statybą ir mokyklą, tes savo darbą nuosavose patalpose.

Yra lietuvių, kurie įdomiausi ar svaioja įsikurti ar susirasti darbo turtingoje Albertos provincijoje, ar jos sostinėje Edmontone. Kadangi čia lietuvių kolonija auga ir stiprėja, mieliai suteiksimė pagidaujamų informacijų ir padėsime čia įsikurti. Laikšus galima adresuoti šiuo adresu: Rev. Bronius Jurksas, 100044 — 113 str., Edmonton, Alta. Kor.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Čikagos Lietuvių Teatras spalio 25 ir lapkričio 1 d. Marijos augst. Mok. patalpose stato Putino "Valdovo sūnus". Režisuoja A. Rūkas.

K. Škirpa, J. Pajaujais ir J. Kardešius buvo atvykę į Niujorką dalyvauti viename pasitarime.

Newarko, N.J., lietuviai V. Ambrozevičius - Ambrose, P. Kurtinaitis, Albinas ir Kazys Trečiokai per P. Būteną atsiuntė LE redakcijai didelę ir brangią dovaną — 111 knygų. Jų tarpe yra senų ir retų lietuviškų leidinių, istorijos veikalų lietuvių ir kt. kalbomis, keletas albumų, pluoštas senesnių ir naujesnių Lietuvos žemėlapių. LE redakcija mielėms tautiečiams reiškia viešą nuoširdžią padėką.

LE redakcija bus nuoširdžiai dėkinga kiekvienam lietuviui, kurie paseks gerb. Ambrozevičiaus-Ambrose, Kurtinaitio ir Trečiokų pavyzdžiu. Laikui bėgant LE redakcijai susidarys nemaža biblioteka, kuri galės būti perleista vienai ar kitai lietuvių mokslo įstaigai. LE redakcijai pravers įvairūs mokslo ir meno leidiniai ne tik lietuvių, bet ir kt. kalbomis.

Algimantas Kaupas, studijuojąs inžineriją Urbanos universitete, Illinois, naudodamasis Korėjos GI mokslinei įstatymu, neseniai vedė. Jis yra velionies Lietuvos Banko direktoriaus ir žymaus Amerikos veikėjo Juliaus Kaupo sūnus, žinomosios kazimierietės vienuolės JAV-se brolių, brolis rasytojo gydytojo Juliaus Kaupo. Korėjoj pirmojoje kavalerijos divizione išsitarnavo seržanto laipsnį.

Leva Pauleikūtė - Rockefellerienė vyro pasiūlymą skirtis, jam sumokėjus 2 milijonus dolerių, atmetė.

VOKIETIJA

J. E. Harrison, didelį lietuvių bičių, sulaukus 80 m. VLKIO vardu pasveikino jo pirmininkas M. Krupavičius. VLKIO pirmininko sveikinimą per iškilmes, suruostas Lietuvių Namuose Londone, Harisonui įteikė Lietuvos pasiuntinybės D. Britanijoje patarėjas V. Balickas. Dėkodamas už pareikštus linkėjimus ir jo nuopelnų Lietuvai, kurią Harisonas vadina savo antrąją tėvyne, įvertinimą, Harisonas savo laiske VLKIO pirmininkui rašo: "Nepaisydamas savo amžiaus, aš visą laiką stengiausi ir dabar tebesistengiu bendradarbiauti su savo draugais lietuviams — ginti šventą lietuvių reikalą. Nors, galimas dalykas, dėl mano amžiaus man gal ir neteks sulaukti Tėvynės išlaisvinimo nuo bolševikų šlykšties jungo, tačiau aš esu įsitikinęs, jog pagaliau ateis toji laiminga diena, kai praklini lietuvių tauta vėl atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę".

Kancelerio Adenauerio pavestas, dr. Tillmanns kancelerio Adenauerio ir vokiečių krikščionių demokratų (CDU) vyr. vadovybės vardu atsiuntė M. Krupavičiui ir Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijai padėką už pareikštus linkėjimus laimėjus parlamento rinkimus. Pareikšime pažymima, kad "bendrai iškovotas laimėjimas drauge reiškia ir didelį išpareigojimą. Mes norime ir toliau žengti pasirinktojo keliu, dirbdami savo tautos gerovei, kad vėl veikiai Vokietija, atsikūrusi taikoje ir laisvėje, išjungtų į Suvienytą Europą".

A. Liutkus atvyko į Vokietiją ir įsijungė į darbą Vykd. Tarybos Užsienio Reikalų Tarnyboje. Anksčiau jis dirbo Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijoje ir Lietuvos Pasiuntinybėje Paryžiuje sekretoriumi.

Prof. J. Brazaitis rugsėjo mėn. lankydamasis Europoje tarp kitko Koelne dalyvavo amerikietiško filmo apie kardinolą Mindzentę patronato perėmimo iškilnėse ir į magnetofono juostą įkalbėjo savo žodį, kuris bus girdimas visuose Vokietijos kinuose, kur tik bus tas filmas demonstruojamas. Filmą pademonstruos, prof. B. dar buvo pakviestas tarti žodį į kvietinę publiką.

Prof. Z. Ivinskis Laisvosios Europos Kolegijos studentams lietuviams skaitė 4 paskaitas apie lietuvių-vokiečių santykius. Skaitė keletą paskaitų Munchene. Dabar yra grįžęs į Romą.

A. Dulskas s.m. gegužės mėn. užbaigė medicinos mokslus Münsterio Universitete. Jis juos pradėjo 1946 m. Baltijos Universitete Pinneberge.

Vasario 16 gimnazija Rennhofo pilies remonto ir perstatymo darbai varomi toliau. Negalint rūmose sutalpinti visų klasių ir kartu visą bendrąjį su jo vartuve ir valgyklos sale, Hamburgę nupirktais už

15.500 DM. medinis barakas, grindų ploto yra 520 kv. m. Jame numatoma sutalpinti virtuvę su garo katilais bei maisto produktų sandėliais, valgyklos sale ir kelias klases.

Pirmąjį pirktojo barako dalių transportą 25 tonų svorio greit ir rūpestingai iškovė Šveicinge-no lietuvių darbo kuopos vyrai. Susitarus su kuopos vadu pulk. ltn. Sutkum, 20 šios kuopos vyrų atvyko skubiai sukežėjimui ir iškrovimui atliko netikėtai greit ir sumaniai. Transporto-vadovai, vokiečiai, buvo maloniai nustebinti ir nužiugę greitai ir gerai organizuotų mūsų vyrų darbu.

Krašto Valdybai tenka visus šiuos darbus atlikti su didžiausiais sunkumais, nes iki šiol iš užjūrio tautiečių tam reikalui žymnesnės materialinės paramos Vokietijoje negauta, o Šveicarijos organizacijų sumos eina per vadinamas "špermarkių" sąskaitas ir iki jų gavimo praeina nuo 6 iki 8 savaičių. Kreditavimas bankuose remiantis šiomis dovanotomis sumomis irgi neįmanomas, nes bankams yra uždrausta duoti kreditus, paremtus "špermarkių" sumomis.

Baden-Württemberg švietimo ministerija davė savo leidimą mokslo pradėti naujoje vietoje vėliau, po spalio 1 d. Diepholzą, rudens mokslo pradžiai pakviesti tik vyresniųjų klasių, 6-tos iki 9-tos, mokiniai, kurie, keliant gimnaziją, prisidės prie kėlimosi darbų.

Kėlimuisi teks panaudoti apie 10 prekinį ir 2 keleiviniai vagonai. Transporto išlaidos sudarys apie 4000 DM. Krašto Valdyba kreipėsi į Zem. Saksonijos ministeriją, prašydama skirti lėšų gimnazijos perkėlimo reikams.

Gimnazijos, parengiamųjų klasių ir bendrabučio baldų didžioji dalis yra skolinta iš stovyklos vadovybės. Keliant gimnaziją į naująją vietą ir dar negalint pasinaudoti Šveicarijos dovanotomis sumomis naujiems baldams pirkti, Krašto Valdyba kreipėsi į Zem. Saksonijos ministeriją ir finansų prezidento įstaigą, prašydama baldus gimnazijai padovanoti.

Sveicarijos Raudon. Kryžiaus Vaikų Pagalbos skyrius pranešė Vokietijos Krašto Valdybai, kad gimnazijos bendrabučio įrengimui, baldams, skiria 20.000 DM. dovaną. Už šią sumą, pagal sudarytą planą, bus nupirkta bendrabučio ir gimnazijai 60 lovų, 75 spintos, 200 kėdžių ir 35 mokykliniai stalai. Apskaičiavimai padaryti pagal baldų fabrikų pasiūlymus.

N. ZELANDIJA

N. Zelandijos krašto valdyba pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas Br. Kuzma, vicepir. K. Stibrys, išd. ir T. Fondo igaliotinis V. Skridulaitis, kultūros ir meno vadovas M. Gerdvilytė Spence ir sekretorius S. Jurkėnas Nepaprastas bendruomenės krašto tarybos atstovų suvažiavimas numatytas sausio 3 ir 4 dienomis. Pasitraukusiems iš pareigų bendruomenės pirmininkui dr. A. Butkui ir "Naujosios Zelandijos Lietuvių" redaktorei V. Butkieni valdyba bendruomenės vardu už bendruomenės įkūrimą ir jai vadovavimą per 4 meitus pareikšė nuoširdžią padėką. Nuveikta daug pozityvus darbo, ir bendruomenė šiandien stovi ant tvirtų organizacinių pagrindų. Rugsėjo 8 šventės proga išleistas naujas "NZ Lietuvių" biuletenis. Jį ir toliau leis ir redaguos krašto valdyba.

Aucklando Meno Draugijos metinė parodų dalyvavo ir lietuvių dail. Gopas. Dunedino skyriaus surinktus drabužius ir avalynę sutiko į Vokietiją persiųsti Nauj. Zelandijos Raud. Kryžius.

BRAZILIJA

Rio de Janeiro kunigų seminarijoje profesorijauja kan. dr. Z. Ignatavičius. Ten pat studijuoja klerikas Mečislovas Valiukevičius. Kitą vasarą jis studijas baigs ir liepos mėn. pirmąsias mišias laikys Vila Zelinėje, kur gyvena jo tėveliai.

Karolė Pažeraite paruošė novelių rinkinį "Didvyrių žemė". Jį žada išleisti "Mūsų Lietuva".

Sao Paulo lietuvių organizacijai atstovai rugsėjo 18 d. sudarė Sao P. Lietuvių Tarybą bendriesiems reikalams spręsti. Pirmąsios užduotys pasirodė dalyvauti ruošiamajame miesto 400 metų jubilėjuje.

AUSTRALIJA

Austral. LB Tarybos rinkimai apylinkėms vyksta iki spalio 12 d. Tai jau ketvirtieji krašto tarybos rinkimai.

AROS — Austral. Rajono Oro Skautų fondas surinko 126 svarus. Fondas įsteigtas 1952 m. sausio 20 d.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

SERKŠNYS ANTANAS

Taiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 metus. Taip pat taiso auksinius žiedus ir kitus auksu išdirbinius. 256 CRAWFORD ST. TORONTO (Dundas St. W. kampas)

TORONTU, HAMILTONU IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Irengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatizkas. Irengiami alyvos apšildymai (Oil Burnerai) ir senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokiu tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau nei kainomis ir išimokėjimui dviems metams.

Visi poteriorai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTE: 693 DOVERCOURT

ALB. BARANAUSKAS

Sėkmadienio naktis

Medžiai, per dieną kovoję su vėju, vakarop nuleido šakas ir nedrąsiai atsidavė šilumai poilsui. Jų tamsiai žalias pavėsis apgaubė Vinkšnos pirkį, uždangstė langus, ir saulei leidžiantis, viduje įsiviešpatavo prieblanda.

— Tada praėjusiai Hitleriui pasakė: „Ne tavo reikalas“, — tarė Vinkšna savo sūnui Jurgiui. Sėkmadienio popietėiais jis skaitydavo laikraštį ir nuo to labai įsikarščiudavo.

— Šiandien vakare pas Grigą pasišokimas, — atsiduso Jurgis. Jis buvo tik ką grįžęs iš miestelio; įkaitę batai tebekvėpėjo dulėmis.

— Paminėsi mano žodį, — išklė pirštą Vinkšna. — Čia Klaidė, o ten Alzasas.

Sutemo, tačiau vasarą kaime niekas nedega žiburio. Netrukus atsidarė virtuvė, ir jie pajuto blynų kvapą. Gerakai išalkę, Jurgis atsiriekė duonos.

— Reiks valandžiukei nubėgti pažiūrėti. — Kur? — paklausė motina, žengdama per slenkstį su lėkšėmis rankose.

— Tėte... — neramiai sujudėjo Jurgis.

— Vieną naktį išgirsim: bum, bum — Kybartai dega! — urzgė tėvas, apgraužomasis ant stalo ieškodamas šakutės.

— Naktim nereik niekur vaikiotis. Kur nori eit? — paklausė motina.

— Netoli, pas Grigą. Noriu pažiūrėti šokio. Bematant parbėgsiu. — Tenai kai tik šokis, tai ir muštinės.

— Sakau, aš tik iš tolo pažiūrėsiu. Užėisiu kieman, pažiūrėsiu, kas groja, ir namo, — piktai murmėjo Jurgis.

— Pasakyta, kad nereik vaikiotis, tai ir klausyk! — mieguistai balsu sušuko motina.

— Kas, kas? — staiga pakėlė galvą Vinkšna. — Ko jis čia dabar spiriasi?

— Nieko, nieko... Jurgis atstūmė lėkštę.

— Ko nevalgai? — Kaip galima valgyt, kad viena druska!

— Man visai nesuoru, — vėl pakėlė galvą tėvas.

— Supaisysi, ką jis šneka. Neleidžiam eit, tai blynai persūdyti. Jurgis metė šakutę, pakilo nuo stalo ir, persirengęs kasdieniškai, išėjo gulti klauonan ant šieno. Kieme sužvalgė šuns grandinė, ir baltas katinas, pauostęs tvorą, koja už kojos išsėmėslavo tiesiog pro vartus. Kitą pusę lankų pas Grigą rėkalojo pavieniai balsai. Pievose kilo ūkana.

Net klauone ant šalinės Jurgi laikas nuo laiko pasiekdavo garšų, vyriški užkalbinimai ir pasiepiantys mergaičių atsakymai. Neįsivaizduojama, kaip išsivysčiusi galva švarku, tačiau tą patį akimirksnį aiškiai išgirdo pažįstamą Skirpstos balsą:

— Laikyk, laikyk... Paskum juokas, šauksmai, ir viskas, rodos, čia pat kieme. Jurgis ėmė vartytis, dūsaudamas ir spiaudydamas į patamsį. Aidus galiausiai kiek nuslopino žiųjų šlamės, o medžiai vėl subraškėjo ir ėmė oti ties klauono stogu. Netoli sulojo svetimas šuo, paskum tėvas, ketindamas gulti, stūmėle užsklendė priemenę. Jurgis apėmė snaudulys. Po penkių minučių jis jau būtų pasidavęs priešmiegiai negalėi. Jo akys dar būtų valandėlę stovėjusios aiškios, ir prisigirdus bažnyčia, paskum Grigo troboje besisukančios poros — lūdnas atodūsas — ir po to jau tik vienodas alsavimas per naktį iki aušros.

Tačiau, vos prisnūdus, pas Grigą užgrojo muzika. Kažkieno ranka patraukė armoniką, o kitas žmogus visa jėga sudavė į būgnelį. Pora, aišku, leidosi po poros visu smarkumu, bet Jurgis, pramerkęs akis, tematė tamsias palėpes ir vieną žvaigždę atdarose klauono duryse. Čia pas jį nebuvo jokios linksmybės. Poilsis, kaip arklio, o rytų ir laukus, taip pat, kaip arklys. Jurgio širdis pasidarė sunki ir nerami; miegas išgaravo iš jo sąnarių.

Nakties įvykiai prasidėjo tuo, kad Jurgis, užuot pamėginęs šiaip taip užmigti, pakilo ir apsiėmė. Išėjo kieman į saulėlydžio pašvaistę, jo veide dar buvo žymūs kovos su pagunda pėdsakai, tačiau kai sprukdamas pro vartus apsidairė ar niekas nemato, atrodė visai patenkintas savo pasiryžimu ir linksmas. Paupyje Jurgis nusilaužė lazda, o eidamas per lankas, uždainavo. Prisiartinus prie Grigo sodybos, prieš kurią ant kelio judėjo daugybė šešėlių, jį išskėstomis rankomis sutiko draugai. Pirmiausia, jį pažinęs, paklūnojęs plonai nusijuokė vienmarškinis paauglys:

— Jurgis... Tik tavęs ir laukė!

Tai buvo jo pusbrolis Celestinas, berniukas su auksine širdimi.

— Kieno Jurgis? — paklausė baugus, užkimęs balsas. Celestinas skubiai patraukė Jurgi pašalin.

— Šiandien čia visokių mašios; einam kieman. Juos atsivijo uždušęs jaunuolis.

— Jurgi! Jurgi!

Tai kaimynas Bijūnas, neseniai teisėjęs iš piemenų, kuris labai vertino Jurgio draugystę. Kieme juos tuoj pasveikino ir prie jų prisidėjo Skirpstas.

— Ar nesakiau, kad ateis? — sušuko Celestinas. — O čia be tavęs nieks neišeina.

— Kam gi manęs prireikė? Celestinas pirštą parodė Bijūnui, kuris nedrąsiai nusižvengė.

— Mes šiandien ir rašom ir vyrus; sako, daugiau nenor draugaut su piemenimis. Stato pusbonkį, bet nenorėjo be tavęs pradėt.

— Sakau, čia turi būt Vinkšnų Jurgis, — patvirtino Bijūnas, neramiai dairydamsis aplinkui. Jurgis paplojo jam per petį.

— Vyras, vyras... Tada Bijūnas atsargiai, paslaptomis iš kišenės ištraukė pusbutelį.

— Einam kur į sodą, — baugšiai tarė Celestinas. — Čia dar kas atims.

Jie visi buvo neseniai tejsirašę vyruosna ir todėl truputį gėdinosi pusbutelio. Sode po atdaru seklyčios langu, už kurio smėkščiojo galvos, vaikai sustojo aplink serbentų krūmą, kvepiantį rūgštumi ir drėgme. Bijūnas nevikiškai atmušė pusbutelį ir jie vienas po kito paragavo, juokdamiesi, žadėdami jam savo globą ir iš po delnų gausiai spiaudydami į serbentus. Norėdami paslėpti savo sumišimą ir pasibaigėjimą degtine, jie ėmė šnekti apie Jokūbinių jomarko įvykius, kai garsiam mušeikai ir girtuokliui Minkštui Antanui atsitiko trys nemalonūs dalykai.

— Nusisuku kada sprandą, — burbtelėjo Jurgis, kuriam jau pradėjo nepatikti šios dienos įvykių eiga.

— Baigt taisyti! — staiga sugriaužė anoje pusėje krūmo. Jie nutirpo.

— Tegyvuoja Abisinija! — sušuko tas pats gūdas balsas, kuris juos tada pabaidė ties vartais. Pasirodė svirduliuojas milžinas, apsiavęs ilgaauliais batais.

— Minkštas Antanas... Jie nuleido rankas, tik Skirpstas, norėdamas padrasinti draugus ir pasigirti savo pažintimis (Antanas pas juos vasarą piadavo šieną), drąsiai išėjo priekien.

— Sveiks, Antanuk. — Kas tu toks? — nepasitikėdamas paklausė Minkštas Antanas. Jis jau buvo įsigėres.

— Skirpstas, lyg nepažįsti? — netvirtai atsakė jaunuolis, mėgindamas nusišypsoti.

— Meluoji! — suriko mušeika. — Ką čia veikiat? Ko čia dabar ieškot po langais?

— Mes nieko... — ėmė jie teisintis vienu balsu. Bijūnas, apimtas išgąsčio, šoko į krūmą, tačiau Antanas jį bematant sučiupo.

— Kas tave pasinėdė? — Paleiskit, nelaužykite rankos... — suaimanavo Bijūnas. Jo draugai nedrįso nė cypterėti.

— Aš niekam nieko nedarysiu, tik prisipažinkit, kas jus pasamdė mane sumušt.

— Lyg mes jus mušam? — Bijotės, piemengaliai! Matydami kad Bijūnas verkia iš skausmo, draugai ištraukė jam iš kišenės pusbutelį ir padavė piktadariui.

— Gerkit, Antanuk, nepykit, mes jam nieko nepadarėm. (Bus daugiau)

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ INSTITUTAS ITALIJOJE

Italijoje, 29 km į rytus nuo Torino, ant augstos kalvos stovi paprastas, kelių tūkstančių gyvenojų miestelis. Jį supa dideli vynogynai ir įvairūs vaismedžiai. Gamta savo augmenija yra labai įvairi, graži. Savo grožiu jį kliekvieta savotiškai užburia. Čia yra jauku žiemą ir vasarą, pavasarį ir rudenį. Klimatas — labai švelnus ir visais atžvilgiais sveikas. Augščiausioje šio miestelio vietoje yra sena, bet dar labai gerame stovyje vieno Romos didiko vasaros rezidencija — pilis.

1898 m. šią pilią nupirko kun. Rua (šv. Jono Bosco įpėdinis) vietos jaunimui. Buvo įsteigtas saleziečių institutas. Nuo to laiko šie rūmai su darbu bei visais kitais pastatais priklauso TT. Saleziečiams. Įkurtoji įstaiga su laiku smarkiai plėtėsi: Kilo reikalas ją perkelti į erdvesnes patalpas. Jai išsikėlus patalpos liko tuščios. Netrukus TT. Saleziečiai pasiuntė savo naują direktorių, kad jis organizuotų mažesnio masto mokyklą. Tačiau jam nesisekė, nes nesaitilingi vietos gyventojai negalėjo šiai įstaigai duoti pakankamai jaunųjų.

1951 m. vėl keičiamas įstaigos direktorius. Ši kartą skiriamas mūsų tautietis kun. Juozas Zeliauskas. Jis, matęs lietuvių tremtinių gyvenimą, pasiūlo savo dvasinei vyriausybei įsteigti Lietuvių Saleziečių Institutą, kuriame lietuviškasis jaunimas galėtų auklėtis, mokintis ir ruošti krikščioniškajam gyvenimui. T. Saleziečių viršininkas kun. Ziggioiti šią mintį užgyrė ir pateiktą planą palaikino ir Lietuvių Saleziečių Institutas buvo iškilmingai atidarytas 1952 m. gegužės 8 diena.

Instituto vadovybė sudaro: kunigai: J. Zeliauskas — direktorius, A. Naujokas — prefektas, P. Gavėnas — katechetas, S. Šileika — studijų tarėjas, P. Urbaitis — dvasios tėvas, K. Budavičius — auklėtojas ir dail. V. Aleksandravičius — meno reikalų ir spaustuvės vedėjas.

Jaunimą besimokinantį, beždanti, besilaisvį nuolat prižiūri TT. Saleziečių klierikai vadinami asistentai. Jų yra 3 ir 1 brolis.

Auklėtinųjų šiuo metu yra 40 — iš Anglijos 1952 m. kun. Steponaitis prisuntė 12, 1953 — 4, iš Vokietijos kun. V. Šarka 1952 m. prisuntė 10, kun. A. Steigvila 1953 m. — 3 ir kun. Zeliauskas parsivežė 8, iš JAV kun. Zeliauskas parsivežė 3.

Priimami visi sveiki jaunuoliai nuo 10-16 m. amžiaus, baigę bent pradžios mokyklą — be sąlyginai, o vyresni tik susitarus su instituto vadovybe.

Institute yra religinis auklėjimas saleziečių metodu, o tautinis — prisilaikant VLIKo ir PL Bendruomenės nurodymų.

Mokslas. Čia veikia privati Lietuvių Saleziečių gimnazija, kuri turi teisę ruošti lietuviškąjį jaunimą brandos atestatui įsigyti. Jį išduoda TT Saleziečių ar kita kuri nors valstybinė italų gimnazija.

Lietuviškoje gimnazijoje dėstoma pagal Lietuvos Švieto Ministerijos programą ir pagal PLB bei Italų Inspekcijos parengtus. Dėstomos svetimos kalbos: italų, anglų, vokiečių, lotynų ir graikų, o iš muzikos — fortepijonas, vargonai, akordeonas ir dūdos.

Jaunuoliai, nesugebą ar nenori išeiti gimnazijos kurso, gali lankyti įvairias modernias įrengtas italų saleziečių amatų mokyklas. Kiekvienas jaunuolis pirmoje vietoje mokosi, stengiasi įsigyti brandos atestatą, o tik vėliau laisvai pasirenka pašaukimą, apsisprendžia, kuo jis norėtų būti.

Prie instituto veikia bendrabutis su 40 berniukų. Jame galėtų lengvai ir patogiai sutipti dar kita tiek. Daugumai išlaikymas čia yra veltui. Auklėtiniai yra visi lietuviai. Jų amžius ir išsilavinimas nevienodas. Nežiūrint to, gyvenimas yra labai gražus, pavyzdingas. Visi ryžtasi kasdien būti geri lietuviai, krikščionys — katalikai.

Materialinė padėtis. Institutas negauna jokios piniginės pagalbos nei iš Italų valdžios, nei iš BALFO, nei iš ALTO, nei iš PLB, nei iš Bažnyčios. Jis išsilaiko iš privačių geradarių, kuriems rūpi mūsų krikščioniškojo jaunimo ateitis. Daugiausiai paramos susilaukiame iš JAV, Anglijos, Kanados ir Australijos lietuvių bei kitų bičiulių Italijoje ir už jos ribų.

Instituto vadovybė su lektoriais bei auklėtojais dirba be jokio atlyginimo.

Institutas turi savo krepšinio ir tinklinio aikštes ir sudaro galimybę kultivuoti įvairius žaidimus bei sporto šakas.

Lietuviškumas. Institute dėsto daugumoj lietuvių kunigai bei lektoriai. Maldos, giesmės ir dainos skamba lietuviškai. Vadovėliai, maldaknygės, giesmynai, bei knygos — lietuviškos. Papuošimai, užrašai bei skelbimai — kaip gerais laikais Lietuvoje. Kiekvieną vakarą instituto kieme jaunimas traukia sutartinę, kuri netik garsiai, bet ir darniai, gražiai nuskamba per Italijos kalvas ir slėnius, maloniai pasiekdama jautrias vietas gyvenojų širdis. Bažnytinės ir tautinės šventės minimos iškilmingai netik bažnyčioje, bet ir specialiomis akademijomis, parengimais nuosavoje teatro salėje.

Dailininkas Vincas Aleksandravičius yra sudaręs gražią filmą iš Lietuvos vaizdų, į kurį paaiškinimus įkalbėjo kun. St. Šileika, o tautinėmis dainomis ir deklamacijomis pajavaino instituto jaunimas.

Lietuviškasis jaunimas dalyvauja su savo vadovybe visuose tarptautiniuose religiniuose parengimuose su tautiniais drabužiais, Lietuvos vėliava, specialiais transparentais bei visu tuo, kas tinka geram, sąmoningam lietuviui.

Lietuvių grupę paskutiniame Tarptautinio Saleziečių Jaunimo kongrese, įvykusiame Torine š. m. rugsėjo mėn. 11 d., atkreipė visų dalyvių dėmesį kaip puikūs „Tylinčios bažnyčios“ atstovai pavyzdinčiai susiorganizavę kovai už jos laisvę. Už tai mūsų vyrai buvo apdovanoti aukso medaliais.

Nuolat didėjant įstaigai auklėtinųjų skaičiumi, lietuviškoji vadovybė nori išeiti su savo jaunimu į dar platesnius Dievo ir Tėvynės darbo barus. Šia kryptimi ypač daug gali pasidaryti dail. Vincas Aleksandravičius, kaip spaustuvės vedėjas ir kun. St. Šileika, kaip studijų ir muzikos direktorius.

Mes lietuvių galime didžiuotis turį Europoje dvi dideles ir gražiai sutvarkytas lietuviškojo jaunimo institucijas: Vokietijoje — Vasario 16-tos gimnaziją ir Italijoje — Lietuvių Saleziečių Institutą. Rašarčiam šias eilutes teko matyti abi šias institucijas. Su džiaugsmu tenka konstatuoti, kad abėšose gimnazijose yra daug su pasivertimu dirbama. Tačiau daugiau gal atsiokiama vaisyti Italijoje, nes čia mažiau tikimasi pagalbos iš kitų, o nuolat pečių sąmoningai siekiama užsibrėžto tikslo.

Lietuvių Saleziečių spaustuvė. Lietuvių Saleziečių spaustuvės istorija prasideda 1952 m. Ji sutampa su instituto įkūrimu. Jos kūrėju ir nuolatinu techniku lietuvių vedėju yra dailininkas Vincas Aleksandravičius, kuris su didžiausiu kruopštumu atliko reikšmingą darbą lietuviškos knygos bare. 1952 m. buvo išleistos knygos: Domininko Savio gyvenimas ir Siela už sielą. Be to, atspausdinta daug plakatų bei skelbimų ir reguliariai tebe spausdinamas „Saleziečių Balsas“. Visa ši spauda yra išėjusi litografiniu būdu.

Numatoma artimiausiu laiku išleisti: A. Zitauskas katekizmą — 3-jų dalių su naujomis gražiomis iliustracijomis — Tėve mūsų, Sveika Marija ir Tikiu; A. Antanaičio „Archimedeas didysis graikų išminčius“; Br. Zumerio „Gyvenimo keliu“; 1954 m. sieninį nupiešiamą kalendorių su gražiais posakiais-mintimis, Lietuvos chronologinėmis datomis ir gausiais lietuviams žinotiniais mūsų organizacijai bei veikėjams adresais.

Lietuvių Saleziečių Instituto adresas: Instituto Salesiano Lituanos, Castelnovo Don Bosco. K. V. Š.

Redakcijai prisiūsta

Jeronimas Cicėnas: VILNIUS TARP AUDRŲ. Išleido Knygų Leidykla TERRA, 748 West 33rd Street, Chicago 16, Ill. 561 psl., kainas 5.

Knyga vaizduoja Vilnių ir Vilniaus kraštą pačiame juodžiausiame jo laikotarpyje, lenkų okupacijos metu, tarp pirmojo ir antrojo pasaulinio karo, kai lenkiniai Vilniaus krašto lietuvių vykdė ir valdžia. Lietuviams lieka atkakli, beatodairiška ir gausi aukomis kova už savo teises. Vieną antrą šios kovos nuotrupą esame skaitę mūsų laikraščiuose nepriklausomybės metu, vienas kitas epizodas mums žinomas iš pasakojimų, bet pilną vaizdą atskleidžia tik ši knyga. Jeronimas Cicėnas visą matę, visa išgyvenę, pats buvęs pirmose kovojančių vilniečių eilėse, ir todėl ši knyga nėra eilinis faktų ir dokumentų rinkinys, bet įdomi, patraukli apybraiža, gausi statistikos duomenimis, dokumentacija, mieliai skaitoma, tartum grožinės literatūros veikalas.

Knygoje yra 23 skyriai, kuriais apimamos visos Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo ir kovų sritys. Vietomis autorius nesiriboja šiuo trumpu 20 metų laikotarpiu ir daro didelių suolių praeitin, prisimena nemažą ir iš bolševikų, ir iš vokiečių okupacijų. Knyga mirga šimtais vilniečių kovotojų pavardžių, dešimtimis įvykių aprašymų, gausi iliustracijomis ir kt. Veikalas ne tik labai įdomus pasiskaityti, bet ir reikšmingas mūsų netolimos praeities dokumentas, kuriam būtina rasti vietą.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Jėzuitas tėvas Benediktas Andrius, buv. Kauno kunigų seminarijos profesorius, tėvų jėzuitų Lietuvos provincijos provincijals, gautomis žiniomis mirė Sibire. Tuo būdu Kaune nebėra jau nei vieno jėzuito.

Karaliaučiaus archyvas. Karaliaučiaus archyvas Göttingene yra prieinamas viešai naudotis. Jame šią vasarą prof. Z. Ivinskis rinko medžiagą iš Lietuvos protestantizmo bei kultūros istorijos 16-17 a. Čia yra išvežta visa Karaliaučiaus archyvo medžiaga iki 1800 m. Nėra tik Bretkūno, Rėzos ir Donelaičio rankraščių. Jie yra atsidūrę Vilniuje. Karaliaučiaus archyve (Göttingene) yra ne tik visi Vytauto rašytieji ordinai laisakai (gausus ordino archyvas), bet taip pat šimtų šimtų laišku lietuvių magnatų bei bajorų. Radvilai, Valavičiai, Sapiegos, Chodkevičiai ir kt. yra pirašę daug laišku į Prūsus, kurie čia saugojami sveikutėliai. Panaudodami Karaliaučiaus archyvo turtingą medžiagą, šiuo metu keli Göttingeno u-to studentai rašo disertacijas, kurios liečia ir Lietuvą. Z. Ivinskis šitame archyve, be kitos ir mikrofilmas nufotografuotos medžiagos, rado porą dešimtų vysk. Giedraičio laišku ir du kartu daugiau iš herzogso kanceliarijos vysk. Giedraičiui rašytų laišku nuorašų. Būtinai reikėtų, kad šiuo metu tuo archyvu lietuvių daugiau susidomėtų.

L. Europos kolegijoje Strasbūre šiemet lietuvių studentų yra vienu mažiau, nes naujo neįpramta nei vieno, o vienas atpuolė dėl per silpną mokymosi.

Dail. V. K. Jonynas steigia Dailės Institutą, kuris, galbūt, išsivystys į panašią, kaip buvė Freiburge, Meno Akademiją. Tai būtų didelis veiksnys lietuviškos kultūros propagavimui bei atstovavimui Niujorke.

Kalbininkas Petras Būtenas rugsėjo 30 d. atvyko į Bostoną ir pradėjo dirbti Lietuvių Enciklopedijos redakcijoje. LE pirmojo tomo kalbą taisė lituanistas Vladas Kulbokas, drauge dirbdamas ir TT. Jėzuitų kolegijos bibliotekoje Bostone. P. B. bus nuolatiniis Enciklopedijos lietuvių kalbos taisytojas, rūpinsis kalbos reikalais. LE kalbos skyriui redaguoti yra pakviesti mūsų kalbininkai dr. P. Jonikas, dr. A. Salys ir dr. Pr. Skardžius.

Kun. J. Prunskis paskyrė tris premijas nevyresniui kaip 15 metų vaikų rašinių konkursui, kuri paskelbė „Eglutė“. Premijų dydis: 25, 15 ir 10 dolerių.

NAUJAS VADOVELIS!

A. RINKŪNO

"KREGŽDUTĖ"

I dalis.

Elementorius, skaitymai ir aplinkos pažinimas I-II skyriui. Specialiai parašyta pritaikant lituanistinėms mokykloms Kanadoje ir Amerikoje.

Kaina \$1.50 (kanadiškais)

Užsakymus ir pinigų siųsti: Spaudos B-vė "Žiburiai" 941 Dundas Str. West, Toronto, Ont., Canada.

čių paminėjimai bei aktualijos ir juokai.

Lituanistinių mokyklų programos, paruošė Kanados LB Švietimo Komisija 1953 m., KLB Švietimo Komisijos leidinys, Toronto, 20 psl.

Seja, tautinės, demokratinės minties laikraštis, 1953, Nr. 4, 12 psl.

Ateitis, 1953 m. rugsėjis, Nr. 7, 153-176 psl.

Tėviškėlė, Lietuvių vaikų laikraštis, Nr. 8, rugsėjis 1953 m., 24 psl.

ESTIJOS MOTERŲ RŪBAI

Čia matome gražią, jauną merginą Estijos tradiciniame kostiume — sakoma, kad tai vienas iš spalvingiausių šiaurinės Europos kostiumų. Jos apsiavę tūkus yra ronomis austos vilnos, patraukli spalvų ir formos, pagal Estijos dalį, iš kurios ji kilusi. Jos graži bliuskutė yra balta lininė, plačiai apsiuvinėta estiškais ornamentais, kurių raštai perduodami iš generacijos į generaciją. Kostiumo užbaigimui ji nešioja gražius karolių ir sunkią sidabro segę.

Šį straipsnį glaudesnio neokanadičių bendradarbiavimo naudai skelbia Bradings Breweries Limited

BRADING'S

Tariama BREDINGS

BRADING BREWERIES LIMITED OTTAWA AND WINDSOR

Kailiai - Kailiai - Kailiai

PALTAI - ŠVARKAI - KEPURĖS

Ne už TIKRĄ - bet už DOVANŲ kainą!

50 PALTU

IŠPARDUODAMA nuo \$5.00 iki \$10.00 KITI nuo \$15.00 iki \$100.00

Neatsiimti paltai. Prekybiniai pavyzdžiai, iškeičiami ir pataisyti paltai.

Muskrats, persų moutons, seals, coney, lapių ir kitų rūšių kailiai.

Visos kainos skaitomos perkant tik už grynus pinigus.

Pardavimas skaitosi galutinas.

DABAR TIKRAI GALITE ĮSIGYTI NORIMUS KAILIUS!

Išpardavimas prasideda ketvirtadienį, spalio 15 d. 10 val. ryto

QUEEN CITY SALES

473 QUEEN ST. WEST. TORONTO. EM. 6-3189

Atidaryta iki 9 val. vak., šeštadienį iki 6 val. vak.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausio, didžiausio ir patikimiausio firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

BIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telefonu: OL. 7525

PARDUODAMA:

Indian Rd. — High Park Blvd., 12 did. kamb. (2 atskiri butai), per du augštus, mūrinis, atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, didelis kiemas ir garažas. Įmokėti \$8.000, viso \$20.500.

Indian Rd. — Westminster Ave., 10 did. kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, 2 virtuvės, didelis kiemas, garažas, privatus įvažiav. Įmokėti \$8.500, kaina \$18.000, geras pirkimas.

Bloor — Indian Rd., 9 did. kamb., atskiras, gero mūro, vandeniu-alyva šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, vienas kamb. rūšy, gražus kiemas ir vieta garažui. Įmokėti \$6.000. Kaina \$18.000, geras pirkimas.

Bloor — Christie, 7 kamb., mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, moderni virtuvė, mas apynaujis, privatus įvažiavim. ir garažas. Įmokėti \$4.500. Kaina \$15.500.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižnįus ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

Indian Grove — Indian Trail, 13 did. ir gražių kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu šildomas, 3 modernios virtuvės, 3 vonios, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai, geras pajamų namas, įmokėti \$12.000, kaina 27.000 dol. Viena škola balansui.

Delaware — College, 8 did. kamb., mūrinis, alyva šildomas, 2 virtuvės, gražus kiemas ir įvažiavimas. Įmokėti \$5.500, kaina \$15.500.

Pacific prie Bloor, 8 kamb., per 2 augštus, mūris, 2 virtuvės, alyva šildomas, labai didelis kiemas. Įmokėti \$6.000. Kaina \$15.900.

Dundas — Montrose, 6 kamb., mūrinis, didelis kiemas, vieta garažui. Įmokėti \$3.500. Kaina \$12.000.

Bloor — Crawford, 5 did. kamb., atskiras, vieta garažui, geras rūšys, švarus namas. Įmokėti \$3.000. Kaina \$7.500.

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI —

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. ist. OL. 7525
namų tel. LA. 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

- 23 kambariai viename name! Galima juos įsigyti už \$10.000 grynais, kita suma lieka išimokėtinai patogiomis sąlygomis. Namai labai gerame stovyje, apynaujis. Dabartinis savininkas turi 4 kambarius sau ir \$600 pajamų į mėnesį. Įsigyti tokį namą ir nereikės vargti fabrike — čia uždirbsi daugiau!
- \$2.000 — grynais, \$9.000 — pilna kaina. 6 kambariai. Namai pats vidury kitų. Stovis taip sau. Gatvė irgi ne iš pirmųjų. Garažas yra, bet ir tas apgruvis. Shirley g. prie Lansdowne žemiau Bloor.
- Už \$3.500 — grynais namas su krautuve. Be krautuves dar 6 kambariai. Alyva šildomas. Garažas. Pilna kaina \$13.000. Dundas gatvė prie Annette.
- \$10.000 — 6 kambarių namas. Nori gauti grynais \$3.500. Hickson gatvė prie Dundas ir Brock.
- \$10.000 — grynais, \$28.500 — pilna kaina. 12 kambarių, 7 kambariai su baldais. \$80 į savaitę pajamų ir 5 kambariai savininkui. Walmer gt. virš Bloor.
- \$4.500 — grynais, \$15.000 — pilna kaina. 7 kambariai per 2 augštus. Dvigubas garažas. Didžiulis sklypas 45 ir 150.
- \$7.000 grynais už 13 kambarių su 3 voniomis, 3 virtuvėmis, 2 garažais, dideli mūrinis namas. Kaina \$22.000. Namai, kuris daro pinigų. Dovercourt gatvė žemiau Dundas.
- \$23.900 — pilna kaina už 6 kambarių atskira, nauja, mūrinis namas. Vidus įrengtas liuksuosi. Sklypas 40 ir 160. Grynais reikia turėti \$12.000. Prie Kingsway, kur gyvena viso buržuazija.
- \$4.500 — grynais, \$14.500 — pilna kaina. 6 kambarių mūrinis naujas (20 metų) namas. Alyva ir vanduo šildymui. Garažas. Vidus idealiai švarus ir geram stovy. Rains gatvė netoli Davenport.
- \$3.000 — grynais, \$12.800 — pilna kaina. 6 kambariai ir poilsio kambarys rūšy. Mūrinis, pusiau atskiras namas. Clinton — Bloor kampe.

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

\$11.500. Ossington — Dundas, 6 k. namas, didelė virtuvė, gražiai dekloruotas, vieta garažui, įmokėti tik \$3.000.

\$13.000. College — Bathurst, 10 k. mūrinis namas, dvi virtuvės, patogioje vietoje išnuomoti kambarius, arti prie susisiekimo.

\$12.500. Dovercourt — College, mūrinis 8 kambarių ant 2-ju augštų, 2 virtuvės, vieta garažui, įmokėti apie \$6.000.

\$17.700. Jane — Bloor, atskiras, mūrinis, 6 kambarių namas, alyva šildomas, garažas, labai gerioje vietoje, arti prie susisiekimo ir krautuvių.

\$18.500. College — Grace, mūrinis 9 kambarių ant trijų augštų namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, garažas, dideli kambariai, patogus išnuomoti.

SKAMBINKITE:
A. Kiršonis
OL. 7511

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovą Hamiltono **J. Valevičius**. Visokerpios informacijos suteiksiu bei patarsiu Jūsų namų problemose, nemokamai. Skambinkit ar užiekit į įstaigą.

913 MAIN ST. EAST, HAMILTON — PHONE 9-4121

ERNEST

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

BRANCHES

TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga

1052A BLOOR ST. W., TORONTO

Parduodame ir perkame namus, bižnįus visuose miesto rajonuose.

NAMAI — BIZNIAI PARDAVIMUI

\$13.000, įmokėti \$4.000, 6 kamb. namas, Symington Ave., 2 virtuvės, labai švarus ir geras namas.

\$15.500, įmokėti \$5.500, Rusholme — College rajone, 8 kamb. mūrinis namas. Karšto vandens-alyvos šildymas, 2 virtuvės, labai geras namas.

\$17.500, įmokėti \$5.000. Lansdowne — College, 9 kamb. atskiras namas, garažas, šoninis įvažiavimas.

\$17.500, įmokėti \$4.000. Parkdale rajone, 7 kamb. mūrinis, atskiras namas, alyvos šildymas, kambarius rūšyje, dvigubas garažas.

\$22.000, įmokėti \$10.000, High Park — Bloor rajone, 8 kamb. per 2 augštus, mūrinis, atskiras namas, karšto vandens-alyvos šildymas, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas.

\$27.000, įmokėti grynais apie pusę, South Kingsway rajone, 9 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, karšto vandens-alyvos šildymas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas.

J. RUKŠA

Tel. OL. 1793, LO. 5176

Namų tel. MU. 0746

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Tėisninkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

\$11.900. Eglinton — Nam. Gražus 5 kambarių mūrinis, bungalov, 3 m. senumo. Rūsy įrengtas atskiras kambarys.

\$12.900. High Par. 6 kamb. mūrinis pusiau atskiras namas. Rūsy įrengtas dušas. Gražus sodas. Įvažiavimas į garažą.

\$15.900. Dundas — Dovercourt. Atskiras, 8 didelių kambarių mūrinis namas gerame stovyje. 2 virtuvės, garažas ir gražus kiemas.

\$16.900. Oakwood — St. Clair. Naujų plytų atskiras namas, 7 kamb. per du augštus. Moderni virtuvė ir garažas.

\$20.500. High Park. Atskiras mūrinis 6 didelių kamb. namas su atskiru įvažiavimu į garažą. Apšildomas alyva.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

PRAŠAU SKAMBINTI

V. Morkis
OL. 7511

SKAMBINKITE:

B. Sergautis
OL. 7511

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Geri žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

- \$12.900. Willard — Bloor. 6 kamb. geras namas, vandens šildymas, garažas. Įmokėti \$5.000.
- \$13.500. Dufferin — St. Clair. 6 kamb. mūrinis namas, geri kambariai ir graži virtuvė, vieta garažui. Įmokėti \$4.000.
- \$14.500. Indian Rd. — Annette. 7 dideli kamb., 2 geros virtuvės, didelis kiemas ir garažas, namas pats išimoka plus 3 kamb. savininkui.
- \$16.000. High Park — Glenlake. 7 kamb. mūrinis, gražus, 2 dides virtuvės. alyvos šildymas, garažas.
- \$16.500. Dunn — King. 7 kamb., atskiras mūrinis, dideli kambariai, alyvos šildymas, garažas. Geras ir gražus namas.
- \$21.500. Person — Roncesvalles. 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, dideli kambariai, vandens alyvos šildymas, 2 garažai. Įmokėti \$8.000.
- \$11.500. Rytų Toronto, 6 labai gražių kambarių mūrinis namas apie 20 metų senumo, vieta garažui. Įmokėti \$2.900. Proga norintiems gyventi Rytų Toronto.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauja mūsų atstovai

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — TEL. ME. 2471

Igyto patikėjimo dėlei mūsų firma išaugo sparčiausiai žingsniais. Kiekvieną laiką čia rasite didesnių namų ir kitų nuosavybių pasirinkimų negu kur kitur. Kiekvieną metų šimtą namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų dėmesys skiriamas patarnauti klientams norintiems įsigyti namus High Parko ir kituose geresniuose rajonuose.

SAŽININGAS PATARNAVIMAS — MŪSŲ OBALIS

INDIAN RD. CRES. — HUMBERSIDE

\$12.950, įmokėti \$5.000. Pusiau atskiras, mūrinis 6 kambarių namas, dideli gražus kambariai, garažas.

\$15.000, įmokėti \$5.000. Mūrinis, 8 kambarių namas; labai geras iš lauko, ypatingai gi viduje; garažas. Namai be murgičių.

\$17.000, įmokėti \$8.000 ar mažiau. Mūrinis, atskiras 7 kambarių per du butų namas, vandens-alyvos šildymas, garažui vieta su privačiu įvažiavimu. Sklypas šalia kitam namui.

\$18.900. Įmokėjimo dar reikia išsišikinti. Mūrinis, visai atskiras dviejų butų namas duplexas. 10 kambarių, vandens-alyvos šildymas, dvi virtuvės, dvigubas garažas.

\$22.000, įmokėti \$7.000. Mūrinis, visai atskiras 8 kambarių per du augštus (4+4) namas, dideli neperėinami kambariai, dvigubas garažas.

\$25.000, įmokėti \$7.000. Mūrinis, visai atskiras, labai didelis, 12 kambarių namas — duplexas, dvi virtuvės, dvi vonios, du garažai ir dar kaitos du.

\$28.000, įmokėti \$5-7.000. Visai atskiras, mūrinis namas, 19 kambarių, vandens-alyvos šildymas, 6 virtuvės, 4 vonios. Dideli, gerai išplanuoti kambariai, garažas. Į kainą įeina visi baldai. Tai pajamų namas, kurį galima įsigyti už žemą įmokėjimą su labai lengvomis išimokėjimo sąlygomis!

\$11.500. Avalynės krautuve daranti apie \$15.000 metinės apyvartos. Trijų kambarių ir virtuvės butas prie krautuves. Kainą sudaro prekės ir įrenginiai. Lietuviams labai tinkamas namas.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

1072 BLOOR ST. W. TORONTO — TEL. ME. 2471 — Buto tel. EM. 3-6711

Je norite PARDUOTI AR PIRKTI NAMĄ ir suakiai Jums sekasi,

bandykite paskambinti mums. Stebuklų nežadame, bet...

- TURIME namų pardavimui visuose Toronto miesto rajonuose.
- TURIME įvairių tautybių pirkėjų su įvairiais įmokėjimais, kas rodo, kad pilnai esame įsitraukę į darbą ir dažnai tenka dirbti ilgas darbo valandas, kad patenkinti savo klientus.
- TURIME didelį patyrimą namų pirkimo ir pardavimo srityje.
- TURIME geriausių ryšių su Toronto miesto advokatais ir atsakingais pirkimo - pardavimo srityje asmenimis ir kiekvienu metu galime Jums duoti veltui informaciją dėl pirkimo, pardavimo, paskolų, dokumentų sudarymo ir tt.
- DIRBAME savo darbą iš pamėgimo ir turime tikslą: Nesistengti parduoti daug namų, bet parduoti taip, kad kiekvienas mūsų klientas rekomenduotų mus savo draugams ar pažįstamiems.
- MES SKOLINAME pinigų įmokėjimui padidinti vienetą už Jūsų parą. Galime paskolinti tiek, kiek Jūs turite savo pinigų įmokėjimui. Pvz. jei Jūs turite \$2.000, mes galime paskolinti Jums kitus \$2.000; jei Jūs turite \$3.000 mes galime paskolinti kitus \$3.000.
- Esame nuomonės, kad namo pirkimo ir pardavimo momentas yra labai svarbus ir tikrai yra didelis dalykas, jei visa tai galite išsiaiškinti savoje kaboje.

KAD PATIKRINTI, kiek mes turime tiesos mūsų skelbime, yra tik vienas kelias: skambinkite mums

TELEFONAI: OL. 7996, OL. 7997

arba užiekit į mūsų įstaigą.

S. KUZMAS

J. BALTAKYS

J. KARPIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1609 DUNDAS STR. W. (kampas Dundas - Brock) TORONTO

John J. Ellis

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — TEL. MELrose 2471

Visuomet didžiausias namų pasirinkimas mūsų firmoje, nes yra laikoma viena iš rimčiausių didžiausių ir patikimiausių Toronto. Kiekvieną dieną gauname daug namų, todėl ir pasirinkimas geriausias.

RAINS AVE. — DAVENPORT — CHRISTIE

\$15.500, įmokėti apie \$5.000, 7 kambarių, naujas labai gražus dvigubų rūpų plytų namas, moderni virtuvė, gerai įrengtas rūšys, garažas. Vieną pusiau atvira škola.

DUFFERIN — DUNDAS

\$9.500, 6 kambarių, dviejų augštų gražus mūrinis namas, moderni virtuvė — dideli erdvūs kambariai.

FOLLIS AVE. — BATHURST

\$11.500, įmokėti tik apie \$2.500. Pusiau atskiras 6 neperėinamų kambarių namas su geras baldais. Alyva air-cond., moderni virtuvė — švarus — geras kiemas, garažas.

ST. HELENS — BLOOR STR. W.

\$12.800, įmokėti mažiau \$3.000, labai patogi įrengtas 6 kambarių mūrinis namas, alyva naujas šildymas, gražus kiemas — naujas garažas.

ST. JAMES AVE. — BLOOR E. — PARLIAMENT

\$13.500, įmokėti tik apie \$3.500, 8 neperėinamų didelių kambarių mūrinis namas. 2 garažai — naujai atremontuotas, galima dar nuderėti.

PACIFIC AVE. — BLOOR STR. W.

\$18.500, įmokėti apie \$6.000, 11 kambarių geras mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, geras planas — didelis kiemas ir 2 garažai.

BEACONSFIELD — DOVERCOURT — QUEEN

\$18.500, su didesniu įmokėjimu. 17 kambarių labai pelningas namas, su baldais antrame ir trečiame aukšte. Alyva šildomas, garažas.

MIELAS TAUTIE! Mielai Jums patarnausiu ir patarsiu namų ar bižnįų pirkimo ir pardavimo reikaluose — be įsipareigojimo iš Jūsų pusės

P. MALIŠAUSKAS

agentas, kuris kiekvienam greitai patarnauja ir nepavergsta!

1072 Bloor St. W. — Toronto — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 1359.

John J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — Tel. MELrose 2471

Sąžiningu ir malonių patarnavimų visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir spartiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

CRAWFORD — BLOOR

\$7.500, įmokėti apie \$2.000. Pusiau atskiras 6 kambarių namas. Koridorinė sistema. Pusė rūšio.

INDIAN RD. — BLOOR

\$11.800, su didesniu įmokėjimu. Pusiau atskiras, visas mūrinis, 6 kambarių namas lietuvių mėgstamame rajone. Yra garažas.

BROCK — BLOOR

\$12.200, įmokėti mažiau \$2.000. Visai atskiras 8 kambarių namas su vieta garažui. Koridorinė sistema. Ideali vieta. Lengvas išimokėjimas.

HAVELOCK — BLOOR

\$14.000, įmokėti tik \$4.000. Pusiau atskiras 8 didelių ir šviesių kambarių stipraus mūro namas. Koridorinė sistema. Didelis kiemas. Naujai statomas lietuvių dažnyčiaus rajonas.

OSSINGTON — HARBORD

\$15.500, įmokėti ne mažiau kaip \$4.000. Graži rūpelytų plytų švarus 6 kambarių namas. Moderniška virtuvė ir vonia. Šildymas vandeniu-alyva. Garažas.

GALLEY — SORAUREN

\$16.000, įmokėti \$6.000. Kampinis gero mūro 8½ kambarių namas. Visos sienos dažytos aliejiniais dažais. Rūšys įrengta dar veina išvietė. Vieta garažui.

DOVERCOURT — HEPBOURNE

\$16.800, įmokėti \$6.5500. Masvyvus mūro 8 didelių kambarių namas su apšildomu saules kambariu. Centralinis šildymas vandeniu-alyva. Moderniška virtuvė. Planingai sutvarkytas rūšys.

Mielas Bičiuli! Jei nori pirkti namą, bet koki biž

"Neteisė kaip sistema"

Laisvasis pasaulis stengiasi iškelti aikštėn visą bolševikų smurtą ir jų vykdomas neteisėbes. Po JAV kongreso sudarytos Kersteno komisijos ir Vakarų teisininkai pasiryžo surinkti visus duomenis apie Sov. Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose atliktus ir dar tebevykdomus nusikalstamuosius darbus. Kaip žinoma, 1952 m. Vak. Berlyne įvyko Tarptautinis Teisinių Kongresas, kuriame dalyvavo 42 kraštų atstovai teisininkai, tarp jų — ir lietuvių. Šis kongresas sudarė specialią komisiją, vėliau pasivadinusią Tarptautine Teisinių Komisija, kurios vienas uždavinys yra ištirti teisinę padėtį Sov. Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose. Šios komisijos darba remia daugelis Vakarų kraštų teisininkų organizacijų.

Pirmasis tos komisijos uždavinys yra išleisti dokumentų rinkinį, pavadintą "Neteisė kaip sistema". Šiame rinkinyje dedama daug dokumentų apie visus teisės ir teisingumo laužymus bei kitus nusikaltimus, kurie vis dar tebevykdomi įvairiose teisinėse srityse Sov. Sąjungoje. Dokumentų rinkinys pasirodys visomis pasaulio žinomomis kalbomis ir, tikima, paplīs ne tik tarp viso pasaulio teisininkų, bet ir šiaip tarp žmonių įvairiuose kraštuose.

Vakaruose veiklą įvairių kraštų laisvinimo organai paprašyti šiam dokumentų rinkiniui suteikti medžiagos apie bolševikų neteisėbes, žiaurumus ir gyvenimo valios klastojimą. Minėtosios Tarptautinės Teisinių Komisijos centras šiuo metu yra Haagoje, Olandijoje. Lietuvių laisvinimo veiksniai šį Tarpt. Teis. Komisijos pasiryžimą išleisti dokumentų rinkinį ir iš viso jos darbus yra numatę paremti visomis savo turimomis priemonėmis.

Katalikų imigrantų globa

Londono vyskupijoje Londono, Ont., vyskupijos Katalikų Imigracijos Taryba buvo suorganizuota prieš 4 metus. Jos direktoriu yra kun. M. Groot-scholten. Taryba jau anksčiau įkūrė katalikams imigrantams apsigyvenimo namus Chatham. Dabar Taryba nutarė įkurti katalikų imigrantų centrus pačiame Londone ir Windsore. Abiejose vietose jau nupirkti namai — Londone Kent St., Windsorse Cadillac St. Ten bus įrengti apsigyvenimo namai, taip pat pramogų bei susirinkimų salės. Be to, tokiuos centrus numatoma įkurti dar Sarnia, Stratford ir kt. didesniuose miestuose. Per 4 pastaruosius metus į Londono vyskupystę yra atvykę 8000 katalikų imigrantų.

KELIONĖ APLINK PASAULĮ

Lietuvius — Muncheno sensacija

Vokiečiai labai mėgsta keliauti po savo kraštą. Pėkšti ir dviračiais, automobiliais ir traukiniais keliauja jie daugiausiai iš šiaurės į pietus, ilgėdamiesi pagyventi kitu klimatu, pasigrožėti dar nematytais vaizdais.

Ypač pietinė Bavarija savo gražia gamta traukia poilsio ir grožio ieškančius. Nenuostabu tad, jog per Bavarijos sostinę Muncheną pravažiuoja labai daug svertimųjų. Kiek stabtelėję ir apsidairę šiame sename mieste, traukia jie toliau prie tokio Ammersee, Chiemsee ar Starnbergo ežero arba į kalnuotas vietas kaip Garmisch, Berchtesgadeną ir t.t.

Keliautojų tarpe matai visokių plauko žmonių: vokiečių ir užsieniečių, turtingų ir biednų. Į šiuos paskutiniuosius paprastai nieks nekreipia dėmesio. Dulkini batai niekam neįdomūs. Gi naujaušiu modelių tyla! Kai žvimbis automobilis, elegantiškai apsirengusios lieknos prancūzės yra jau dėmesio verti dalykai. Juos apžiūrima iš visų pusių...

Bet rugsėjo 23 dienos plačiai skaitomo Muncheno "Abendzeitung" laidos sensacija buvo ne iš Jugoslavijos ir Muncheną atvykusios amerikietės artistės Helen Stanley ir ne hercogas Emanuel

von Sachsen, tą dieną vienoj Muncheno krautuvėj už 250 DM nusipirkęs vartotą rašomąją mašinėlę, bet Lietuvos laukų sūnus, dulkiniais batais, su kuprine ant pečių atkeliavęs į Bavarijos sostinę.

Jis taip kriti miunchenietiams į akis, jog "Abendzeitung" išdėjo jo nuotrauką ir išspausdino ilgoką straipsnį, stambiai antrašte: "Ali Khan davė jam 5 markes; Gustavas V parinko jam pinigų". Iš straipsnio mes patiriame apie mūsų tautiečio U. Stanio odiseją.

"Išpėti žmonės nuo bolševizmo..."

Savo didžią kelionę pradėjęs U. Stanys 1941 m., kai, pasak "Abendzeitung", "lietuviui baigėsi vienas gyvenimo tarpsnis". Tais metais Stanys buvęs sumintas ir nugabentas į Maskvą, iš ten į vieną gyvsidabrio kasyklą. Iš jos jam pavykė pabėgti. Per Mandžūriją jis pasiekė Kiniją, o vėliau laivu atplaukęs į Prancūziją.

1949 m. Stanys išsirengęs iš Paryžiaus ir kelionę pėkščiom aplink pasaulį, norėdamas "išpėti" nuo bolševizmo visus žmones, gyvenančius šiaip geležinės uždangos.

Iš Paryžiaus nukeliavęs Stanys į Belgiją, Olandiją, Daniją, Skandinavijos kraštus, Pietų Prancūziją, Šveicariją, Italiją ir štai dabar atsidūręs Vokietijoje.

Muncheno burmistras linki laimingos kelionės Bavarijos senoje sostinėje, kurią nevenias, gerdamas alų, turbūt, mielai prisimena, buvo Stanys priimtas vyr. burmistro Th. Wimmerio, kurs miesto vardu palinkėjęs jam laimingos kelionės.

Iš "Abendzeitung" patiriame,

jog, jeigu viskas vyksia pagal numatytą planą, keliausias Stanys toliau Bonnos ir Hamburgo kryptimi. Bonnoje jis norės pasimatyti su Vokietijos prezidentu T. Heussu ir kancleriu Adenaueriu. Ir tris augštuosius komisarų ketinąs aplankyti.

"Abendzeitung" pastebi, jog Stanys per tuos 4 metus matęs daugiau garsenybių, negu viešbučio durininkas per visą savo gyvenimą. Jo autogramų rinkinį sudarantis 37 knygos. O anekdotų moka papasakoti kaip Münchhausenas.

Gabus Stanys ir kalboms. Be lietuvių kalbos jis galįs susikalbėti dar latviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, angliškai, prancūziškai, itališkai, ispaniškai ir arabaiškai.

Nebaigta odiseja

Stanio kelionė Vokietija nesibaigianti. Hamburge jo laukia burlaivis, su kuriuo jis visiškai vienas noris keliauti į Australiją, o iš ten į Naują Zelandiją, Filipinus, Indiją, Afriką, Pietų Ameriką, JAV-bes ir Kanadą. Ir vis pėkščiom per žemynus. Iki 1959 m. tikisi Stanys pasiekti Kanadą. "Tada jis nori baigti savo kelionę arba Paryžiuje, kur ją pradėjo, arba Lietuvoje, jei jo tėviškė iki to laiko būsianti laisva", — rašo "Abendzeitung".

Mums lietuviams yra džiugu matyti, kaip gražiai pasigarsino šis mūsų neramus tautietis — keliautojas. Simtai tūkstančių "Abendzeitung" skaitytojų vėl iš naujo patyrė, jog Lietuva kenčia nelaisvės dienas, o jos sūnūs ir dukros klaidžioja po platų pasaulį, nešdamiesi tėviškos meilės liepsnelę ir josios ilgesio neužgesantį žerėjimą.

J. Medaitis.

Pagrobta vaiką nužudė

Spalio 7 d. Kansas ir visas JA V-bes sukrėtė nežmoniškas padugnių žiaurumas, kai buvo suarastas pavogtojo milijonieriaus Greenlease sūnelio, sumuštas, sudaužytas ir persauta galva, lavonas.

Iš vienuolių seserų vedamos mokyklos mažąjį Bobby, 6 met., išsivedė kažkokia moteris, vienuolėms pasivadinusio jo teta, nes, esą, jo motiną ištikęs širdies priepuolis. Tėvi po keleto valandų gavo reikalavimą nurodytoje vietoje padėti \$600.000 už vaikučio sugrąžinimą. Pinigų maišas, po \$10 ir \$20, svėręs 85 svarus, buvo ten nuvežtas ir piktadarių pasiimtas, bet nei vaikučio grąžintas, nei nieko jiems pranešta. Tik kai policija suėmė girtaujančią įtartiną vyrą ir rado pas jį apie \$293.972, paaiškėjo viskas. Jis prisipažino prikalbėjęs vaiką pagrobti savo meilužę ir atgabendį į St. Joseph, kur

Kaip pabėgo Fatemi? Tuojau po Zahedi perversmo buvo paskelbta, kad buvęs Mossadeko užsienio r. ministras Fatemi buvęs minios sudraskytas ir gabaliukus, netrukus betgi pasirodė, kad jis tebėra gyvas ir net spėjęs pasprukti į užsienį. Dabar Teherano spauda rašo, kad jis sūmišio metu pasislėpęs Jordanijos atstovybėje Teherane, o kai buvęs išduotas vieno perso tarnautojo, jį persivežęs savo automobilyje į savo atstovybę Sirijos atstovas. Po savaitės, padedamas kažkurios svetimos valstybės šnipų tinklo, pabėgęs į Iraką.

Bernardinai savo darbą tęs. Neseniai pasaulio spaudoje buvo pasirodžiusi žinutė, kad pagarsėję kalnų praeivių gelbėtojai vienuoliai Bernardinai su savo protingaisiais šunimis iš Alpių kalnų išsikėlė, tų šunų nebelaikysią ir jų nebeapmokysią žmones gelbėti iš sniegnynų, nes dabartiniais laikais, kai visur esą išvesti geri keliai, šitokia tarnyba esanti nebereikalinga. Vatikanas šią žinutę paneigė ir įsakmiai sako, kad vienuoliai Bernardinai su savo garsiais šunimis keleiviu globą ir toliau tęs.

Bernardinai savo darbą tęs.

Neseniai pasaulio spaudoje buvo pasirodžiusi žinutė, kad pagarsėję kalnų praeivių gelbėtojai vienuoliai Bernardinai su savo protingaisiais šunimis iš Alpių kalnų išsikėlė, tų šunų nebelaikysią ir jų nebeapmokysią žmones gelbėti iš sniegnynų, nes dabartiniais laikais, kai visur esą išvesti geri keliai, šitokia tarnyba esanti nebereikalinga. Vatikanas šią žinutę paneigė ir įsakmiai sako, kad vienuoliai Bernardinai su savo garsiais šunimis keleiviu globą ir toliau tęs.

Ytys Paryžiaus Teisingumo Rūmų bokšte

Paryžiaus Teisingumo Rūmų bokšto sienoje yra vienas iš puikiausių Europos sieninių laikrodžių. Henriko Valois buv. D. Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus, įsakymu papuoštas Prancūzijos, Lietuvos ir Lenkijos herbais. Tad šalia baltos lelijos, Burbonų ženklo, mato-me Lietuvos Vytį ir Lenkijos Ereli. Tas laikrodis paskiausiai buvo atnaujintas 1910 m.

Vatikanas — Popiežius Pijus XII, kalbėdamas tarptautinio baudžiamosios teisės kongreso nariams, pasisakė už tarptautinį teismą karo ir žiaurųjų kaltininkams bausti. Popiežius kartu aptarė ir tokio teismo veikimo sąlygas.

SPORTAS

Cikagiškiams gastrolės nepavyko

Praėjusį šeštadienį Toronte viešėjo Čikagos lietuvių akademijos sporto klubo "Lituanica" krepšininkai, kurie su "Vyčiu" sužaidė draugiškas rungtynes, kurios galėjo būti ir atsigriebtimas pralošimo neseniai įvykusiose sporto žaidynėse. Nors "Lituanica" skaitosi tik dabar susiorganizavusi krepšinio komanda, tačiau ši komanda yra neoficialiai Čikagos rinktinė, sudaryta iš "Perkūno" ir "Gintaro" žaidėjų ar tik laikinai pasikolintų. Betgi pasirodė, kad "Vyčio" laimėjimas žaidynėse nebuvo pripuolamas ar vien laimės dalykas, kaip cikagiškių buvo galvota.

Rungtynės pradamos efektingu "Vyčiu" ryžtu, kurio pasekoje krepšiai dygo, kaip grybai po lietaus ir pirmieji du ketvirčiai baigti 15:33. Matomai dėl silpnokos pasipriešinimo, paskutiniuose ketvirtyuose "Vytis", taip sakant, pastebimai atleido vadžias, ką svečiai be priekaišto gražiai išnaudojo puikiais S. Zubkaus praėjimais ir laimingai taikliais metimais ir paskutiniame ketvirtyje krepšių santykių labai aplygino. "Vyčiu" teko tas palaidas vadžias sugraibyti ir atitinkamai pasispausti, kad rezultatai neapvirstų augstyn kolyjom. Tai puikiai pavyko ir rungtynės laimėtos 56:58 santykiu.

"Vyčio" forma ir kovingumas, reikia pripažinti, buvo žymiai menkesnis negu Čikagos žaidynių metu. Mūsų nuolatinius taškų medžiotojas M. Ignatavičius jau tarsi visai be formos. Ir kitų lygis buvo tik vidutinis. Be to, šiose rungtynėse pirmą kartą buvo išbandytas "Vyčio" neseniai užkurtas deimanciukas p. Vaičiulis, vietinis Toronto lietuvis studentas, kurio forma ir puikiais metimais visi stebėjosi ir gerėjosi. Tačiau buvo vis tik jaudinamas

nesusizaidimas su mūsų komandos technika bei pavieniais žaidėjais, todėl negalima buvo pilnai jo sugebėjimų išnaudoti, o jų Vaičiulis turi labai daug; jo ūgis visoje aikštėje buvo išskiriamas, jo gražus žaidimas ir efektingai tikslūs metimai visus pasigėrėtinai stebino. Kovngiausias, kaip ir visada, ir daugiausia taškų pelnė (16) Maskeliūnas.

Zaidė ir taškus pelnė: "Lituanica" — Dirvianskas — 11, Gaška — 7, Germanas — 5, Vaičiulis — 11, Zubkus — 22, Bickas — 0.

"Vytis" — Duliūnas — 10, Ignatavičius — 2, Kulys — 6, Maskeliūnas — 16, Preikšaitis — 11, Supronas — 0, Vaičiulis — 13, Zukas — 0, Ažuolas — 0, Gvil-dys — 0.

K. Lukas.

Toronto šachmatininkų žiniai Spalio 18 d., sekmadienį, 2 val. p. lietuvų Namuose įvyksta B grupės šachmatininkų susirinkimas. Šis susirinkimas nustatys pirmenybių turnyro pradžią. Kiekvienas B grupės dalyvis, užsirašęs dalyvauti, privalo atsi- nešti užstatą \$5, kuris buvo nustatytas pereinam susirinkime. Sumokėjusiems bus išduodami kvitai. Sulošęs visas turnyrines partijas užstatą gaus atgal. Laukiame atvykstant ir naujų dalyvių, kurie dar nėra užsirašę. Po susirinkimo — žaibo tūmynas nauja sistema abiem grupėm.

Sachm. sekcijos vadovas.

Pasaulio šachmatų pirmenybės po 20 nepilnų ratų atrodo taip: 1. Smyslow — Rus. 12½:6½, 2. Reshevsky — JAV 12:7, 3. Bronstein — Rus. 10½:7½, 4. Najdorf — Argent. 10:8, 5-6. Keres — Est. ir Boleslawsky — Rus. po 9½:8½, 7. Petrosian — Rus. 9½:9½, 8-9. Geller ir Taimanov — Rusija 9:9 ir tt.

Pr. Mačiulaitis.

DAVINIAI APIE KANADOS MIESTUS

MONTREAL, Quebec

Gyventojų skaičius

— Su priemiesčiais 1951 m. — 1,395,400.

Vieta

— Randasi Montrealio saloje, 1000 mylių į vakarus nuo Atlanto vandenyno, 334 mylios į rytus nuo Toronto. Aptarnaujamas 9 geležinkelio šakų, garlaivių linijų, vedančių į visus Didžiųjų Ežerų uostus. Taip pat yra modernus aerodromas.

Pagrindinė pramonė

— Montrealis yra vadovaujantis pramonės, finansų ir švietimo centras; taip pat didelis jūros uostas.

Motelių rūbų pramonės	— 517 įmonių
Skėrdyklų, konservų	— 21 "
Vyrų rūbų pramonės	— 277 "
Tabako, cigarų ir cigarečių	— 26 "
Geležinkelio ir riedmenų	— 7 "
Mišrių elektros priemonių	— 24 "
Batų gamybos	— 79 "
Mišrių maisto	— 56 "
Alkoholinių gėrimų	— 6 "
Spaustuvių ir leidyklų	— 24 "
Saldainių	— 40 "
Kailių	— 252 "
Dažų	— 26 "

The Canadian Bank of Commerce

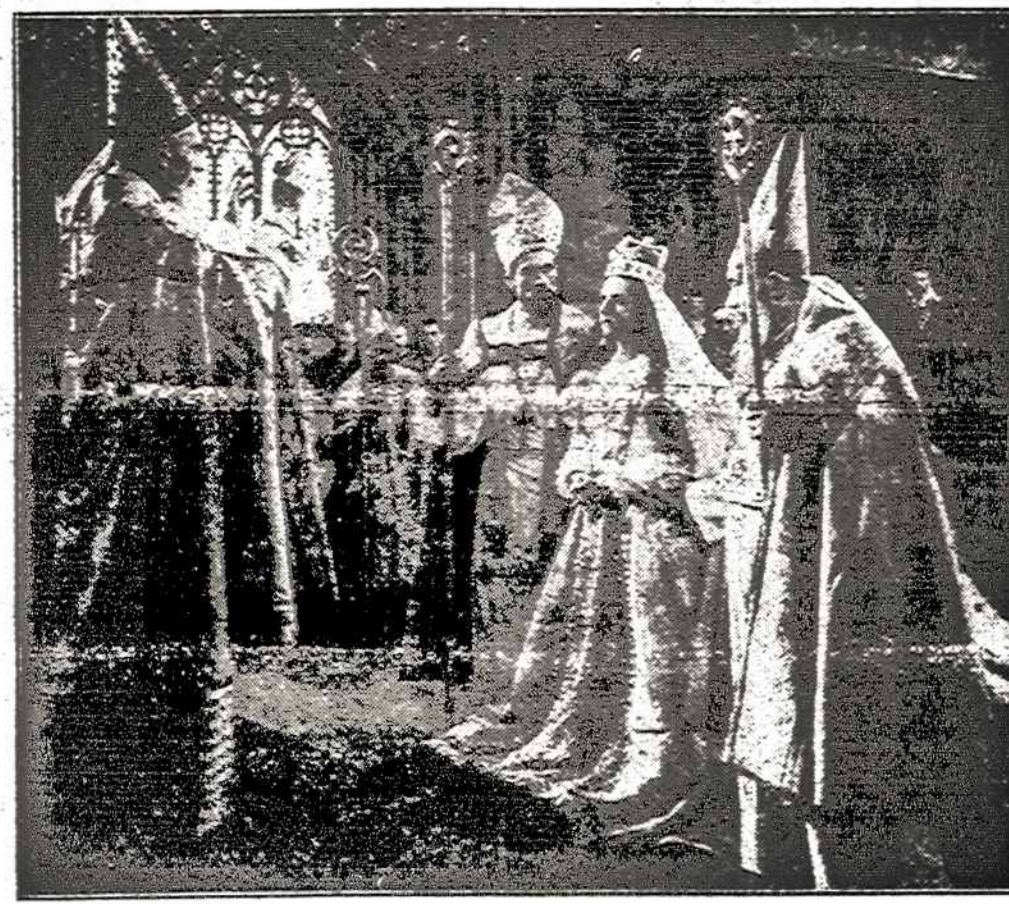
jūsų patarnavimui turi 18 skyrių
Montrealyje ir jo apylinkėje. Mūsų
centrinė įstaiga randasi:

265 St. James Street, West.

The Canadian Bank of Commerce turi virš 625 skyrių visoje Kanadoje, kurie atlieka pilnas bankines operacijas. Artimiausias skyrius Jums visuomet mielai patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce

FILMAS, KURĮ VERTA MATYTI

JADVYGA SMOSARSKA monumentaliam dramatiniam istoriniam filme apie tikrą karališką meilę

BARBORA RADVILAITE

EATONO AUDITORIJOJE TORONTE

College ir Yonge g-vių kampe, įėjimas iš College g-vės
ŠI ŠEŠTADIENI, SPALIO 17 d. 7 ir 9.15 val. vak.
Įėjimas \$1 ir 0.75 (įskaitant mokestį). Bilietus įsigykite kasoje.

Kanadoje mes naudojames keliaavimo laisve

Kanadiečiai turi teisę keliauti betkur savo krašto viduje
arba į užsienį. Mūsų vyriausybė nedraudžia keliauti, kur
mes norime.

Keliaavimo laisvė yra viena iš demokratiškų teisių, kuri pa-
daro Kanadą maloniu kraštu gyventi.

O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

GERIAUSIOS ANGLYS — YRA PIGESNĖS!

V. ir S. AUSROTAI
pirimo Jūsų užsagymus
kasdien nuo 10 val. ryto iki
10 val. vakaro.

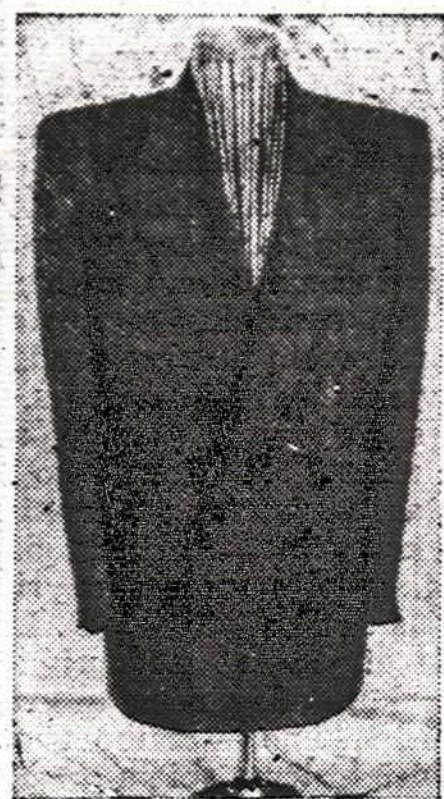
286 GILMOUR AVE., TORONTO

**DOMINION
COAL & WOOD**

Telefonas: LY 4305

Lietuvių Vyrų Rūbų Krautuvė

Norint pasiūdinti iš geros medžiagos, gerai pritaikintą ir bet kurio stiliaus kostiumą arba palta, prašome atsilankyti ir peržiūrėti mūsų šimtus pavyzdžių ir jų kainas. Taip pat parduodami pasiūti rūbai, skrybėlės, įvairūs švarkai, megstukai, baltiniai ir kt.

LIETUVIAMS NUOLAIDA
10%

Sav. C. Salmonaitis

**DERBY
Men's Shop**

2576 YONGE ST., TORONTO

(arti Briar Hill Ave.)

Telefonas HU. 9-9624

Finansuojų

įvairias mašinas, automobilius, traktorius, sunkvežimius ir kt. turta. Pas mus žemesni procentai, negu bet kurioje kitoje finansų kompanijoje. Geras patarnavimas ir įvairių rūšių draudimas vietoje.

**CHARLES POCIUS
INSURANCE**

TILLSONBURG, ONT. — TEL. 829-J

DĖMESIO! DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BAL TIC"

870 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gamina prityrusios virėjos. — — — — — Sav. V. ir J. Ivanauskas.

ISPANIJOS BAŽNYČIA

Pastaraisiais laikais vėl dažnai data i vyskupo vietą popiežiumi pateikiami 6 kandidatai, kuriuos parenka bažnytiniai autoritetai kartu su nuncijumi, bet pasitarimai su vyriausybe. Iš tų 6 kandidatų popiežius parenka 3, iš kurių vieną kurį galutinai parenka vyriausybė. Aišku, kad šioje procedūroje svarbu, kad 6 tarpe nebūtų 4 tokių, kurie galėtų pasidaryti valdžios įrankiu, nes kitaip neįmanoma būtų popiežiui bent vieno tokio nepalikti paskutinių trijų kandidatų tarpe. Šitoks vyskupų skyrimo būdas jau pastato Bažnyčią ant išsivadavimo kelio ir leis ir Ispanijos Bažnyčiai pakilti į visiška nepriklausomą moralinę tvirtovę.

Kitas Ispanijos Bažnyčiai daromas priekalistas yra netolerancija bei protestonų priespauda. Ištikrųjų tai yra ispanų būdo, jų karštumo, bet ne Bažnyčios netolerantingumo reikalas. Amžiais įpratę katalikų viešąjį gyvenimą, karštieji ispanai nepakenčia nieko, kas jų nuomone pažeidžia jų tikėjimą. Pasak stebėjusio Ispanijos gyvenimą The Ensign korespondento D. Woodruff, jei amerikietis jausis įžeistas įžeidus vėliavą, britas — įžeidus karalienę, tai ispanas šoks kaip liutas kam įžeidus Dievo Motiną Mariją. Iš čia ir nesusipratimai su protestonais bei draudimas jiems nesirodyti viešumoje su savo procesijomis. Tačiau ištikrųjų protestantizmo problema Ispanijoje daug mažesnė negu apie ją rašoma. Pro-

testonų ten yra labai mažai, vos arti 20.000. Ir beveik visi jie yra šiaurinėje dalyje, Atlanto pakrančių uostuose. Spaudoje neramūs, bet lygiai taip pat suvaržytas viešas tikėjimo išpažinimas ir mohametonių, kurie simetę Viduržemio jūrų pakrantėse. Šitas suvaržymas yra lygiai toks pat, kaip Jurgio III laikais buvo įvestas katalikams Anglijoje. Ir sumetimai yra tokie patys — masės nepakencija kitiškių tikybinių viešų procesijų, vien tik savas. O draudimas juk yra vyriausybės, o ne Bažnyčios, nes vyriausybės reikalingas žiūrėti ramybės ir pasirūpinti pašalinti visa tai, kas kokių neramumų gali išaukti. Šiaip tikėjimo laisvė yra garantuota įstatymu ir net konkordatu įsytą, kad niekas negali būti kaip nors paliečiamas dėl tikėjimo. Teisybė Ispanijos santykiai bei ispanų nuotaikos kitų, ypač šiaurės Europos bei Amerikos kraštų žmonėms, ne lengvai perprantami, kai nekreipiama dėmesio į viso to priežastis. (Pagal The Ensign.)

— Maskva — Sovietų vyriausybė leido 4 JAV ambasados pareigūnams nuvykti į Centrinę Aziją. Tai 3 karininkai ir žemės ūkio Attache, kurie skrido lėktuvu.

— Vašingtonas. — JAV paskirta 45 mil. dol. parama Iranui bus duota gyvenimo reikmenimis. Pirmiausia būsią pasiūsta už 12 mil. dol. cukraus.

— Varšuva — Neseniai mirė žinomas lenkų rašytojas St. Wasylewski, paskutiniu metu gyvenęs Opole, bet bolševikinėje santvarkoje jau nieko nebesukūręs.

— Londonas — Canadian Pacific Railway Co. pradžioje statyti 22.500 tonų keleivinį laivą, kuris turi būti baigtas 1956 m.

Aukos Prisikėlimo Bažnyčios Fondui
Po \$100. Lekšas Pr., Matušis M., Tamulionis J., Kanados Liet. Moterų Bendruomenė;
\$65. Senferis Mr. ir Mrs.;
\$60. Zubulionis Mykolas;
Po \$50. Germanavičius, Jurkevičius Juoz., Miliušas J.;
\$35. Steponavičius H. ir E.;
\$30. Kantvydas;
Po \$25. Bakšys J., Bartkus Ant., Gataveckas Vait., Kiaupa Vyt., Zukauskas P.;
Po \$20. Cinis P., Gipsas J., Kirstukas, Norvaiša Leonas, Ožinskis A. ir J., Smigelskis A. ir A.;
Po \$15. Gudelis J., Mazlaveckas A., Vabalienė, Kobelskis, Sukauskas Aug., Kazakevičius J., Luima Juoz., Sokaitytė Liuda, Drobato Mr ir Mrs., Bukelis, Blockis V., Morauskas P., Smigelskis R., Beniušis K., Kleivinskas L., Girdušas J., Puodžius J., Lasienė, Jurevičius V., Smolskis G., Bučinskis M., Stasiulis J., Kaminskas K., Aliušauskas K., Dambrauskas T., Petrovičius J. ir M., Sarūnas V., Vaitokas El., J. B., Budreikis P., Kevelaitis Pr., Ragaitis Pr., Merkevičienė E., Regina P., Donius L. ir P., Paleckis A., Zekai M. ir B., Žilaitis T. ir A., Stmaka Vyt., Kavalius Juoz., Žilytė M., Grybas A., Vaitiekūnas G., Underis G., Vaitkus St., Smolskis G.;
Po \$5. Dailidė V., Malinauskas M., Kavalius Juoz., Gocaitis, Valaichai V. ir M., Lazauskienė, Varonka, Plušauskas M., Sukauskas K., R. Urbonas V., Kromerytė B., Laurinavičius Ant., Vilkas Juoz., Baltokys Jon., Mardocevičius Jon., Sarūnas Vl., Seškus Li., Šapokai, Vežauskas P., Lazauskas J., Krivickas S., Kantvydas Alb., Smolskis G., Karpka P. ir E., Capraskaitė M., Baltrušaitytė Ant., Karosiūsis J., Skrupauskas P., Cepai E. ir S., Puškoriai M. ir P., Matukas J., Mačiulis J., Gagyte Augutė, Donicevičius Juoz., Žičkus Ant., Grigoliūnas St., Gičius Gen., Zubrickas Justa, Girčys Br., Goliauskas, Bučaičiai, Budrevičius J., Virginavičius V.;
Po \$4. Sonda Vl., Slapkauskas V., Valatka Jon.;
Po \$3. Tamašiūnas A. ir J., Zabiela Kunig., Juodis J., Liubartas K.;
Po \$2. Gojikas Jon., Kryžauskas V. ir A., Laurišaitienė A., Širka Jul., Sadouskaitė Jan., Stulėnas K., Kaulienė G., Norbutas Adolfas, Matulevičius V., Palionis Alg., Andriūnienė, Bazalykas A. ir M., Paškevičius Ant., Kobelskis T., Raziulis Vyt., Cepaitis A., Vaškevičius M., Lemberas K., Remeika P. ir P., Kviečinskienė S., Goliūnienė O., Jonyrienė Br., Gubelinskas P., Butvietas Z., Augustinavičius P., Vaškėlis Jon., Dovid Alec., Kruzauskas A., Mackevičius J., Ruibys, Paškevičius, Vegelis Jon.;
Po \$1. Dervin M., Samulevičius J., Barkauskienė D., Vaitiekūnas Jul., Paulinai V. ir S., Chvedukas Hen., Jogela Juoz., Gataveckas Iz., Stungurs Eug., Zekonas A., Vaitkus V. ir St. Grigoliūnas Alfredas, Van der Kraats, Žalpsas Ant., Nelson E., Gipsas S., Grinsky U., Samulevičius J.;
\$0.50. Norbutas A.
Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. Tėvai Pranciškonai.

Vasaros stovyklos apyskaita

KLB Krašto Valdybos Švietimo Komisijos surengtos Karaliaus Mindaugo vardo vasaros vaikų stovyklos, 1953 m. liepos mėn. 5-18 d.d.,
A P Y S K A I T A

I. Pajamos:	
1. Surinkta iš vaikų	\$1479,00
2. Gauta aukų iš organizacijų ir pavienių asmenų	262,72
3. Vaikų šventės — gegužinės, liepos 12 d.	728,08
4. Už likusį maistą ir indų nuoma	12,90

Viso pajamų turėta \$2482,70

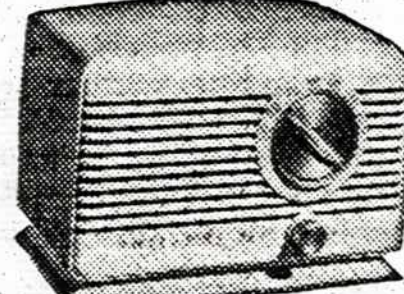
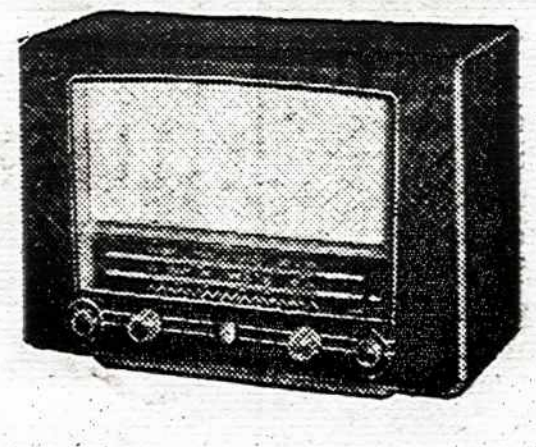
II. Išlaidos:	
1. Stovyklai vieta, patalpos ir palapinių nuoma	\$420,00
2. Stovyklautojams maistas	786,19
3. Ūkio ir sporto reikmenys	85,74
4. Transportas	85,00
5. Vaikų šventei — gegužinei	271,53
6. Vaistai ir tvartomoji medžiaga	60,38
7. Virėjų atlyginimas	240,00
8. Grąžinta vaikams, anksčiau išvykusiems	35,00
9. Spauda ir kitos smulkios išlaidos	28,98

Viso išlaidų turėta \$2012,82

III. Gautas likutis — pelnas 469,88

Balansas \$2482,70

Kr. V-bos Švietimo Komisija.

Maloniai praleisite

ilgus rudens vakarus besiklausydami gražios muzikos iš viso pasaulio su **PHILIPS** radijo aparatu.

... Mūsų krautuvėje rasite visą rinkinį paskutinės laidos "PHILIPS" radijo aparatu. Jei esate nepatenkinti turimu radijo aparatu, mes galime pakeisti į naują — užskaitydami jums augščiau kainą už jūsų seną aparatą.

Kodėl nepasirinkti geresnio už pigesnę kainą?

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS.
Vaikų baldai ir vežimėliai.
Televizijos aparatai. Radijo. Šaldytuvai.
Įvairios krosnys. Siuvamosios mašinos ir visa kas reikalinga namams.

TEIRAUTIS:

Lietuvių Baldų Krautuvė

MOHAWK Furniture Co.

2448 DANFORTH AVE., TORONTO.

Telef. OX. 4444

Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

PRANEŠIMAS

Turint neaiškumų dėl įvairių draudimo rūšių pirmiausia išsiaiškinkite, ką geriausia galite gauti už tą pačią kainą. Pasiteiraukite prieš pradėdami ką nors veikti. Informacijos suteiksim nemokamai be jokio išpareigojimo. Prašom skambinti ir mano įstaiga darbo valandomis. Men nesant palikti savo adresą

AL DUDA OR. 1517

NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR ST. W., TORONTO, Tel. LL. 3102

(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Norėdami pirkti arba parduoti namą, sklypą, krautuvę ar kit., kreipkitės į mūsų įstaigą. Duodame paskolas, patarimus ir kitokią pagalbą.

DĖMESIO VERTI PIRKINIAI:

\$3.500 įmokėti — College-Ossington — 8 kamb., plytinis namas, alyva šildomas, garažas, gražus kiemelis;
\$4.000 įmokėti — Parkdale — 6 kambarių, 25 metų senumo mūrinis namas, alyvos šildymas, garažas 3 mašinoms;
\$4.500 įmokėti — Bloor-Quebec — 9 kambarių duplexas, geros plytos, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, peldingos ir nebrangus namas;
\$7.000 įmokėti — St. Clair-Oakwood — 9 kamb. plytinis namas, gražioje gatvėje, dvigubas garažas, didelis kiemas;
\$9.000 įmokėti — Danforth-Bloor — 12 kamb. gražus namas, ramioj gatvėje, netoli būsimos lietuvių bažnyčios. Kas turi pinigų, nepraleiskit retos progos, džiaugisite.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius-Sakus

Daugelio parduodamų nuosavybių turime nuotraukas, prašome užteiti pasiūlymą; prieš tai paskambinkit tel. LL. 3102.

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI

Geriausia proga dabar išsirinkti ūkį. Galima apžiūrėti laukus, podirvį ir tabako derlių. Didelis pasirinkimas ūkių, pradedant nuo \$3.000 įmokėjimo. Kreipdamiesi malonėkit pažymėti įmokėjimo sumą.

CHARLES POCIUS REAL ESTATE

Tillsonburg, Ont.

Tel. 829J

Parduodant ar perkant namą ar biznesą

JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE

1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904

Vakaraš LL. 5143

SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

**City
DYE
WORKS Limited**

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė:
Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.
138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prie 3131 Dundas St. W.)

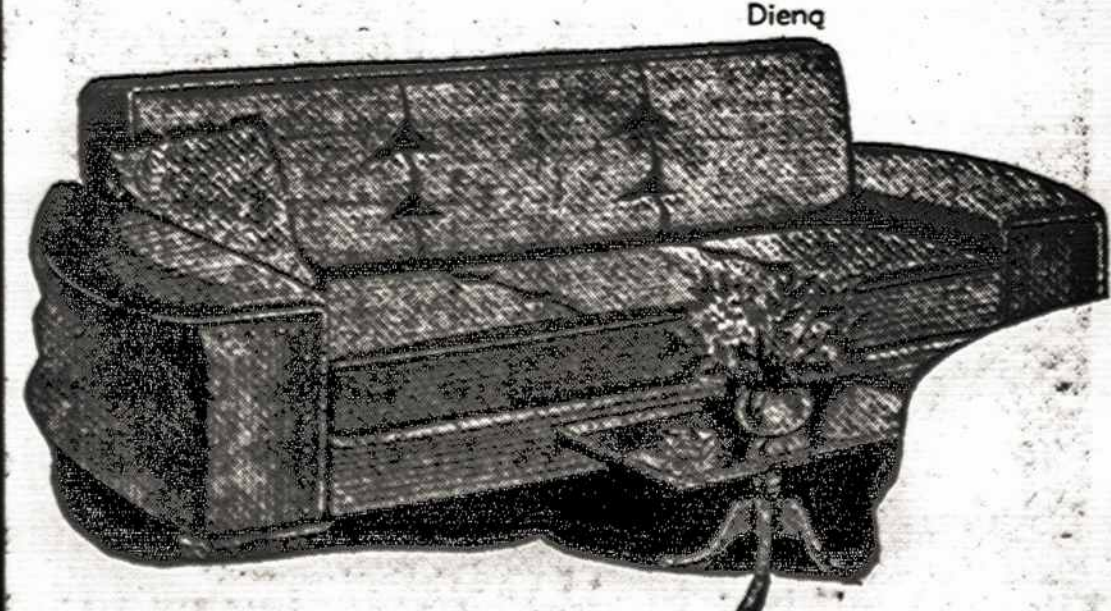
Receptams naujiesiems ar seniesiems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VETUL. Taip pat turime: trejos devynerios, ramūnėlių, Celsijaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. — 9 p.m.

TAUPLYK \$\$\$

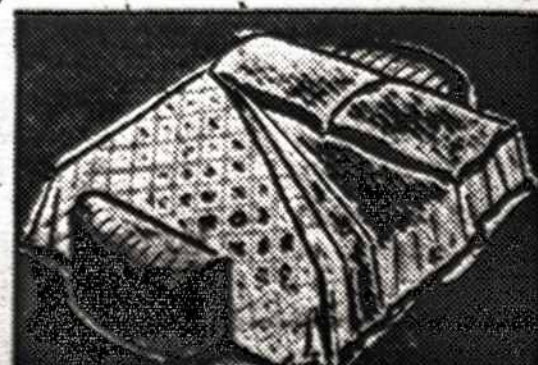
Pirkdamos pas PHILLIPS paties puikiausius minkšus baldus tikrai sutuopysit. PHILLIPS CHESTERFIELD MFG. parduoda tiesiai klientams. Pirkdamos tiesiai iš mūsų fabriko sutuopysit 30% kainos, nemokėdamos net cento baldų prekybininkams. Mūsų įgimtė praktika — miegamųjų sofų srityje. Mes patarnaujame visiems visais 24 valandomis.

Kaina \$39.95

**PHILLIPS
CHESTERFIELD
MFG.**

933 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611
Kalbame slov. kalbomis.

Dr. S. V. FEINMAN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
251 CRAWFORD STREET, TORONTO
(kampus Dundas)
Telefonas LL. 5739

Darbo val.: 1.30-3 ir 6-8 val. p.p.
Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

Dr. Peter MORKIS

PERKĖLĖ

savo dantų kabinetą į

1082 BLOOR ST. W.
(į rytus nuo Dufferin St.)
Tel. OL. 4451. Toronto 4, Ont.

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pagelddaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$22.500 pilna kaina. High Park. Retais vertės 11 k. namas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, puikus mūras, atskiras, labai brangiai įrengtas žaidimų salė rūsy su baru.

\$4.500 įmokėti. Ossington — College. 11 k., mūrinis, atskiras, 3 virtuvės, vandens šildymas, 2 garažai, viena skola balansui.

\$3.000 įmokėti. Dundas — Euclid. 10 k. mūrinis namas, 3 virtuvės, vandens-alyvos šildymas, mūrinis garažas, viena skola balansui.

\$2.000 įmokėti. Dundas — Claremont. 7 k., atskiras, mūrinis, vandens šildymas, geros rūšys.

\$4.000 įmokėti. St. Clair — Oakwood. 7 k., atskiras, mūrinis, vandens šildymas, geros rūšys.

\$14.500 pilna kaina. High Park — Bloor. 11 k. mūrinis duplexas; vandens šildymas, 2 vonios ir 2 virtuvės, 2 garažai.

Turime pasiūlymų: įvairiausių būdų, farmų, gazolinio stočių, žemės sklypų. Parūpinu paslaugas iš bankų be jokių būdų 2 metams.

MUSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, apdovys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jo asmeniškai arba

Telefonas įstaigos OL. 8481 — Namų ME. 0667

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUT!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX

PATARIMAI DUODAMI

užbaigimas.

VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai

Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.

TEL. Junction 4773

1½ Block South of St. Clair

Namų tel. CE. 1-3444

TORONTO, ONT.

Sav. G. KERAITIS

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes

rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktikę

Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W. (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir

dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto

Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus.

Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausias

kokybės produktus:

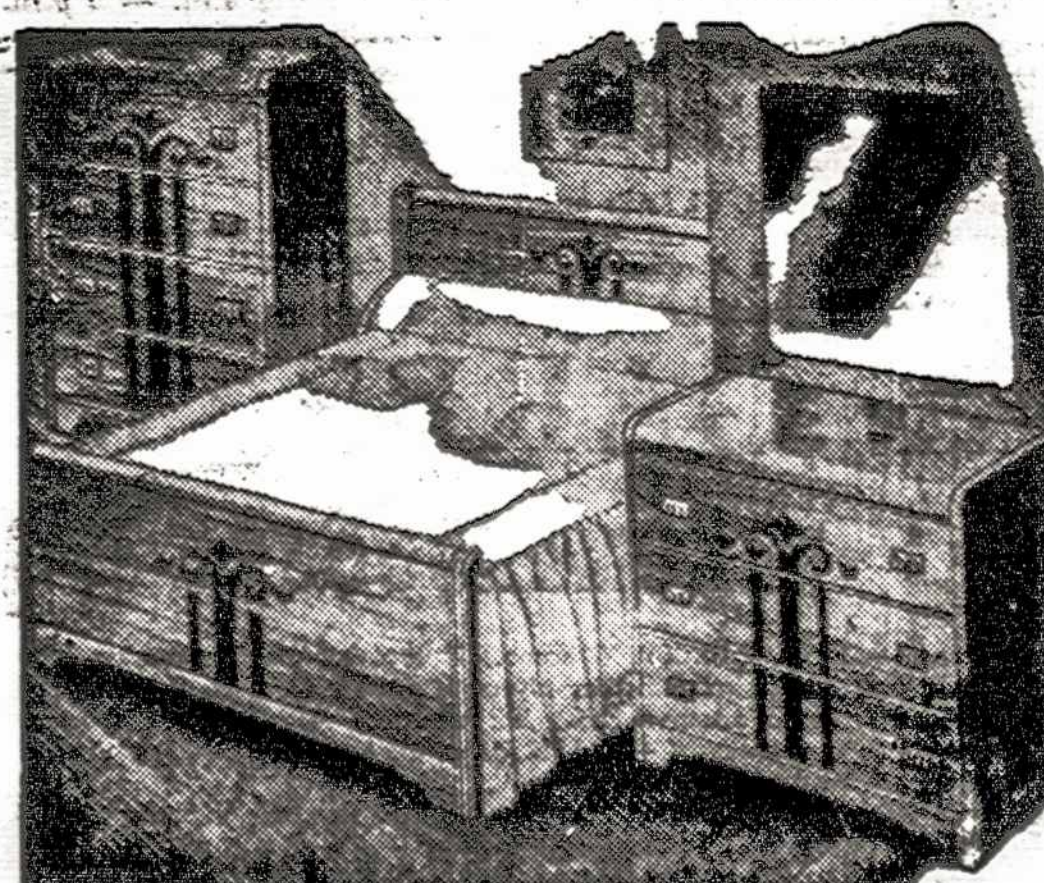
šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.

Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms,

piknikams, pokyliams.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemažiau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpieis stalčiais, spinta, spyruoklinis m'atracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žemba kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlai-kymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto

Realtorius

333 Roncevalles Ave.

LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausį namų ar biznį pasisirinkimą.

Sios savaitės pavyzdžiai:

\$36.000 pilna kaina. Didelis, kampinis 3 krautuvų namas Dundas gatvėje. Didelės pajamos, neaugstas įmokėjimas.

Įmokėti \$10-15.000. Tikrai gera progą nusipirkti gerą, 18 metų senumo, 2 butų namą ir self-service krautuvę-grosernę. Savaitinė apyvarta apie \$3.000.

Churchill — Dovercourt. \$14.000, įmokėti \$3.500-4.000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.

Havelock — Bloor. \$12.600, įmokėti \$3-3.500, naujos pečių, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apy-naujis šaldytuvas ir virt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeitimo rūpesčius patikėkite krepdiniesiems!

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000

Buto tel. LY 2048.

.. ŠYPSĖNOS ..

Seimininkės siaubas

Viena ponis surengė vaišes. Valandą prieš susirenkant svečiams ją pakviečia į virtuvę.

— Žiūrėk, meldžiamoji, man rodo, kad tie grybai gali būti netikę, — sako virėja. — Ar jie nebus nuodingi?

— O kad taip mes pirmą jų šuniui užduotume? — atsargiai pasiūle seimininkė.

Suo melai prarijo jam pakistą porciją ir dar laizosi kitos. Po pusvalandžio buvo aišku, kad grybai nekenksmingi.

Vaišės buvo puikios. Jau be-giant kavą virėja pašnibždėjo seimininkei:

— Vargšas šunelis — nebegyvas!

Seimininkė su vargu išspaudė šypsnį savo veide, atsprasė svečiams ir paskambino greitajai pagalbai. Sugrįžusi sunkiai slėpė susijaudinimą, laukdama, kada pirmoji auka kris ar ims skustis. Nelaukdama nubėgo į virtuvę.

— Kur šuo? — klausia virėja.

— Kai tik vargšą pervaziavo automobilis prie pat namų, nu-vilkau jį į sodą.

Iš sovietiškos tikrovės

Priimant rusų karo mokyklon tarp virš šimto klausimų anke-toje, yra ir toks:

„Ar jūs buvotė baustas kalėjimu? Jei ne, tai kodėl?“

Malonu, bet...

Žmona savo vyrui:

— Brangusis, žinoma, man pa-tinka, kad turi savo nuomonę,

tik aš niekad nenoriu jos girdėti.

Vokiečių kariai rusų nelaisvėje

(Atkelta iš 2 psl.)

Molotovui ura-a!

Pamažu, pamažu darėsi links-miau. Pagaliau sūkaujant yra daug šilčiau. Jie pradėjo siūlyti vis daugiau ir daugiau kandida-tų į prezidentus: draugą Budio-novą, Stachanovą, draugą kari-ninką, draugą vadovą, draugą

majorą ura-a ir dar kartą ura-a! Komendantas spinduliavo.

— Gera šventė. Labai gera. Di-delis pasisekimas. Puikūs žmo-nės tie vokiečiai, — ir jis sušu-ko: — Dėmesio! Vokiečių dar-bininkų vadui Wilhelm Pieck ura-a-a!

— Paskutinį kartą, draugai! Pieck ura-a! — rėkė senieji komunistai.

Rytų Berlyne

Praejęs pereinamasis stovyk-las, Einsiedel 1947 m. gegužės 26 d. vaikščiojo rytų Berlyne. Ilgai nedvejodamas įsirašė į vienybės partiją ir susirado darbą „Täg-liche Rundschau“ redakcijoje.

Komunistinės idėjos dar nebu-vo išgaravę iš galvos. Vis dar galvojo, kad Vokietijoje komu-nizmas bus kitoks, kad galės sek-mingai padirbėti vokiečių ir rusų tautų vienybės laibui. Apsiriko.

Spaudos darbe neberado jokios laisvės ir idomumo. Viskas buvo rusiška. Didelė tebebuvo tik įrankiai „Apparatchik“, kaip juos rusai vadino. Laikraštį, kol leis-davo spausdinti, vienas paskui kitą tikrino net keturi cenzoriai.

Pradžioje Einsiedel nuvykda-vo dar gana drąsiai ir į vakari-nius Berlyno sektorius svečiuos-na ar šiaip su reikalais. Tačiau pamažu jis pradėjo bijoti. Bijoti net su kuo nors iš vakarų sekto-rius ir telefonu pasikalbėti, nes pamatė, kad NKVD viską labai seka. Turėjo ir pats kartą labai rimtai pasiaiškinti.

Rytų Berlyne begyvendamas, jis patyrė, kad ką Hitleris su vo-kiečių komunistų partija pradė-jo, Stalinas užbaigė. Žmonės, kurie tai Einsiedel pasakojo, bu-vo patys nukentėję nuo Stalino teroro. Kaikurie iš jų praleido net iki dvilikos metų kalėjimu-se, ištrėmė ar koncentracijos stovykloje. Kiti neteko tėvo, mo-tinos, brolių, seserų nuteistų mirties bausmės ar priverčiamam darbui iki gyvos galvos. Teismas susidėdavo iš trijų žmonių, taip vadinamo tribunolo, kurie teis-davo be jokio apklausinėjimo ir be ludininkų. Pakakdavo pa-prasto įskundimo.

Buvęs Maskvos vokiečių mo-kyklos mokinys, pasakojo Ein-siedel, kaip jis kartą prašė savo tėvą, augstą kominternoto parei-gūną, užtarti tris iš dešimties su-imtų mokyklos mokytojų, nes jie jam atrodė nekalti. Tėvas at-sakė, kad Sovietų Rusijoje ne-kalti žmonės nėra suimjami. Po šešių savaičių pats tėvas ta-po suėmimų auka. Sūnus matė jį, saugojamą dviejų agentų su paruoštais pistoletais, pakuo-juos šį-ta, ką buvo leista pasi-umti į kalėjimą. Tėvas išvardi-no sūnui augstus sovietų parei-gūnus, kuriuos jis turėjo prašy-ti užtarti už jį. Sūnus atsakė, kad Sovietų Rusijoje nėra vienas ne-kaltas žmogus nėra suimamas. Vis dėlto sūnus dėjo visas pa-

stangas išvaduoti tėvą. Paminėti tėvo augstieji pareigūnai arba buvo taip pat suimti, ar sakėsi, niekad apie tokį asmenį negirdė-jų. Tėvas niekad negrįžo. Tik po karo sūnus sužinojo iš vieno kalinio, kad jo tėvas po septynių metų mirė badu darbo stovyk-loje.

Kelias atgal

Einsiedel su NKVD pagalba, kuriai dirbti pasižadėjo, išsiū-rė aplankyti Vakarų Vokietiją. Jis ilgėjosi pasikalbėti su žmo-nėmis, nekontroliuojant kiekvie-no savo žodžio, su žmonėmis, ku-rių nereikėjo įtarinėti, be veid-mainiavimo, kaip pas juos. Jis jau galvojo ir apie galimybę pa-silikti vakaruose, nors tvirtu nu-tarimu dar neturėjo.

Amerikiečių zonoje Wiesba-dene jis labai mandagiai buvo suimtas ir be jokių ceremonijų įmestas į vienutę, kurioje išsėdė-jo šešis mėnesius. Nėpyko per daug už tai. Tos vienatvėje pra-leistos dienos padėjo jam išsprė-syti daug jį kankinančių klausimų, kurių pagrindinis buvo, kame glūdi komunizmo klaida? Jis gi su dideliu entuziazmu buvo pri-ėmęs komunizmo idėją atrodžiu-sią jam tada tokia pastovia, pa-prasta, tvirta ir žavinčia. Laikui bėgant pastebėjo, kad viskas yra ne taip, kaip, rodos, turėtų būti.

Dabar jis pamažu suprato, kad, jei gyvenimo paslaptis gali būti išaiškinta mokslškai, jei siela yra tik klasės sąmonės senti-mentalumo apibūdinimas, sąžinė tik kunigų išradimas, kuri gali būti pakeista partijos nurody-mais ir įstatais, tada galima vi-sat drąsiai naudingumą statyti augščiausiai moralinį įstatymą ir pagal reikalą galima leisti žmo-nėms žūti ištaisais milijonais ar naudoti juos priverstiniam dar-bui. Juk gi žmogus plauna avis ir kinko jautius į jungą, kai yra reikalas.

Einsiedel pasidarė aišku, kad mokslinis materialistinis aiškini-mas žmogaus ir istorijos yra priežastis komunistinės sistemos išsigimimo. Dialektinis materia-lizmas yra priežastis Sovietų Unijos baisumų.

Yra nepakankama nacionali-zuoti produkcijos priemonės ir pagal planą išskirstyti produk-tus. Tie dalykai gal ir atsiektų tikslą, jei jie kiltų iš laisvos žmo-nių valios, iš jų sąžinės, iš jų moralinio prado, bet kada jie yra žmogui žūdamam prievarta, turi tiek vertės, kiek vengimas žmogžudystės dėl bausmės.

Valandų valandas, dienas ir mėnesius Einsiedel galvojo apie tai, ką nors jo atradimai buvo se-ni kaip Sv. Raštas, jis jautėsi lyg sudužusio laivo keleivis, pama-ties tvirtą žemę. Jis suprato, kad Sovietų Sąjungos pasirinktas ke-lias niekuomet nenuves į laisvę ir teisingumą, ar į tikrąjį komu-nizmą. Sovietų valdžia niekuo-met neatsisakys teroro ir prie-vertės, niekuomet nebus pajėgi leisti laisvai žmogui pagal savo sąžinę apsispręsti ir vadovautis pagal savo įsitikinimus.

Spalio mėn. Einsiedel buvo pa-leistas iš amerikiečių kalėjimo ir galėjo keliauti kur tinkamas. Amerikona nerado, kaip prie jo

prisikabinti, nors ištikrųjų jis buvo NKVD angažuotas surinkti Vakarų Vokietijos nuotakas apie apsiginklavinimą. Grįžo jis į Rytų Berlyną, bet tik atsisvei-kinti. Sutvarkęs kaikiuriuos rei-kalus, apleido galutinai rytų zoną.

Samprotavimai apie ateitį

Išbuvęs penkis metus Sovietų Sąjungoje, dirbęs su augštais sovietų pareigūnais ir papras-tais žmonėmis, Einsiedel turi pa-tyrimo tarti vieną kitą žodį ir dėl ateities.

Karo jis greitai nenumato, ne-bent vakarai pasirodė labai silpni, jei jie toliau mėnesiais derėtųsi dėl vienos divizijos, gal, atsisvegiant į tai, sovietai ir susivilioti pabandyti, nors jie jau turi gerą pamoką Korejoje. Ji-lus karui, Sovietų Sąjungai grė-sia sugriuvimas.

Antra išeitis, kuo Einsiedel la-biau tiki, yra normalus, taikin-gas komunizmo pasikeitimas lai-ko bėgyje. Komunizmo istorija moko, kad partija vis ir vis nuo-latos gamino ir gamina išdavi-kus, pardsidavėlius ir tikrus revo-lucionierius visuose valdžios sluogsnuose.

Einsiedel apleido sovietų rojų, nors ir nematė nieko gero vaka-ruose dvasiniu, idėjiniu atžvil-giu. Vakarai smunka žemyn. Bet, jis sako, galima būti lai-mingesniu ir ant skėstančio lai-vo, negu ant to, kuris su pakel-tom burėm plaukia į vergijos prieplauką, jeigu turima vilties, kad žmonija vieną dieną vėl at-gaus sąžinę ir teisingumą, tikius dalykus, kurie yra nepasiekiami slaptajai policijai.

Paruošė P. Brakas.

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - TORONTO, ONT.

Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skoniui: Krėkuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinki-mas. Speciali karkasa dešra kasdien. Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdyti silkes buteliuose, magi ir rompsai, Ementhaler ir šveicariškas sūris, ovičių sūniai, marcapani, romo pupos ir tt.

Mes dirbame 24 valandas THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RL 5804

576 QUEEN ST. W. Tel. 3-1618

VARTOTOS auto mašinos

prieinamos kainomis ir sąlygomis dideliame pasirinkime. Kiekvienos mašinos mechanikos stovis yra ga-rantuojamas. Taip pat duodamas 3-ji dienų laikotarpis vartotos mašinos iš-bandymui. Taip pat įvairių rūšių nau-jos auto mašinos.

Prieš pirkdamas kitur, užsik ar paskambinti

Vyt. Peseckui

1638 BLOOR ST. W. Tel. OL. 2371

CHURCH MOTORS

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

(prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadie-niais nuo 2-5 val. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

Boiges universiteto Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST (kampas Bloor ir Huron gatvių)

TORONTO

Telefonas MI. 2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse Vidaus ligų specialistas: širdies ast-mos, reumatizmo, skilvio ir kt.

479½ Euclid Ave., Toronto

Tel. RA. 6708.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetos EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves: šokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS IR

CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.

386 Bathurst St. Toronto

Telef. EM. 8-1344

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defek-tams. Iširia akių nervus, kurie daž-nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner-vingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM 6-1753. Res. tel. LY 5797

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

Boehnkės mėsos, krėkuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinki-mas. Speciali karkasa dešra kasdien. Importuoti

Pirmas Rudens Balius Hamiltonone!

KLB Hamiltono ap. valdyba š.m. spalio mėn. 17 d. reprezentaciniame Royal Connaught viešbutyje (King ir John g-vių kampas) Crystal salėje, rengia pirmą Hamiltonone

RUDENS BALIU

Turtingas bufetas! Puikus italų orkestras! Staliukai užsakomi iš anksto pas valdybos narę V. Su-
batnikaitę nuo 6 iki 8 val. vak.
telefon. 3-4144.
Pradžią 7 val. 15 min.
KLB Hamiltono valdyba.

Pirmas Rudens Balius Hamiltonone!

TORONTO, Ont.

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai

Augšt. Lituanistiniai Kursai pradeda darbą spalio 24 d. 9 val. rytą pamaldomis Sv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje. Po pamaldų renkamosi Lietuvių Namuose informacijai pamokų reikalui. Prašome buvusių kursų lankytojų ir naujų kursantų nesivėluoti registruotis, nes vadovų bei reikalinga žinoti mokinių skaičių dėl patalpų ir kt. kursų reikalų.

Siaūs metais numatomos dvi klasės.
Centrinės Svetimo Komisijos kvietimu kursų direktorium su-
tiko būti mokyti. Kazys Gečas (telefon. MU. 3219), pavaduotoju — mokyti. Izabelė Matusevičiūtė (tel. OL. 5773), o kursų lektorais:

Tikybai — prof. dr. kun. Jonas Gutauskas,
Lietuvių kalbai — mokyti. Iz. Matusevičiūtė ir mokyti. K. Gečas,

Lietuvos istorijai — prof. dr. Adolfas Šapoka ir mokyti. Ona Gailiūnaitė,
Lietuvos geografijai — mokyti. Antanas Rinkūnas,

Lietuvos tautodailėi — dail. Telesforas Valius,

Muzikai ir dainavimui — Vacys Verkaitis,

Tautiniams šokiams — A. Ličkunaitė-Sadeikiene.

Pamokos vyks Lietuvių Namuose kiekvieną šeštadienį 9 val. 30 min.

Registruotis "Tėviškes Žiburių" redakcijoje darbo metu ir sekmadieniais po pamaldų.

Apyl. Svet. Komisija.

Kanados At-kų Centro Valdyba pasiskirstė pareigomis: Jonas Andrius — pirmininkas, Izabelė Matusevičiūtė — vicepir., ir sekretorė, Irena Gocaitaitė — studentų reikalams ir išdėminkė. Vytas Sadreika ir Stasys Verbitskas — moksleivių reikalams.

Dainos narių dėsėmūi
Neįvykęs susirinkimas rugsėjo mėn. nukeltas į spalio 17 d. 3 val. pp. pas narę p. Duncikienę — 487 Bayview Ave. (Leaside). Vykti Yonge gatvėkariu iki Davisville, iš ten Davisville autobusu važiuoti rytų pusėn iki Cleveland g-vės.

Valdyba.

"Sūnus Palaidūnas" Toronto scenoje

Lapkričio 1 d., sekmadienį, 3 val. pp., Toronto Liet. Jaunimo Meno Mėgėjų Grupė lenkų salėje, 62 Claremont g-vėje stato 4 veiksmų dramą "Sūnus Palaidūnas". Režisuoja knu. B. Pacevičius.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, spalio 15, 16, 17 d.d.

1. SCARAMOUCHE — spalvota — Stewart Granger, El. Parker

2. LET'S GO NAVY — Bowery Boys

Pirmadienį — trečiadienį, spalio 19, 20, 21 d.d.

1. CARBINE WILLIAMS — James Stewart, Jean Hagen

2. MR. LUCKY — Cary Grant, Laraine Day

LINKSMI IR ĮDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

LIETUVIO KINO TEATRAS "GUILD"

1275 GERRARD ST. E., TORONTO - Telef. HA. 1230

Pradžią 6.30 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, spalio mėn. 15, 16 ir 17 d.d.

1. WHAT PRICE GLORY — spalv. — Dan Dailey, James Cagney

2. BOWERY TO BROADWAY — Donald O'Connor

Pirmadienį — trečiadienį, spalio mėn. 19, 20 ir 21 d.d.

1. WOMAN OF TWILIGHT — suaugusiems — Lois Maxwell

2. ONCE A THIEF — suaugusiems — Cesar Romero

DĖMESIO! Nuo š.m. spalio mėn. 15 dienos, išskyrus šeštadienius ir šventodienis, moterims prie bilieto bus duodamas premijos kuponas.

Surinkus tam tikrą skaičių kuponų, ten pat, gaunama VELTUI Nylon 15 dien. 60 gage kojines arba lino išdirbiniai.

LIETUVIO KINO TEATRAS "GUILD"

1275 GERRARD ST. E., TORONTO - Telef. HA. 1230

Pradžią 6.30 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, spalio mėn. 15, 16 ir 17 d.d.

1. WHAT PRICE GLORY — spalv. — Dan Dailey, James Cagney

2. BOWERY TO BROADWAY — Donald O'Connor

Pirmadienį — trečiadienį, spalio mėn. 19, 20 ir 21 d.d.

1. WOMAN OF TWILIGHT — suaugusiems — Lois Maxwell

2. ONCE A THIEF — suaugusiems — Cesar Romero

DĖMESIO! Nuo š.m. spalio mėn. 15 dienos, išskyrus šeštadienius ir šventodienis, moterims prie bilieto bus duodamas premijos kuponas.

Surinkus tam tikrą skaičių kuponų, ten pat, gaunama VELTUI Nylon 15 dien. 60 gage kojines arba lino išdirbiniai.

LIETUVIO KINO TEATRAS "GUILD"

1275 GERRARD ST. E., TORONTO - Telef. HA. 1230

Pradžią 6.30 val. vak. Reguluojamas oras!

Prisikėlimo parapijos žinios

Praeitą sekmadienį pamaldos įvyko "College" teatro patalpose. Nežiūrint lietingo oro salė buvo perpildyta. Pamaldų metu giedoję Metropolitan operos solistas A. Brazys ir sol. Steponavičienė. Pamaldos ten bus laikomos kiekvieną sekmadienį įprastu laiku: 9:30 ir 11:00.

Ruošiamasi minėti iškilingai Kristaus Karaliaus šventę. Taip pat numatytas ir Vėlinių šventės susikaupimas. Apie tai bus pranešta vėliau.

Tėvams Pranciškonams persikėlus į savas patalpas, atsirado nemažai talkininkų iš tautiečių tarpo, kurie mielai ir be atlyginimo sutiko atlikti klebonijos pataisymo bei atnaujinimo darbus. TT Pranciškonai visiems nuosirdžiai dėkoja, bet ypač gili padėka priklauso p. Danieliui ir jo vedamai bendrovei, kuri daugiausia prisidėjo.

Irgi giliai TT Pranciškonai dėkoja "Parkdale" teatro vadovų bei, kuri lietuviams labai palankiai leido naudoti teatro patalpas pamaldoms. Kiekvieno sekmadienio rytą prieš pamaldas reikalinga išvalyti patalpas. Būtų gera, kad nuolat atsirastų talkininkų.

Moterys sakramentą Prisikėlimo par. priėmė: Bronius Vilimas ir Ona Zaganevičiūtė, Vaclovas Abromavičius ir Elena Januškevičiūtė.

Pakrikštyta: Vikis Andrius Klupšas.

Pamaldos liet. evangelikams

Toronto Sv. Andriaus liuteronų bažnyčioje, Carlton ir Jarvis gt. kampe, spalio 18 d. naujai nustatytą laiką — 2 val. p.p.

Ten pat 1:30 val. prasidės sekmadienio mokyklos pamokos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Lietuviška Filma

Gruodžio 5 ir 6 d.d. Lietuvių Namuose bus rodomos br. Motučių filmos iš laisvos Lietuvos gyvenimo.

Cia jūs gausite retą progą pamatyti Lietuvą gyvuose vaizduose, keliauti jos vieškeliais, dalyvauti atliaduose, stebėti kaip laisvas, artojas verčia purią vągą.

Jaunimui, kuris tėvyne prisimena tik kaip per miglas, yra puiki progą ją arčiau pažinti.

Opera

Operos festivalių sąjungos programoje R. Conservatory Opera Co. šį sezoną vasario gale pastatys Aleksandro teatro keturias operas: Verdi Rigoletto, Menotti Konsulą, Puccini Bohemą ir Wolf-Ferrari Tėvų Mokyklą.

Didelis Kalėdų balius "Club Top Hat"

Toronto visuomenė pranešama, kad gruodžio 26 d., šeštadienį, puikiame ir mėgiame Club Top Hat, didžiojoje salėje, bus rengiamas didžiulis Kalėdų šokių vakaras. Ta proga bus laukiama svečių iš Rochesterio, Clevelando ir kt. Vakarą rengia Toronto Jūrų Skautų Bičiulių būrelis.

REKALINGA maloni mergaitė ar motoris namų ruošai šeimoje su vienu mokyklos amžiumi berniuku. Gera algą, kambarius ir išlaikymą. Yra ateinanti valytoja. Telefonas MAYfair 2830.

REKALINGI SIUVĖJAI. Prityrę vyriški ir moteriški rūbų bei patalynės siuvėjai. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos. Gali būti vyrai ir moterys. Informacijos tel. MA. 7741, prašyti Joseph.

Išnuomojamas butas ir 2 kambari, virtuvė II-me augšte ir III-me — kambarys ir virtuvė (Bloor-Dovercourt rojone). 327 Rusholme Rd., tel. KE 4686 arba OL 4819.

Išnuomojamas butas iš 5-ųjų kamb. ir virtuvės. Kreiptis KE 2220.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė III augšte bei baldų seimai, 315 Brock Ave., tel. LO. 8835, po 5 val. vak.

Išnuomojamas II-me augšte kambarys ir saulės kambarys, su baldais ar be baldų ir garažas. 695 Dovercourt Rd. Skambinti LO. 7358 betkurio laiku.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui, 27 GoreVale Ave. Tel. EM. 4-5495.

2 kambariai ir virtuvė be baldų. Galima ir vieng. kambari. 106 Beatrice Ave. Telefonas ME. 0779.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte vienam asmeniui — vyrai ar moteriai. Galima naudotis virtuve. 53 GoreVale Ave. Telef. EM. 8-0948.

Latvių name išnuomojami vienas arba du apstatyti, naujai remontuoti, švieži kambariai II augšte ir garažas. Yra telefonas. 13 Thornhill Ave. (prie Baby Point Rd., vakary Toronto).

PARDUODAMA tobako forma 100 akrų, 36 sodinimo teisė. Kreiptis R.R. 6, Tillsonburg, Ont. T. Normantas.

JEI DAR NEGAUNATE, užsisakykite dabar:

LIFE — 70 sav. — \$7.87

TIME — 78 sav. — \$6.87

Papiginimas galioja tik iki lapkričio 1 d. Skambinkite arba rašykite:

V. AUŠROTAS, 206 Gilmour Ave., Telefonas LY. 0305.

VELTUI! Veltui! Veltui!

tepame, jei keičiate alyvą ar taisyte savo automobilį po mus. Tik atsineškite šio skelbimo iškarpe, arba paminkite, kad apie tai skaityte "Tėviškes Žiburiuose"

ATLIKAME visus auto taisymo ir apžiūrėjimo darbus. Greitai ir sąžiningai.

TEXACO BENZINAS IR ALYVA

BABY POINT AUTO SERVICE

SKAMBINTI MU. 1969 ir prašyti J. KERPIŠ

509 JANE STREET (prie St. John's Rd.), TORONTO

PARENKITE MAŠINAS ŽIEMAI!

MENARY & SONS Realtors

Telefonas LL. 1112

REKOMENDUOJA:

\$5.000 įmokeiti. 6 kamb. plytinis pusiau atskiras namas. 2 virtuvės, oro šildymas. Garažas. Gražioje gatvėje. Pilna kaina \$12.500.

\$18.500. Solidus mūrinis 8 kamb. namas gerame stovyje. Koridorinė sistema. Gera ir moderni virtuvė apačioje. Mažesnė virtuvė antrame augšte. Alyvos Timken apšildymas. Garažas. Galima tuojau užimti.

431 Roncesvalles, LL. 1112

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Informacijų kreiptis OL. 1403

24 valandų tarnyba.

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547

J. Beržinskas

Užsakymai priimami ir paštu.

Rinkliava bažnyčioje

Prisikėlimo bažnyčioje pereiną sekmadienį Salpos Fondo Toronto Apyl. K-to pravesta aukų rinkliava Vasario 16 gimnazijai sušelpiti davė \$135,38. Pridėjus prie tos sumos pirmiau tam tikslui suaukotas pinigų susidarė viso \$200, kurie jau yra išsiųsti gimnazijai.

Ta proga reikiu padėką visiems aukotojams, Prisikėlimo parapijos klebonui T. Bernardinui, radijo valandėles vedėjui J. Simanavičiui už jos paskelbimą, inž. Sakaliui už plakatų pagaminimą, pp. Klupšienei, Jurkevicienei, A. Sileikytei ir Jonkaitienei už talkininkavimą.

V. Vaidotas,

Apyl. SF K-to pirmininkas.

Padidino krautuvę

Mūsų tautietis J. Beržinskas, turis "The Times" cigarų ir laikraščių krautuvę, 1212 Dundas St. W. padidino savo patalpas dvigubai. Nuo dabar pas jį galima išsigyti medžioklinių šautuvų, šovinių, o taip pat apmokėti garo, telefono, vandens ir elektros sąskaitas.

Didelis Kalėdų balius "Club Top Hat"

Toronto visuomenė pranešama, kad gruodžio 26 d., šeštadienį, puikiame ir mėgiame Club Top Hat, didžiojoje salėje, bus rengiamas didžiulis Kalėdų šokių vakaras. Ta proga bus laukiama svečių iš Rochesterio, Clevelando ir kt. Vakarą rengia Toronto Jūrų Skautų Bičiulių būrelis.

REKALINGA maloni mergaitė ar motoris namų ruošai šeimoje su vienu mokyklos amžiumi berniuku. Gera algą, kambarius ir išlaikymą. Yra ateinanti valytoja. Telefonas MAYfair 2830.

REKALINGI SIUVĖJAI. Prityrę vyriški ir moteriški rūbų bei patalynės siuvėjai. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos. Gali būti vyrai ir moterys. Informacijos tel. MA. 7741, prašyti Joseph.

Išnuomojamas butas ir 2 kambari, virtuvė II-me augšte ir III-me — kambarys ir virtuvė (Bloor-Dovercourt rojone). 327 Rusholme Rd., tel. KE 4686 arba OL 4819.

Išnuomojamas butas iš 5-ųjų kamb. ir virtuvės. Kreiptis KE 2220.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė III augšte bei baldų seimai, 315 Brock Ave., tel. LO. 8835, po 5 val. vak.

Išnuomojamas II-me augšte kambarys ir saulės kambarys, su baldais ar be baldų ir garažas. 695 Dovercourt Rd. Skambinti LO. 7358 betkurio laiku.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui, 27 GoreVale Ave. Tel. EM. 4-5495.

2 kambariai ir virtuvė be baldų. Galima ir vieng. kambari. 106 Beatrice Ave. Telefonas ME. 0779.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte vienam asmeniui — vyrai ar moteriai. Galima naudotis virtuve. 53 GoreVale Ave. Telef. EM. 8-0948.

Latvių name išnuomojami vienas arba du apstatyti, naujai remontuoti, švieži kambariai II augšte ir garažas. Yra telefonas. 13 Thornhill Ave. (prie Baby Point Rd., vakary Toronto).

PARDUODAMA tobako forma 100 akrų, 36 sodinimo teisė. Kreiptis R.R. 6, Tillsonburg, Ont. T. Normantas.

JEI DAR NEGAUNATE, užsisakykite dabar:

LIFE — 70 sav. — \$7.87

TIME — 78 sav. — \$6.87

Papiginimas galioja tik iki lapkričio 1 d. Skambinkite arba rašykite:

V. AUŠROTAS, 206 Gilmour Ave., Telefonas LY. 0305.

VELTUI! Veltui! Veltui!

tepame, jei keičiate alyvą ar taisyte savo automobilį po mus. Tik atsineškite šio skelbimo iškarpe, arba paminkite, kad apie tai skaityte "Tėviškes Žiburiuose"

ATLIKAME visus auto taisymo ir apžiūrėjimo darbus. Greitai ir sąžiningai.

TEXACO BENZINAS IR ALYVA

BABY POINT AUTO SERVICE

SKAMBINTI MU. 1969 ir prašyti J. KERPIŠ

509 JANE STREET (prie St. John's Rd.), TORONTO

PARENKITE MAŠINAS ŽIEMAI!

MENARY & SONS Realtors

Telefonas LL. 1112

REKOMENDUOJA:

\$5.000 įmokeiti. 6 kamb. plytinis pusiau atskiras namas. 2 virtuvės, oro šildymas. Garažas. Gražioje gatvėje. Pilna kaina \$12.500.

\$18.500. Solidus mūrinis 8 kamb. namas gerame stovyje. Koridorinė sistema. Gera ir moderni virtuvė apačioje. Mažesnė virtuvė antrame augšte. Alyvos Timken apšildymas. Garažas. Galima tuojau užimti.

431 Roncesvalles, LL. 1112

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Informacijų kreiptis OL. 1403

24 valandų tarnyba.

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547

J. Beržinskas

Užsakymai priimami ir paštu.

VELTUI! Veltui! Veltui!

tepame, jei keičiate alyvą ar taisyte savo automobilį po mus. Tik atsineškite šio skelbimo iškarpe, arba paminkite, kad apie tai skaityte "Tėviškes Žiburiuose"

ATLIKAME visus auto taisymo ir apžiūrėjimo darbus. Greitai ir sąžiningai.

TEXACO BENZINAS IR ALYVA

BABY POINT AUTO SERVICE

SKAMBINTI MU. 1969 ir prašyti J. KERPIŠ

509 JANE STREET (prie St. John's Rd.), TORONTO

PARENKITE MAŠINAS ŽIEMAI!

VISI ĮPASKUTINI MŪŠY ŠIO SEZONO

Vakara - Baliu

SPALIO 17 DIENĄ, SEŠTADIENĮ, UNF salėje, 297 College St.

Gros žinomas italų orkestras

Bufetas, alutis ir kt. gėrimai.

Pradžią 8 val. vak. Įėjimas \$1.00

KLK Kult. D-ja.

Evangelikų dėsėmūi

pranešama, kad Lietuvių Evangelikų Susivienijimo parapijos pamaldos įvyks spalio 18 d. 1 val. pp. United Church bažnyčioje — Dundas ir Ossington gatvių kampas